

Genesis

Chapter 1

¹εν αρχη εποιησεν ο θεος τον ουρανον και την γην² η δε γη ην αορατος και ακατασκευαστος και σκοτος επανω της αβυσσου και πνευμα θεου επεφεροτο επανω του υδατος³ και ειπεν ο θεος γενηθητω φως και εγενετο φως⁴ και ειδεν ο θεος το φως οτι καλον και διεχωρισεν ο θεος ανα μεσον του φωτος και ανα μεσον του σκοτους⁵ και εκαλεσεν ο θεος το φως ημεραν και το σκοτος εκαλεσεν νυκτα και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα μια⁶ και ειπεν ο θεος γενηθητω στερεωμα εν μεσω του υδατος και εστω διαχωριζον ανα μεσον υδατος και υδατος και εγενετο ουτως⁷ και εποιησεν ο θεος το στερεωμα και διεχωρισεν ο θεος ανα μεσον του υδατος ο ην υποκατω του στερεωματος και ανα μεσον του υδατος του επανω του στερεωματος⁸ και εκαλεσεν ο θεος το στερεωμα ουρανον και ειδεν ο θεος οτι καλον και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα δευτερα⁹ και ειπεν ο θεος συναχθητω το υδωρ το υποκατω του ουρανου εις συναγωγην μιαν και οθηθη το ξηρα και εγενετο ουτως και συναχθη το υδωρ το υποκατω του ουρανου εις τας συναγωγας αυτων και ωθηθη η ξηρα¹⁰ και εκαλεσεν ο θεος την ξηραν γην και τα συστηματα των υδατων εκαλεσεν θαλασσας και ειδεν ο θεος οτι καλον¹¹ και ειπεν ο θεος βλαστησατω η γη βοτανην χορτου σπειρον σπερμα κατα γενος και καθ' ομοιοτητα και ξυλον καρπιμον ποιουν καρπον ου το σπερμα αυτου εν αυτω κατα γενος επι της γης και εγενετο ουτως¹² και εξηνεγκεν η γη βοτανην χορτου σπειρον σπερμα κατα γενος και καθ' ομοιοτητα και ξυλον καρπιμον ποιουν καρπον ου το σπερμα αυτου εν αυτω κατα γενος επι της γης και ειδεν ο θεος οτι καλον¹³ και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα τριτη¹⁴ και ειπεν ο θεος γενηθητωσαν φωστηρες εν τω στερεωmati του ουρανου εις φαυσιν της γης του διαχωριζειν ανα μεσον της ημερας και ανα μεσον της νυκτος και εστωσαν εις σημεια και εις καιρους και εις ημερας και εις ενιαυτους¹⁵ και εστωσαν εις φαυσιν εν τω στερεωmati του ουρανου ωστε φαινειν επι της γης και εγενετο ουτως¹⁶ και εποιησεν ο θεος τους δυο φωστηρας τους μεγαλους τον φωστηρα τον μεγαν εις αρχας της ημερας και τον φωστηρα τον ελασσω εις αρχας της νυκτος και τους αστερας¹⁷ και εθετο αυτους ο θεος εν τω στερεωmati του ουρανου ωστε φαινειν επι της γης¹⁸ και αρχειν της ημερας και της νυκτος και διαχωριζειν ανα μεσον του φωτος και ανα μεσον του σκοτους και ειδεν ο θεος οτι καλον¹⁹ και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα τεταρτη²⁰ και ειπεν ο θεος εξαγαγετω τα υδατα ερπετα ψυχων ζωσων και πετεινα πετομενα επι της γης κατα το στερεωμα του ουρανου και εγενετο ουτως²¹ και εποιησεν ο θεος τα κητη τα μεγαλα και πασαν ψυχην ζων ερπετων εξαγαγεν τα υδατα κατα γενη αυτων και παν πετεινον πτερωτον κατα γενος και ειδεν ο θεος οτι καλα²² και ηυλογησεν αυτα ο θεος λεγων αυξανεσθε και πληθυνεσθε και πληρωσατε τα υδατα εν ταις θαλασσαις και τα πετεινα πληθυνεσθωσαν επι της γης²³ και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα πεμπτη²⁴ και ειπεν ο θεος εξαγαγετω η γη ψυχην ζωσαν κατα γενος τετραποδα και ερπετα και θηρια της γης κατα γενος και εγενετο ουτως²⁵ και εποιησεν ο θεος τα θηρια της γης κατα γενος και τα κτηνη κατα γενος και παντα τα ερπετα της γης κατα γενος αυτων και ειδεν ο θεος οτι καλα²⁶ και ειπεν ο θεος ποιησωμεν ανθρωπον κατ' εικονα ημετεραν και καθ' ομοιωσιν και αρχετωσαν των ιχθυων της θαλασσης και των πετεινων του ουρανου και των κτηνων και πασης της γης και παντων των ερπετων των ερποντων επι της γης²⁷ και εποιησεν ο θεος τον ανθρωπον κατ' εικονα θεου εποίησεν αυτον αρσεν και θηλυ εποίησεν αυτους²⁸ και ηυλογησεν αυτους ο θεος λεγων αυξανεσθε και πληθυνεσθε και πληρωσατε την γην και κατακυριευσατε αυτης και αρχετε των ιχθυων της θαλασσης και των πετεινων του ουρανου και παντων των κτηνων και πασης της γης και παντων των ερπετων των ερποντων επι της γης²⁹ και ειπεν ο θεος ιδου δεδωκα υμιν παν χορτον σποριμον σπειρον σπερμα ο εστιν επανω πασης της γης και παν ξυλον ο εχει εν εαυτω καρπον σπερματος σποριμου υμιν εστιν εις βρωσιν³⁰ και πασι τοις θηριοις της γης και πασι τοις πετεινοις του ουρανου και παντι ερπετω τω ερποντι επι της γης ο εχει εν εαυτω ψυχην ζωης παντα χορτον χλωρον εις βρωσιν και εγενετο ουτως³¹ και ειδεν ο θεος τα παντα οσα εποιησεν και ιδου καλα λιαν και εγενετο εσπερα και εγενετο πρωι ημερα εκτη

Chapter 2

¹και συνετελεσθησαν ο ουρανος και η γη και πας ο κοσμος αυτων² και συνετελεσεν ο θεος εν τη ημερα τη εκτη τα εργα αυτου α εποιησεν και κατεπαυσεν τη ημερα τη εβδομη απο παντων των εργαων αυτου εποιησεν³ και ηυλογησεν ο θεος την ημεραν την εβδομη και ηγιασεν αυτην οτι εν αυτη κατεπαυσεν απο παντων των εργαων αυτου ο ηρξατο ο θεος ποιησαι⁴ αυτη η βιβλος γενεσεως ουρανου και γης οτε εγενετο η ημερα εποιησεν ο θεος τον ουρανον και την γην⁵ και παν χλωρον αγρου προ του γενεσθαι επι της γης και παντα χορτον αγρου προ του ανατειλαι ου γαρ εβρεξεν ο θεος επι την γην και

ανθρωπος ουκ ην εργαζεσθαι την γην⁶πηγη δε ανεβαινεν εκ της γης και εποτιζεν παν το προσωπον της γης⁷και επλασεν ο θεος τον ανθρωπον χουν απο της γης και ενεφυσησεν εις το προσωπον αυτου πνοην ζωης και εγενετο ο ανθρωπος εις ψυχην ζωσαν⁸και εφυτευσεν κυριος ο θεος παραδεισον εν εδεμ κατα ανατολας και εθετο εκει τον ανθρωπον ον επλασεν⁹και εξανετειλεν ο θεος ετι εκ της γης παν ξυλον ωραιον εις ορασιν και καλον εις βρωσιν και το ξυλον της ζωης εν μεσω τω παραδεισω και το ξυλον του ειδεναι γνωστον καλου και πονηρου¹⁰ποταμος δε εκπορευεται εξ εδεμ ποτιζειν τον παραδεισον εκειθεν αφοριζεται εις τεσσαρας αρχας¹¹ονομα τω ενι φισων ουτος ο κυκλων πασαν την γην ευιλατ εκει ου εστιν το χρυσιον¹²το δε χρυσιον της γης εκεινησ καλον και εκει εστιν ο ανθραξ και ο λιθος ο πρασιнос¹³και ονομα τω ποταμω τω δευτερω γηων ουτος ο κυκλων πασαν την γην αιθιοπιασ¹⁴και ο ποταμος ο τριτος τιγρις ουτος ο πορευομενος κατεναντι ασσυριων ο δε ποταμος ο τεταρτος ουτος ευφρατης¹⁵και ελαβεν κυριος ο θεος τον ανθρωπον ον επλασεν και εθετο αυτον εν τω παραδεισω εργαζεσθαι αυτον και φυλασσειν¹⁶και ενετειλατο κυριος ο θεος τω αδαμ λεγων απο παντος ξυλου του εν τω παραδεισω βρωσει φαγη¹⁷απο δε του ξυλου του γινωσκειν καλον και πονηρον ου φαγεσθε απ' αυτου η δ' αν ημερα φαγητε απ' αυτου θανατω αποθανεισθε¹⁸και ειπεν κυριος ο θεος ου καλον ειναι τον ανθρωπον μονον ποιησωμεν αυτω βοηθον κατ' αυτον¹⁹και επλασεν ο θεος ετι εκ της γης παντα τα θηρια του αγρου και παντα τα πετεινα του ουρανου και ηγαγεν αυτα προς τον αδαμ ιδειν τι καλεσει αυτα και παν ο εαν εκαλεσεν αυτο αδαμ ψυχην ζωσαν τουτο ονομα αυτου²⁰και εκαλεσεν αδαμ ονοματα πασιν τοις κτηνεσιν και πασι τοις πετεινοις του ουρανου και πασι τοις θηριοις του αγρου τω δε αδαμ ουχ ευρεθη βοηθος ομοιος αυτω²¹και επεβαλεν ο θεος εκστασιν επι τον αδαμ και υπνωσεν και ελαβεν μιαν των πλευρων αυτου και ανεπληρωσεν σαρκα αντ' αυτης²²και ωκοδομησεν κυριος ο θεος την πλευραν ην ελαβεν απο του αδαμ εις γυναικα και ηγαγεν αυτην προς τον αδαμ²³και ειπεν αδαμ τουτο νυν οστων εκ των οστων μου και σαρξ εκ της σαρκος μου αυτη κληθησεται γυνη οτι εκ του ανδρος αυτης ελημφθη αυτη²⁴ενεκεν τουτου καταλειψει ανθρωπος τον πατερα αυτου και την μητερα αυτου και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου και εσονται οι δυο εις σαρκα μιαν²⁵και ησαν οι δυο γυμνοι ο τε αδαμ και η γυνη αυτου και ουκ ησχυνοντο

Chapter 3

¹ο δε οφισ ην φρονιμωτατος παντων των θηριων των επι της γης ων εποιησεν κυριος ο θεος και ειπεν ο οφισ τη γυναικι τι ειπεν ο θεος ου μη φαγητε απο παντος ξυλου του εν τω παραδεισω²και ειπεν η γυνη τω οφει απο καρπου ξυλου του παραδεισου φαγομεθα³απο δε καρπου του ξυλου ο εστιν εν μεσω του παραδεισου ειπεν ο θεος ου φαγεσθε απ' αυτου ουδε μη αψησθε αυτου ινα μη αποθανητε⁴και ειπεν ο οφισ τη γυναικι ου θανατω αποθανεισθε⁵ηδει γαρ ο θεος οτι εν η αν ημερα φαγητε απ' αυτου διανοιχθησονται υμων οι οφθαλμοι και εσεσθε ως θεοι γινωσκοντες καλον και πονηρον⁶και ειδεν η γυνη οτι καλον το ξυλον εις βρωσιν και οτι αρεστον τοις οφθαλμοις ιδειν και ωραιον εστιν του κατανοησαι και λαβουσα του καρπου αυτου εφαγεν και εδωκεν και τω ανδρι αυτης μετ' αυτης και εφαγον⁷και διηνοιχθησαν οι οφθαλμοι των δυο και εγνωσαν οτι γυμνοι ησαν και ερραψαν φυλλα συκης και εποιησαν εαυτοις περιζωματα⁸και ηκουσαν την φωνην κυριου του θεου περιπατουντος εν τω παραδεισω το δειλινον και εκρυβησαν ο τε αδαμ και η γυνη αυτου απο προσωπου κυριου του θεου εν μεσω του ξυλου του παραδεισου⁹και εκαλεσεν κυριος ο θεος τον αδαμ και ειπεν αυτω αδαμ που ει¹⁰και ειπεν αυτω την φωνην σου ηκουσα περιπατουντος εν τω παραδεισω και εφοβητην οτι γυμνος ειμι και εκρυβην¹¹και ειπεν αυτω τις ανηγειλεν σοι οτι γυμνος ει μη απο του ξυλου ου ενετειλαμην σοι τουτου μονου μη φαγειν απ' αυτου εφαγες¹²και ειπεν ο αδαμ η γυνη ην εδωκας μετ' εμου αυτη μοι εδωκεν απο του ξυλου και εφαγον¹³και ειπεν κυριος ο θεος τη γυναικι τι τουτο εποιησας και ειπεν η γυνη ο οφισ ηπατησεν με και εφαγον¹⁴και ειπεν κυριος ο θεος τω οφει οτι εποιησας τουτο επικαταρατος συ απο παντων των κτηνων και απο παντων των θηριων της γης επι τω στηθει σου και τη κοιλια πορευση και γην φαγη πασας τας ημερας της ζωης σου¹⁵και εχθραν θησω ανα μεσον σου και ανα μεσον της γυναικος και ανα μεσον του σπερματος σου και ανα μεσον του σπερματος αυτης αυτος σου τηρησει κεφαλην και συ τηρησεις αυτου πετρναν¹⁶και τη γυναικι ειπεν πληθυνων πληθυνω τας λυπας σου και τον στεναγμον σου εν λυπαις τεξη τεκνα και προς τον ανδρα σου η αποστροφη σου και αυτος σου κυριευσει¹⁷τω δε αδαμ ειπεν οτι ηκουσας της φωνης της γυναικος σου και εφαγες απο του ξυλου ου ενετειλαμην σοι τουτου μονου μη φαγειν απ' αυτου επικαταρατος η γη εν τοις εργοις σου εν λυπαις φαγη αυτην πασας τας ημερας της ζωης σου¹⁸ακανθας και τριβολουσ ανατελει σοι και φαγη τον χορτον του αγρου¹⁹εν ιδρωτι του προσωπου σου φαγη τον αρτον σου εως του αποστρειψαι σε εις την γην εξ ης ελημφθησ οτι γη ει και εις γην απελευση²⁰και εκαλεσεν αδαμ το ονομα της γυναικος αυτου ζωη οτι αυτη μητηρ παντων των ζωντων²¹και εποιησεν κυριος ο θεος τω αδαμ και τη γυναικι αυτου χιτωνας δερματινους και ενεδυσεν αυτους²²και ειπεν ο θεος ιδου αδαμ γεγονεν ως εις εξ ημων του γινωσκειν καλον και πονηρον και νυν μηποτε εκτεινη την χειρα και λαβη του ξυλου της ζωης και φαγη και ζησεται εις τον αιωνα²³και εξαπεστειλεν αυτον κυριος ο θεος εκ του παραδεισου της τρυφης εργαζε

σθαι την γην εξ ης ελημφθη²⁴ και εξεβαλεν τον αδαμ και κατωκισεν αυτον απεναντι του παραδεισου τ ης τρυφης και εταξεν τα χερουβιμ και την φλογινην ρομφαιαν την στρεφομενην φυλασσειν την οδον του ξυλου της ζωης

Chapter 4

¹αδαμ δε εγνω ευαν την γυναικα αυτου και συλλαβουσα ετεκεν τον καιν και ειπεν εκτησαμην ανθρωπον δια του θεου² και προσεθηκεν τεκειν τον αδελφον αυτου τον αβελ και εγενετο αβελ ποιμην προβατων καιν δε ην εργαζομενος την γην³ και εγενετο μεθ' ημερας ηνεγκεν καιν απο των καρπων της γης θυσιαν τω κυριω⁴ και αβελ ηνεγκεν και αυτος απο των πρωτοτοκων των προβατων αυτου και απο των στεατων αυτων και επειδεν ο θεος επι αβελ και επι τοις δωροισ αυτου⁵ επι δε καιν και επι ταις θυσιαισ αυτου ου προσεσχεν και ελυπησεν τον καιν λιαν και συνεπεσεν τω προσωπω⁶ και ειπεν κυριος ο θεος τω καιν ινα τι περιλυπος εγενου και ινα τι συνεπεσεν το προσωπον σου⁷ ουκ εαν ορθως προσενεγκης ορθως δε μη διελησ ημαρτες ησυχασον προσ σε η αποστροφη αυτου και συ αρξεις αυτου⁸ και ειπεν καιν προσ αβελ τον αδελφον αυτου διελθωμεν εις το πεδιον και εγενετο εν τω ειναι αυτους εν τω πεδιω και ανεστη καιν επι αβελ τον αδελφον αυτου και απεκτεινεν αυτον⁹ και ειπεν ο θεος προσ καιν που εστιν αβελ ο αδελφος σου ο δε ειπεν ου γινωσκω μη φυλαξ του αδελφου μου ειμι εγω¹⁰ και ειπεν ο θεος τι εποιησας φωνη αιματος του αδελφου σου βοα προσ με εκ της γης¹¹ και νυν επικαταρατος συ απο της γης η εχανεν το στομα αυτης δεξασθαι το αιμα του αδελφου σου εκ της χειρος σου¹² οτι εργα την γην και ου προσθησει την ισχυν αυτης δουναι σοι στενων και τρεμων εση επι της γης¹³ και ειπεν καιν προσ τον κυριον μειζων η αιτια μου του αφεθηνα με¹⁴ ει εκβαλλεις με σημερον απο προσωπου της γης και απο του προσωπου σου κρυβησομαι και εσομαι στενων και τρεμων επι της γης και εσται πας ο ευρισκων με αποκτεινει με¹⁵ και ειπεν αυτω κυριος ο θεος ουχ ουτως πας ο αποκτεινας καιν επι τα εκδικουμενα παραλυσει και εθετο κυριος ο θεος σημειον τω καιν του μη ανελιν αυτον παντα τον ευρισκοντα αυτον¹⁶ εξηλθεν δε καιν απο προσωπου του θεου και ωκησεν εν γη ναιδ κατεναντι εδεμ¹⁷ και εγνω καιν την γυναικα αυτου και συλλαβουσα ετεκεν τον ενωχ και ην οικοδομων πολιν και επωνομασεν την πολιν επι τω ονοματι του υιου αυτου ενωχ¹⁸ εγενηθη δε τω ενωχ γαιδαδ και γαιδαδ εγεννησεν τον μαιηλ και μαιηλ εγεννησεν τον μαθουσαλα και μαθουσαλα εγεννησεν τον λαμεχ¹⁹ και ελαβεν εαυτω λαμεχ δυο γυναικας ονομα τη μια αδα και ονομα τη δευτερα σελλα²⁰ και ετεκεν αδα τον ιωβελ ουτος ην ο πατηρ οικουτων εν σκηναις κτηνοτροφων²¹ και ονομα τω αδελφω αυτου ιουβαλ ουτος ην ο καταδειξας ψαλτηριον και κιθαραν²² σελλα δε ετεκεν και αυτη τον θοβελ και ην σφυροκοπος χαλκου ευσ χαλκου και σιδηρου αδελφη δε θοβελ νοεμα²³ ειπεν δε λαμεχ ταις εαυτου γυναιξιν αδα και σελλα ακουσατε μου της φωνης γυναικες λαμεχ ενωτισασθε μου τους λογους οτι ανδρα απεκτεινα εις τραυμα εμοι και νεανισκον εις μωλωπα εμοι²⁴ οτι επτακις εκδεδικηται εκ καιν εκ δε λαμεχ εβδομηκοντακις επτα²⁵ εγνω δε αδαμ ευαν την γυναικα αυτου και συλλαβουσα ετεκεν υιον και επωνομασεν το ονομα αυτου σηθ λεγουσα εξανεστησεν γαρ μοι ο θεος σπερμα ετερον αντι αβελ ον απεκτεινεν καιν²⁶ και τω σηθ εγενετο υιος επωνομασεν δε το ονομα αυτου ενωσ ουτος ηλιπισεν επικαλεισθαι το ονομα κυριου του θεου

Chapter 5

¹αυτη η βιβλος γενεσεως ανθρωπων η ημερα εποιησεν ο θεος τον αδαμ κατ' εικονα θεου εποιησεν αυτον² αρσεν και θηλυ εποιησεν αυτους και ευλογησεν αυτους και επωνομασεν το ονομα αυτων αδαμ η ημερα εποιησεν αυτους³ εξησεν δε αδαμ διακοσια και τριακοντα ετη και εγεννησεν κατα την ιδεαν αυτου και κατα την εικονα αυτου και επωνομασεν το ονομα αυτου σηθ⁴ εγενοντο δε αι ημεραι αδαμ μετα το γεννησαι αυτον τον σηθ επτακοσια ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας⁵ και εγενοντο πασαι αι ημεραι αδαμ ασ εξησεν εννακοσια και τριακοντα ετη και απεθανεν⁶ εξησεν δε σηθ διακοσια και πεντε ετη και εγεννησεν τον ενωσ⁷ και εξησεν σηθ μετα το γεννησαι αυτον τον ενωσ επτακοσια και επτα ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας⁸ και εγενοντο πασαι αι ημεραι σηθ εννακοσια και δωδεκα ετη και απεθανεν⁹ και εξησεν ενωσ εκατον ενενηκοντα ετη και εγεννησεν τον καιναν¹⁰ και εξησεν ενωσ μετα το γεννησαι αυτον τον καιναν επτακοσια και δεκα πεντε ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας¹¹ και εγενοντο πασαι αι ημεραι ενωσ εννακοσια και πεντε ετη και απεθανεν¹² και εξησεν καιναν εκατον εβδομηκοντα ετη και εγεννησεν τον μαλελεηλ¹³ και εξησεν καιναν μετα το γεννησαι αυτον τον μαλελεηλ επτακοσια και τεσσαρακοντα ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας¹⁴ και εγενοντο πασαι αι ημεραι καιναν εννακοσια και δεκα ετη και απεθανεν¹⁵ και εξησεν μαλελεηλ εκατον και εξηκοντα πεντε ετη και εγεννησεν τον ιαρεδ¹⁶ και εξησεν μαλελεηλ μετα το γεννησαι αυτον τον ιαρεδ επτακοσια και τριακοντα ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας¹⁷ και εγενοντο πασαι αι ημεραι μαλελεηλ οκτακοσια και ενενηκοντα πεντε ετη και απεθανεν¹⁸ και εξησεν ιαρεδ εκατον και εξηκοντα δυο ετη και εγεννησεν τον ενωχ¹⁹ και εξησεν ιαρεδ μετα το γεννησαι αυτον τον ενωχ οκτακοσια ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας²⁰ και εγενοντο πασαι αι ημεραι ιαρεδ εννακοσια και εξηκοντα δυο ετη και απεθ

ανεν²¹ και εξησεν ενωχ εκατον και εξηκοντα πεντε ετη και εγεννησεν τον μαθουσαλα²² ευηρεστησεν δε ενωχ τω θεω μετα το γεννησαι αυτον τον μαθουσαλα διακοσια ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας²³ και εγενοντο πασαι αι ημεραι ενωχ τριακοσια εξηκοντα πεντε ετη²⁴ και ευηρεστησεν ενωχ τω θεω και ουχ ηυρισκετο οτι μετεθηκεν αυτον ο θεος²⁵ και εξησεν μαθουσαλα εκατον και εξηκοντα επτα ετη και εγεννησεν τον λαμεχ²⁶ και εξησεν μαθουσαλα μετα το γεννησαι αυτον τον λαμεχ οκτακοσια δυο ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας²⁷ και εγενοντο πασαι αι ημεραι μαθουσαλα ασ εξησεν εννακοσια και εξηκοντα εννεα ετη και απεθανεν²⁸ και εξησεν λαμεχ εκατον ογδοηκοντα οκτω ετη και εγεννησεν υιον²⁹ και επωνομασεν το ονομα αυτου νωε λεγων ουτος διαναπαυσει ημας απο των εργαων ημων και απο των λυπων των χειρων ημων και απο της γησ ησ κατηρασατο κυριος ο θεος³⁰ και εξησεν λαμεχ μετα το γεννησαι αυτον τον νωε πεντακοσια και εξηκοντα πεντε ετη και εγεννησεν υιους και θυγατερας³¹ και εγενοντο πασαι αι ημεραι λαμεχ επτακοσια και πεντηκοντα τρια ετη και απεθανεν³² και ην νωε ετων πεντακοσιων και εγεννησεν νωε τρεις υιους τον σημ τον χαμ τον ιαφεθ

Chapter 6

¹και εγενετο ηνικα ηρξαντο οι ανθρωποι πολλοι γινεσθαι επι της γησ και θυγατερες εγενηθησαν αυτοις² ιδοντες δε οι υιοι του θεου τας θυγατερας των ανθρωπων οτι καλαι εισιν ελαβον εαυτοις γυναικας απο πασων των εξελεξαντο³ και ειπεν κυριος ο θεος ου μη καταμεινη το πνευμα μου εν τοις ανθρωποις τουτοις εισ τον αιωνα δια το ειναι αυτους σαρκας εσονται δε αι ημεραι αυτων εκατον εικοσι ετη⁴ οι δε γιγαντες ησαν επι της γησ εν ταις ημεραις εκειναις και μετ' εκεινο ωσ αν εισεπορευοντο οι υιοι του θεου προς τας θυγατερας των ανθρωπων και εγεννωσαν εαυτοις εκεινοι ησαν οι γιγαντες οι απ' αιωνος οι ανθρωποι οι ονομαστοι⁵ ιδων δε κυριος ο θεος οτι επληθυνθησαν αι κακιαι των ανθρωπων επι της γησ και πασ τις διανοειται εν τη καρδια αυτου επιμελωσ επι τα πονηρα πασας τας ημερας⁶ και ενεθυμηθη ο θεος οτι εποιησεν τον ανθρωπον επι της γησ και διενοηθη⁷ και ειπεν ο θεος απαλειψω τον ανθρωπον ον εποιησα απο προσωπου της γησ απο ανθρωπου εως κτηνους και απο ερπετων εως των πετεινων του ουρανου οτι εθυμωθην οτι εποιησα αυτους⁸ νωε δε ευρεν χαριν εναντιον κυριου του θεου⁹ αυται δε αι γενεσεις νωε νωε ανθρωπος δικαιος τελειος ων εν τη γενεα αυτου τω θεω ευηρεστησεν νωε¹⁰ εγεννησεν δε νωε τρεις υιους τον σημ τον χαμ τον ιαφεθ¹¹ εφθαρη δε η γη εναντιον του θεου και επλησθη η γη αδικιας¹² και ειδεν κυριος ο θεος την γην και ην κατεφθαρμενη οτι κατεφθειρεν πασα σαρξ την οδον αυτου επι της γησ¹³ και ειπεν ο θεος προς νωε καιρος παντος ανθρωπου ηκει εναντιον μου οτι επλησθη η γη αδικιας απ' αυτων και ιδου εγω καταφθειρω αυτους και την γην¹⁴ ποιησον ο υν σεαυτω κιβωτον εκ ξυλων τετραγωνων νοσσιασ ποιησεις την κιβωτον και ασφαλτωσεις αυτην εσωθεν και εξωθεν τη ασφαλω¹⁵ και ουτως ποιησεις την κιβωτον τριακοσιων πηχεων το μηκος της κιβωτου και πεντηκοντα πηχεων το πλατος και τριακοντα πηχεων το υψος αυτης¹⁶ επισυναγων ποιησεις την κιβωτον και εισ πηχυν συντελεσεις αυτην ανωθεν την δε θυραν της κιβωτου ποιησεις εκ πλαγιων καταγια διωροφα και τριωροφα ποιησεις αυτην¹⁷ εγω δε ιδου επαγω τον κατακλυσμον υδωρ επι την γην καταφθειραι πασαν σαρκα εν η εστιν πνευμα ζωης υποκατω του ουρανου και οσα εαν η επι της γησ τελευτησει¹⁸ και στησω την διαθηκην μου προς σε εισελευση δε εισ την κιβωτον συ και οι υιοι σου και η γυνη σου και αι γυναικες των υιων σου μετα σου¹⁹ και απο παντων των κτηνων και απο παντων των ερπετων και απο παντων των θηριων και απο πασης σαρκος δυο δυο απο παντων εισαξεις εισ την κιβωτον ινα τρεφης μετα σεαυτου αρσεν και θηλυ εσονται²⁰ απο παντων των ορνεων των πετεινων κατα γενος και απο παντων των κτηνων κατα γενος και απο παντων των ερπετων των ερποντων επι της γησ κατα γενος αυτων δυο δυο απο παντων εισελευσονται προς σε τρεφεσθαι μετα σου αρσεν και θηλυ²¹ συ δε λημψη σεαυτω απο παντων των βρωματων α εδεσθε και συναξεις προς σεαυτον και εσται σοι και εκεινοις φαιειν²² και εποιησεν νωε παντα οσα ενετειλατο αυτω κυριος ο θεος ουτως εποιησεν

Chapter 7

¹και ειπεν κυριος ο θεος προς νωε εισελθε συ και πας ο οικος σου εισ την κιβωτον οτι σε ειδον δικαιον εναντιον μου εν τη γενεα ταυτη² απο δε των κτηνων των καθαρων εισαγαγε προς σε επτα επτα αρσεν και θηλυ απο δε των κτηνων των μη καθαρων δυο δυο αρσεν και θηλυ³ και απο των πετεινων του ουρανου των καθαρων επτα επτα αρσεν και θηλυ και απο των πετεινων των μη καθαρων δυο δυο αρσεν και θηλυ διαθρεψαι σπερμα επι πασαν την γην⁴ ετι γαρ ημερων επτα εγω επαγω υετον επι την γην τεσσαρακοντα ημερας και τεσσαρακοντα νυκτας και εξαλειψω πασαν την εξαναστασιν ην εποιησα απο προσωπου της γησ⁵ και εποιησεν νωε παντα οσα ενετειλατο αυτω κυριος ο θεος⁶ νωε δε ην ετων εξηκοσιων και ο κατακλυσμος εγενετο υδατος επι της γησ⁷ εισηλθεν δε νωε και οι υιοι αυτου και η γυνη αυτου και αι γυναικες των υιων αυτου μετ' αυτου εισ την κιβωτον δια το υδωρ του κατακλυσμου⁸ και απο των πετεινων και απο των κτηνων των καθαρων και απο των κτηνων των μη καθαρων και απο παντων των ερπετων των επι της γησ⁹ δυο δυο εισηλθον προς νωε εισ την κιβωτον αρσεν και θηλυ καθ

α ενετειλατο αυτω ο θεος¹⁰ και εγενετο μετα τας επτα ημερας και το υδωρ του κατακλυσμου εγενετο επι της γης¹¹ εν τω εξακοσιοστω ετει εν τη ζωη του νωε του δευτερου μηνος εβδομη και εικαδι του μηνος τη ημερα ταυτη ερραγησαν πασαι αι πηγαι της αβυσσου και οι καταρρακται του ουρανου ηνεωχθησαν¹² και εγενετο ο υετος επι της γης τεσσαρακοντα ημερας και τεσσαρακοντα νυκτας¹³ εν τη ημερα ταυτη εισηλθεν νωε σιμ χαμ ιαφεθ υιοι νωε και η γυνη νωε και αι τρεις γυναικες των υιων αυτου μετ' αυτου εισ την κιβωτον¹⁴ και παντα τα θηρια κατα γενος και παντα τα κτηνη κατα γενος και παν ερπετον κινουμενον επι της γης κατα γενος και παν πετεινον κατα γενος¹⁵ εισηλθον προς νωε εισ την κιβωτον δυο δυο απο πασης σαρκος εν ω εστιν πνευμα ζωης¹⁶ και τα εισπορευομενα αρσεν και θηλυ απο πασης σαρκος εισηλθεν καθα ενετειλατο ο θεος τω νωε και εκλεισεν κυριος ο θεος εξωθεν αυτου την κιβωτον¹⁷ και εγενετο ο κατακλυσμος τεσσαρακοντα ημερας και τεσσαρακοντα νυκτας επι της γης και επληθυνθη το υδωρ και επηρεν την κιβωτον και υψωθη απο της γης¹⁸ και επεκρατει το υδωρ και επληθυνετο σφοδρα επι της γης και επεφερετο η κιβωτος επανω του υδατος¹⁹ το δε υδωρ επεκρατει σφοδρα σφοδρωσ επι της γης και επεκαλυπεν παντα τα ορη τα υψηλα α ην υποκατω του ουρανου²⁰ δεκα πεντε πηχεισ επανω υψωθη το υδωρ και επεκαλυπεν παντα τα ορη τα υψηλα²¹ και απεθανεν πασα σαρξ κινουμενη επι της γης των πετεινων και των κτηνων και των θηριων και παν ερπετον κινουμενον επι της γης και πασ ανθρωπος²² και παντα οσα εχει πνοην ζωης και πασ ος ην επι της ξηρας απεθανεν²³ και εξηλειπεν παν το αναστημα ο ην επι προσωπου πασης της γης απο ανθρωπου εως κτηνουσ και ερπετων και των πετεινων του ουρανου και εξηλειφθησαν απο της γης και κατελειφθη μονος νωε και οι μετ' αυτου εν τη κιβωτω²⁴ και υψωθη το υδωρ επι της γης ημερας εκατον πεντηκοντα

Chapter 8

¹και εμνησθη ο θεος του νωε και παντων των θηριων και παντων των κτηνων και παντων των πετεινων και παντων των ερπετων οσα ην μετ' αυτου εν τη κιβωτω και επηγαγεν ο θεος πνευμα επι την γην και εκοπασεν το υδωρ² και επεκαλυφθησαν αι πηγαι της αβυσσου και οι καταρρακται του ουρανου και συνεσχεθη ο υετος απο του ουρανου³ και ενεδιδου το υδωρ πορευομενον απο της γης ενεδιδου και ηλαττονουτο το υδωρ μετα πεντηκοντα και εκατον ημερας⁴ και εκαθισεν η κιβωτος εν μηνι τω εβδομω εβδομη και εικαδι του μηνος επι τα ορη τα αραρατ⁵ το δε υδωρ πορευομενον ηλαττονουτο εως του δεκατου μηνος εν δε τω ενδεκατω μηνι τη πρωτη του μηνος ωφθησαν αι κεφαλαι των ορεων⁶ και εγενετο μετα τεσσαρακοντα ημερας ηνεωξεν νωε την θυριδα της κιβωτου ην εποιησεν⁷ και απεστειλεν τον κορακα του ιδειν ει κεκοπακεν το υδωρ και εξελθων ουχ υπεστρεψεν εως του ξηρανθηναι το υδωρ απο της γης⁸ και απεστειλεν την περιστεραν οπισω αυτου ιδειν ει κεκοπακεν το υδωρ απο προσωπου της γης⁹ και ουχ ευρουσα η περιστερα αναπαυσιν τοις ποσιν αυτης υπεστρεψεν προς αυτον εισ την κιβωτον οτι υδωρ ην επι παντι προσωπω πασης της γης και εκτεινας την χειρα αυτου ελαβεν αυτην και εισηγαγεν αυτην προς εαυτον εισ την κιβωτον¹⁰ και επισχων ετι ημερας επτα ετερας παλιν εξαπεστειλεν την περιστεραν εκ της κιβωτου¹¹ και ανεστρεψεν προς αυτον η περιστερα το προς εσπεραν και ειχεν φυλλον ελαιας καρφος εν τω στοματι αυτης και εγνω νωε οτι κεκοπακεν το υδωρ απο της γης¹² και επισχων ετι ημερας επτα ετερας παλιν εξαπεστειλεν την περιστεραν και ου προσεθετο του επιστρεψαι προς αυτον ετι¹³ και εγενετο εν τω ενι και εξακοσιοστω ετει εν τη ζωη του νωε του πρωτου μηνος μια του μηνος εξελιπεν το υδωρ απο της γης και απεκαλυπεν νωε την στεγην της κιβωτου ην εποιησεν και ειδεν οτι εξελιπεν το υδωρ απο προσωπου της γης¹⁴ εν δε τω μηνι τω δευτερω εβδομη και εικαδι του μηνος εξηρανθη η γη¹⁵ και ειπεν κυριος ο θεος τω νωε λεγων¹⁶ εξελθε εκ της κιβωτου συ και η γυνη σου και οι υιοι σου και αι γυναικες των υιων σου μετα σου¹⁷ και παντα τα θηρια οσα εστιν μετα σου και πασα σαρξ απο πετεινων εως κτηνων και παν ερπετον κινουμενον επι της γης εξαγαγε μετα σεαυτου και αυξανεσθε και πληθυνεσθε επι της γης¹⁸ και εξηλθεν νωε και η γυνη αυτου και οι υιοι αυτου και αι γυναικες των υιων αυτου μετ' αυτου¹⁹ και παντα τα θηρια και παντα τα κτηνη και παν πετεινον και παν ερπετον κινουμενον επι της γης κατα γενος αυτων εξηλθουσαν εκ της κιβωτου²⁰ και ωκοδομησεν νωε θυσιαστηριον τω θεω και ελαβεν απο παντων των κτηνων των καθαρων και απο παντων των πετεινων των καθαρων και ανηνεγκεν ολοκαρπωσεις επι το θυσιαστηριον²¹ και ωσφρανθη κυριος ο θεος οσμην ευωδιασ και ειπεν κυριος ο θεος διανοηθεισ ου προσθησω ετι του καταρασασθαι την γην δια τα εργα των ανθρωπων οτι εγκειται η διανοια του ανθρωπου επιμελωσ επι τα πονηρα εκ νεοτητουσ ου προσθησω ουν ετι παταξαι πασαν σαρκα ζωσαν καθωσ εποιησα²² πασας τας ημερας της γης σπέρμα και θερισμος ψυχος και καυμα θερος και εαρ ημεραν και νυκτα ου καταπαυσουσιν

Chapter 9

¹και ηυλογησεν ο θεος τον νωε και τους υιους αυτου και ειπεν αυτοις αυξανεσθε και πληθυνεσθε και πληρωσατε την γην και κατακυριευσατε αυτησ² και ο τρομος υμων και ο φοβος εσται επι πασιν τοις θηριοις της γης και επι παντα τα ορνεα του ουρανου και επι παντα τα κινουμενα επι της γης και επι παντας τους ιχθυασ της θαλασσης υπο χειρας υμιν δεδωκα³ και παν ερπετον ο εστιν ζων υμιν εστ

αι εις βρωσιν ως λαχανα χορτου δεδωκα υμιν τα παντα⁴πλην κρεασ εν αιματι ψυχης ου φαγεσθε⁵και γαρ το υμετερον αιμα των ψυχων υμων εκζητησω εκ χειρος παντων των θηριων εκζητησω αυτο και εκ χειρος ανθρωπου αδελφου εκζητησω την ψυχην του ανθρωπου⁶ο εκχεων αιμα ανθρωπου αντι του αιματος αυτου εκχυθησεται οτι εν εικονι θεου εποιησα τον ανθρωπον⁷υμεις δε αυξανεσθε και πληθυνεσθε και πληρωσατε την γην και πληθυνεσθε επ' αυτης⁸και ειπεν ο θεος τω νωε και τοις υιοις αυτου υ μετ' αυτου λεγων⁹εγω ιδου ανιστημι την διαθηκην μου υμιν και τω σπερματι υμων μεθ' υμας¹⁰και παση ψυχη τη ζωση μεθ' υμων απο ορνεων και απο κτηνων και πασι τοις θηριοις της γης οσα μεθ' υμων απο παντων των εξελθοντων εκ της κιβωτου¹¹και στησω την διαθηκην μου προς υμας και ουκ αποθανειται πασα σαρξ ετι απο του υδατος του κατακλυσμου και ουκ εσται ετι κατακλυσμος υδατος του καταφθειραι πασαν την γην¹²και ειπεν κυριος ο θεος προς νωε τουτο το σημειον της διαθηκης ο εγω διδωμι ανα μεσον εμου και υμων και ανα μεσον πασης ψυχης ζωσης η εστιν μεθ' υμων εις γενεα σ αιωνιουσ¹³το τοξον μου τιθημι εν τη νεφελη και εσται εις σημειον διαθηκης ανα μεσον εμου και της γης¹⁴και εσται εν τω συννεφειν με νεφελασ επι την γην οφθησεται το τοξον μου εν τη νεφελη¹⁵και μνησθησομαι της διαθηκης μου η εστιν ανα μεσον εμου και υμων και ανα μεσον πασης ψυχης ζωσης εν παση σαρκι και ουκ εσται ετι το υδωρ εις κατακλυσμον ωστε εξαλειψαι πασαν σαρκα¹⁶και εσται το τοξον μου εν τη νεφελη και ονομα του μνησθησαι διαθηκην αιωνιον ανα μεσον εμου και ανα μεσον πασης ψυχης ζωσης εν παση σαρκι η εστιν επι της γης¹⁷και ειπεν ο θεος τω νωε τουτο το σημειον της διαθηκης ης διεθεμην ανα μεσον εμου και ανα μεσον πασης σαρκος η εστιν επι της γης¹⁸ησαν δε οι υιοι νωε οι εξελθοντες εκ της κιβωτου σημ χαμ ιαφεθ χαμ ην πατηρ χανααν¹⁹τρεις ουτοι εισιν οι υιοι νωε απο τουτων διεσπαρησαν επι πασαν την γην²⁰και ηρξατο νωε ανθρωπος γεωργος γης και εφυτευσεν αμπελωνα²¹και επιεν εκ του οινου και εμεθυσθη και εγυμνωθη εν τω οικω αυτου²²και ειδεν χαμ ο πατηρ χανααν την γυμνωσιν του πατροσ αυτου και εξελθων ανηγγειλεν τοις δυσιν αδελφοις αυτου εξω²³και λαβοντες σημ και ιαφεθ το ιματιον επεθεντο επι τα δυο νωτα αυτων και επορευθησαν οπισθοφανωσ και συνεκαλυψαν την γυμνωσιν του πατροσ αυτων και το προσωπον αυτων οπισθοφανωσ και την γυμνωσιν του πατροσ αυτων ουκ ειδον²⁴εξενηψεν δε νωε απο του οινου και εγνω οσα εποιησεν αυτω ο υιοσ αυτου ο νεωτεροσ²⁵και ειπεν επικαταρατος χανααν παισ οικετησ εσται τοις αδελφοισ αυτου²⁶και ειπεν ευλογητοσ κυριος ο θεοσ του σημ και εσται χανααν παισ αυτου²⁷πλατυναι ο θεοσ τω ιαφεθ και κατοικησατω εν τοις οικοισ του σημ και γενηθητω χανααν παισ αυτων²⁸εζησεν δε νωε μετα τον κατακλυσμον τριακοσια πεντηκοντα ετη²⁹και εγενοντο πασαι αι ημεραι νωε εννακοσια πεντηκοντα ετη και απεθανεν

Chapter 10

¹αυται δε αι γενεσεις των υιων νωε σημ χαμ ιαφεθ και εγενηθησαν αυτοισ υιοι μετα τον κατακλυσμον υ²υιοι ιαφεθ γαμερ και μαγωγ και μαδα και ιωυαν και ελιστα και θοβελ και μοσοχ και θιρασ³και υιοι γαμερ ασχαναζ και ριφαθ και θοργαμα⁴και υιοι ιωυαν ελιστα και θαρσισ κιτιοι ροδιοι⁵εκ τουτων αφωρισθησαν νησοι των εθνων εν τη γη αυτων εκαστοσ κατα γλωσσαν εν ταισ φυλαισ αυτων και εν τοις εθνεσιν αυτων⁶υιοι δε χαμ χουσ και μεσραιμ φουδ και χανααν⁷υιοι δε χουσ σαβα και ευιλα και σαβαθα και ρεγμα και σαβακαθα υιοι δε ρεγμα σαβα και δαδαν⁸χουσ δε εγεννησεν τον νεβρωδ ουτοσ ηρξατο ειναι γιγασ επι της γης⁹ουτοσ ην γιγασ κυνηγοσ εναντιον κυριου του θεου δια τουτο ερουσιν ως νεβρωδ γιγασ κυνηγοσ εναντιον κυριου¹⁰και εγενετο αρχη της βασιλειασ αυτου βαβυλων και ορεχ και αρχαδ και χαλαννη εν τη γη σεννααρ¹¹εκ της γης εκεινησ εξηλθεν ασσουρ και ωκοδομησεν την νινευη και την ροβωθ πολιν και την χαλαχ¹²και την δασεμ ανα μεσον νινευη και ανα μεσον χαλαχ αυτη η πολισ η μεγαλη¹³και μεσραιμ εγεννησεν τουσ λουδιμ και τουσ ενεμετιμ και τουσ λαβιμ και τουσ νεφθαλιμ¹⁴και τουσ πατροσωνιμ και τουσ χασλωνιμ οθεν εξηλθεν εκειθεν φυλιστιμ και τουσ καφθοριμ¹⁵χανααν δε εγεννησεν τον σιδωνα πρωτοτοκον και τον χετταιον¹⁶και τον ιεβουσαιον και τον αμορραιον και τον γεργεσαιον¹⁷και τον ευαιον και τον αρουκαιον και τον ασενναιον¹⁸και τον αραδιον και τον σαμαραιον και τον αμαθι και μετα τουτο διεσπαρησαν αι φυλαι των χαναναιων¹⁹και εγενοντο τα ορια των χαναναιων απο σιδωνοσ εωσ ελθειν εις γεραρα και γαζαν εωσ ελθειν σοδομων και γομορρασ αδαμα και σεβωιμ εωσ λασα²⁰ουτοι υιοι χαμ εν ταισ φυλαισ αυτων κατα γλωσσασ αυτων εν ταισ χωραισ αυτων και εν τοις εθνεσιν αυτων²¹και τω σημ εγενηθη και αυτω πατρι παντων των υιων εβερ αδελφω ιαφεθ του μειζονοσ²²υιοι σημ αιλαμ και ασσουρ και αρφαξαδ και λουδ και αραμ και καιναν²³και υιοι αραμ ως και ουλ και γαθερ και μοσοχ²⁴και αρφαξαδ εγεννησεν τον καιναν και καιναν εγεννησεν τον σαλα σαλα δε εγεννησεν τον εβερ²⁵και τω εβερ εγενηθησαν δυο υιοι ονομα τω ενι φαλεκ οτι εν ταισ ημεραισ αυτου διεμερισθη η γη και ονομα τω αδελφω αυτου ιεκταν²⁶ιεκταν δε εγεννησεν τον ελμωδαδ και τον σαλεφ και ασαρμωθ και ιαραχ²⁷και οδορρα και αιζηλ και δεκλα²⁸και αβιμεηλ και σαβευ²⁹και ουφιρ και ευιλα και ιωβαβ παντεσ ουτοι υιοι ιεκταν³⁰και εγενετο η κατοικησισ αυτων απο μασση εωσ ελθειν εις σωφηρα οροσ ανατολων³¹ουτοι υιοι σημ εν ταισ φυλαισ αυτων κατα γλωσσασ αυτων εν ταισ χωραισ αυτων και εν τοις εθνεσιν αυτων³²αυται αι φυλαι υιων νωε κατα γενεσεις

αυτων κατα τα εθνη αυτων απο τουτων διεσπαρησαν νησοι των εθνων επι της γησ μετα τον κατακλυσμον

Chapter 11

¹και ην πασα η γη χειλος εν και φωνη μια πασιν² και εγενετο εν τω κινησαι αυτους απο ανατολων ευρον πεδιον εν γη σεννααρ και κατακησαν εκει³ και ειπεν ανθρωπος τω πλησιον δευτε πλινθευσωμεν πλινθους και οπτησωμεν αυτας πυρι και εγενετο αυτοις η πλινθος εις λιθον και ασφαλτος ην αυτοις ο πλησ⁴ και ειπαν δευτε οικοδομησωμεν εαυτοις πολιν και πυργον ου η κεφαλη εσται εως του ουρανου και ποιησωμεν εαυτοις ονομα προ του διασπαρηναι επι προσωπου πασης της γησ⁵ και κατεβη κυριος ιδειν την πολιν και τον πυργον ον οικοδομησαν οι υιοι των ανθρωπων⁶ και ειπεν κυριος ιδου γενοσεν και χειλος εν παντων και τουτο ηρξαντο ποιησαι και νυν ουκ εκλειψει εξ αυτων παντα οσα αν επιθωνται ποιειν⁷ δευτε και καταβαντες συγγεωμεν εκει αυτων την γλωσσαν ινα μη ακουσωσιν εκαστος την φωνην του πλησιον⁸ και διεσπειρεν αυτους κυριος εκειθεν επι προσωπον πασης της γησ και επαυσαντο οικοδομουντες την πολιν και τον πυργον⁹ δια τουτο εκληθη το ονομα αυτης συγχυσις οτι εκει συνεχεεν κυριος τα χειλη πασης της γησ και εκειθεν διεσπειρεν αυτους κυριος ο θεος επι προσωπον πασης της γησ¹⁰ και αυται αι γενεσεις σημ σημ υιοσ εκατον ετων οτε εγεννησεν τον αρφαξαδ δευτερου ετους μετα τον κατακλυσμον¹¹ και εξησεν σημ μετα το γεννησαι αυτον τον αρφαξαδ πεντακοσια ετη και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν¹² και εξησεν αρφαξαδ εκατον τριακοντα πεντε ετη και εγεννησεν τον καιναν¹³ και εξησεν αρφαξαδ μετα το γεννησαι αυτον τον καιναν ετη τετρακοσια τριακοντα και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν και εξησεν καιναν εκατον τριακοντα ετη και εγεννησεν τον σαλα και εξησεν καιναν μετα το γεννησαι αυτον τον σαλα ετη τριακοσια τριακοντα και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν¹⁴ και εξησεν σαλα εκατον τριακοντα ετη και εγεννησεν τον εβερ¹⁵ και εξησεν σαλα μετα το γεννησαι αυτον τον εβερ τριακοσια τριακοντα ετη και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν¹⁶ και εξησεν εβερ εκατον τριακοντα τεσσαρα ετη και εγεννησεν τον φαλεκ¹⁷ και εξησεν εβερ μετα το γεννησαι αυτον τον φαλεκ ετη τριακοσια εβδομηκοντα και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν¹⁸ και εξησεν φαλεκ εκατον τριακοντα ετη και εγεννησεν τον ραγου¹⁹ και εξησεν φαλεκ μετα το γεννησαι αυτον τον ραγου διακοσια εννεα ετη και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν²⁰ και εξησεν ραγου εκατον τριακοντα δυο ετη και εγεννησεν τον σερουχ²¹ και εξησεν ραγου μετα το γεννησαι αυτον τον σερουχ διακοσια επτα ετη και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν²² και εξησεν σερουχ εκατον τριακοντα ετη και εγεννησεν τον ναχωρ²³ και εξησεν σερουχ μετα το γεννησαι αυτον τον ναχωρ ετη διακοσια και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν²⁴ και εξησεν ναχωρ ετη εβδομηκοντα εννεα και εγεννησεν τον θαρα²⁵ και εξησεν ναχωρ μετα το γεννησαι αυτον τον θαρα ετη εκατον εικοσι εννεα και εγεννησεν υιουσ και θυγατερας και απεθανεν²⁶ και εξησεν θαρα εβδομηκοντα ετη και εγεννησεν τον αβραμ και τον ναχωρ και τον αρραν²⁷ αυται δε αι γενεσεις θαρα θαρα εγεννησεν τον αβραμ και τον ναχωρ και τον αρραν και αρραν εγεννησεν τον λωτ²⁸ και απεθανεν αρραν ενωπιον θαρα του πατροσ αυτου εν τη γη η εγεννηθη εν τη χωρα των χαλδαιων²⁹ και ελαβον αβραμ και ναχωρ εαυτοις γυναικασ ονομα τη γυναικι αβραμ σαρα και ονομα τη γυναικι ναχωρ μελχα θυγατηρ αρραν πατηρ μελχα και πατηρ ιεσχα³⁰ και ην σαρα στειρα και ουκ ετεκνοποιει³¹ και ελαβεν θαρα τον αβραμ υιον αυτου και τον λωτ υιον αρραν υιον του υιου αυτου και την σαραν την νυμφην αυτου γυναικα αβραμ του υιου αυτου και εξηγαγεν αυτους εκ της χωρας των χαλδαιων πορευθηναι εις την γην χανααν και ηλθεν εως χαρραν και κατακησεν εκει³² και εγενοντο αι ημεραι θαρα εν χαρραν διακοσια πεντε ετη και απεθανεν θαρα εν χαρραν

Chapter 12

¹και ειπεν κυριος τω αβραμ εξελθε εκ της γησ σου και εκ της συγγενειας σου και εκ του οικου του πατροσ σου εις την γην ην αν σοιδειξω² και ποιησω σε εις εθνος μεγα και ευλογησω σε και μεγαλυνω το ονομα σου και εση ευλογητος³ και ευλογησω τουσ ευλογουντασ σε και τουσ καταρωμενουσ σε καταρασομαι και ενευλογηθησονται εν σοι πασαι αι φυλαι της γησ⁴ και επορευθη αβραμ καθαπερ ελαλησεν αυτω κυριος και ωχετο μετ' αυτου λωτ αβραμ δε ην ετων εβδομηκοντα πεντε οτε εξηλθεν εκ χαρραν⁵ και ελαβεν αβραμ την σαραν γυναικα αυτου και τον λωτ υιον του αδελφου αυτου και παντα τα υπαρχοντα αυτων οσα εκτησαντο και πασαν ψυχην ην εκτησαντο εν χαρραν και εξηλθοσαν πορευθηναι εις την γην χανααν και ηλθον εις την γην χανααν⁶ και διωδευσεν αβραμ την γην εις το μηκος αυτης εως του τοπου συχημ επι την δρυν την υψηλην οι δε χαναναιοι τοτε κατακουν την γην⁷ και ωφθη κυριος τω αβραμ και ειπεν αυτω τω σπερματι σου δωσω την γην ταυτην και οικοδομησεν εκει αβραμ θυσιαστηριον κυριω τω οφθεντι αυτω⁸ και απεστη εκειθεν εις το οροσ κατ' ανατολασ βαιθηλ και εστησεν εκει την σκηνην αυτου βαιθηλ κατα θαλασσαν και αγγαι κατ' ανατολασ και οικοδομησεν εκει θυσιαστηριον τω κυριω και επεκαλεσατο επι τω ονοματι κυριου⁹ και απηρεν αβραμ και πορευθεισ εστρατοπεδευσεν εν τη ερημω¹⁰ και εγενετο λιμοσ επι της γησ και κατεβη αβραμ εις αιγυπτον παροικησαι εκει οτι

ενισχυσεν ο λιμος επι της γης¹¹ εγενετο δε ηνικα ηγγισεν αβραμ εισελθειν εις αιγυπτον ειπεν αβραμ σαρα τη γυναικι αυτου γινωσκω εγω οτι γυνη ευπροσωπος ει¹² εσται ουν ωσ αν ιδωσιν σε οι αιγυπτιοι ερουσιν οτι γυνη αυτου αυτη και αποκτενουσιν με σε δε περιποιησονται¹³ ειπον ουν οτι αδελφη αυτου ειμι οπως αν ευ μοι γενηται δια σε και ζησεται η ψυχη μου ενεκεν σου¹⁴ εγενετο δε ηνικα εισηλθεν αβραμ εις αιγυπτον ιδοντες οι αιγυπτιοι την γυναικα οτι καλη ην σφοδρα¹⁵ και ειδον αυτην οι αρχοντες φαραω και επηνεσαν αυτην προς φαραω και εισηγαγον αυτην εις τον οικον φαραω¹⁶ και τω αβραμ ευεχρησαντο δι' αυτην και εγενοντο αυτω προβατα και μοσχοι και ονοι παιδες και παιδισκαι ημιονοι και καμηλοι¹⁷ και ητασεν ο θεος τον φαραω ετασμοις μεγαλοις και πονηροις και τον οικον αυτου περισaras της γυναικος αβραμ¹⁸ καλεσασ δε φαραω τον αβραμ ειπεν τι τουτο εποιησας μοι οτι ουκ απηγειλασ μοι οτι γυνη σου εστιν¹⁹ ινα τι ειπασ οτι αδελφη μου εστιν και ελαβον αυτην εμαυτω εις γυναικα και νυν ιδου η γυνη σου εναντιον σου λαβων αποτρεχε²⁰ και ενετειλατο φαραω ανδρασιν περι αβραμ συμπροπεμψαι αυτον και την γυναικα αυτου και παντα οσα ην αυτω και λωτ μετ' αυτου

Chapter 13

¹ ανεβη δε αβραμ εξ αιγυπτου αυτοσ και η γυνη αυτου και παντα τα αυτου και λωτ μετ' αυτου εις την ερημον² αβραμ δε ην πλουσιος σφοδρα κτηνεσιν και αργυριω και χρυσιω³ και επορευθη οθεν ηλθεν εις την ερημον εωσ βαιθηλ εωσ του τοπου ου ην η σκηνη αυτου το προτερον ανα μεσον βαιθηλ και ανα μεσον αγγαι⁴ εις τον τοπον του θυσιαστηριου ου εποιησεν εκει την αρχην και επεκαλεσατο εκει αβραμ το ονομα κυριου⁵ και λωτ τω συμπορευομενω μετα αβραμ ην προβατα και βοεσ και σκηναι⁶ και ουκ εχωρει αυτουσ η γη κατοικειν αμα οτι ην τα υπαρχοντα αυτων πολλα και ουκ εδυνατο κατοικειν αμα⁷ και εγενετο μαχη ανα μεσον των ποιμενων των κτηνων του αβραμ και ανα μεσον των ποιμενων των κτηνων του λωτ οι δε χαναναιοι και οι φερεζαιοι τοτε κατωκουν την γην⁸ ειπεν δε αβραμ τω λωτ μη εστω μαχη ανα μεσον εμου και σου και ανα μεσον των ποιμενων μου και ανα μεσον των ποιμενων σου οτι ανθρωποι αδελφοι ημεισ εσμεν⁹ ουκ ιδου πασα η γη εναντιον σου εστιν διαχωρισθητι απ' εμου ει συ εις αριστερα εγω εις δεξια ει δε συ εις δεξια εγω εις αριστερα¹⁰ και επαρασ λωτ τουσ οφθαλμουσ αυτου ειδεν πασαν την περιχωρον του ιορδανου οτι πασα ην ποτιζομενη προ του καταστρεψαι τον θεον σοδομα και γομορρα ωσ ο παραδεισοσ του θεου και ωσ η γη αιγυπτου εωσ ελθειν εις ζογορα¹¹ και εξελεξατο εαυτω λωτ πασαν την περιχωρον του ιορδανου και απηρεν λωτ απο ανατολων και διεχωρισθησαν εκαστοσ απο του αδελφου αυτου¹² αβραμ δε κατωκησεν εν γη χαναν λωτ δε κατωκησεν εν πολει των περιχωρων και εσκηνωσεν εν σοδομοις¹³ οι δε ανθρωποι οι εν σοδομοις πονηροι και αμαρτωλοι εναντιον του θεου σφοδρα¹⁴ ο δε θεοσ ειπεν τω αβραμ μετα το διαχωρισθηναι τον λωτ απ' αυτου αναβλεψασ τοισ οφθαλμοισ σου ιδε απο του τοπου ου νυν συ ει προσ βορραν και λιβα και ανατολασ και θαλασσαν¹⁵ οτι πασαν την γην ην συ ορασ σοι δωσω αυτην και τω σπερματι σου εωσ του αιωνοσ¹⁶ και ποιησω το σπερμα σου ωσ την αμμον της γησ ει δυναται τισ εξαριθμησαι την αμμον της γησ και το σπερμα σου εξαριθμηθησεται¹⁷ αναστασ διοδευσον την γην εις τε το μηκοσ αυτησ και εις το πλατοσ οτι σοι δωσω αυτην¹⁸ και αποσκηνωσασ αβραμ ελθων κατωκησεν παρα την δρυν την μαμβρη η ην εν χεβρων και ωκοδομησεν εκει θυσιαστηριον κυριω

Chapter 14

¹ εγενετο δε εν τη βασιλεια τη αμαρφαλ βασιλεωσ σεννααρ αριωχ βασιλευσ ελλασαρ και χοδολλογομορ βασιλευσ αιλαμ και θαργαλ βασιλευσ εθνων² εποιησαν πολεμον μετα βαλλα βασιλεωσ σοδομων και μετα βαρσα βασιλεωσ γομορρασ και σεννααρ βασιλεωσ αδαμα και συμοβορ βασιλεωσ σεβωιμ και βασιλεωσ βαλακ αυτη εστιν σηγωρ³ παντες ουτοι συνεφωνησαν επι την φαραγγα την αλυκην αυτη η θαλασσα των αλων⁴ δωδεκα ετη εδουλευον τω χοδολλογομορ τω δε τρισκαιδεκατω ετει απεστησαν⁵ εν δε τω τεσσαρεσκαιδεκατω ετει ηλθεν χοδολλογομορ και οι βασιλεις οι μετ' αυτου και κατεκοψαν τουσ γιγαντασ τουσ εν ασταρωθ καρναιν και εθνη ισχυρα αμα αυτοισ και τουσ ομμαιουσ τουσ εν σαυη τη πολει⁶ και τουσ χορραιουσ τουσ εν τοισ ορεσιν σηηρ εωσ της τερεμινθου της φαραν η εστιν εν τη ερημω⁷ και αναστρεψαντες ηλθοσαν επι την πηγην της κρισεωσ αυτη εστιν καδησ και κατεκοψαν παντασ τουσ αρχοντασ αμαληκ και τουσ αμορραιουσ τουσ κατοικουντασ εν ασασανθαμαρ⁸ εξηλθεν δε βασιλευσ σοδομων και βασιλευσ γομορρασ και βασιλευσ αδαμα και βασιλευσ σεβωιμ και βασιλευσ βαλακ αυτη εστιν σηγωρ και παρεταξαντο αυτοισ εις πολεμον εν τη κοιλαδι τη αλυκη⁹ προς χοδολλογομορ βασιλεια αιλαμ και θαργαλ βασιλεια εθνων και αμαρφαλ βασιλεια σεννααρ και αριωχ βασιλεια ελλασαρ οι τεσσαρεσ βασιλεις προσ τουσ πεντε¹⁰ η δε κοιλασ η αλυκη φρεατα φρεατα ασφαλτου εφυγεν εν δε βασιλευσ σοδομων και βασιλευσ γομορρασ και ενεπεσαν εκει οι δε καταλειφθεντες εις την ορεινην εφυγον¹¹ ελαβον δε την ιππον πασαν την σοδομων και γομορρασ και παντα τα βρωματα αυτων και απηλθον¹² ελαβον δε και τον λωτ υιον του αδελφου αβραμ και την αποσκειην αυτου και απωχοντο ην γαρ κατοικων εν σοδομοις¹³ παραγενομενοσ δε των ανασθεντων τισ απηγγειλεν αβραμ τω περατη αυτοσ δε κατωκει προσ τη δρυι τη μαμβρη ο αμορισ του αδελφου εσχωλ και αδελφου αυναν οι ησαν

συνωμοται του αβραμ¹⁴ ακουσας δε αβραμ οτι ηγαλωτηται λωτ ο αδελφος αυτου ηριθμησεν τους ιδιους οικογενεις αυτου τριακοσιους δεκα και οκτω και κατεδιωξεν οπισω αυτων εως δαν¹⁵ και επεπεσεν επ' αυτους την νυκτα αυτοσ και οι παιδες αυτου και επαταξεν αυτους και εδιωξεν αυτους εως χωβα η εστιν εν αριστερα δαμασκου¹⁶ και απεστρεψεν πασαν την ιππον σοδομων και λωτ τον αδελφον αυτου απεστρεψεν και τα υπαρχοντα αυτου και τας γυναικας και τον λαον¹⁷ εξηλθεν δε βασιλευσ σοδομων εις συναντησιν αυτω μετα το αναστρεψαι αυτον απο της κοπης του χοδολλογομορ και των βασιλεων των μετ' αυτου εις την κοιλαδα την σαυη τουτο ην το πεδιον βασιλεωσ¹⁸ και μελχισεδεκ βασιλευσ σαλημ εξηνεγκεν αρτους και οινον ην δε ιερευσ του θεου του υψιστου¹⁹ και ηυλογησεν τον αβραμ και ειπεν ευλογημενοσ αβραμ τω θεω τω υψιστω οσ εκτισεν τον ουρανον και την γην²⁰ και ευλογητοσ ο θεοσ ο υψιστοσ οσ παρεδωκεν τους εχθρουσ σου υποχειριουσ σοι και εδωκεν αυτω δεκατην απο παντων²¹ ειπεν δε βασιλευσ σοδομων προς αβραμ δοσ μοι τουσ ανδρασ την δε ιππον λαβε σεαυτω²² ειπεν δε αβραμ προς βασιλεα σοδομων εκτενω την χειρα μου προς τον θεον τον υψιστον οσ εκτισεν τον ουρανον και την γην²³ ει απο σπαρτιου εως σφαιρωτηροσ υποδηματοσ λημψομαι απο παντων των σων ινα μη ειπησ οτι εγω επλουτισα τον αβραμ²⁴ πληνων εφαγον οι νεανισκοι και της μεριδοσ των ανδρων των συμπορευθεντων μετ' εμου εσχωλ αυναν μαμβρη ουτοι λημψονται μεριδα

Chapter 15

¹μετα δε τα ρηματα ταυτα εγενηθη ρημα κυριου προς αβραμ εν οραματι λεγων μη φοβου αβραμ εγω υπερασπιζω σου ομισθοσ σου πολυσ εσται σφοδρα² λεγει δε αβραμ δεσποτα τι μοι δωσεισ εγω δε απολυομαι ατεκνοσ ο δε υιοσ μασεκ της οικογενουσ μου ουτοσ δαμασκοσ ελιεζερ³ και ειπεν αβραμ επειδη εμοι ουκ εδωκασ σπερμα ο δε οικογενησ μου κληρονομησει με⁴ και ευθυσ φωνη κυριου εγενετο προς αυτον λεγων ου κληρονομησει σε ουτοσ αλλ' οσ εξελυσεται εκ σου ουτοσ κληρονομησει σε⁵ εξηγαγεν δε αυτον εξω και ειπεν αυτω αναβλεψον δη εις τον ουρανον και αριθμησον τουσ αστερασ ει δυναση εξαριθμησαι αυτουσ και ειπεν ουτωσ εσται το σπερμα σου⁶ και επιστευσεν αβραμ τω θεω και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην⁷ ειπεν δε προς αυτον εγω ο θεοσ ο εξαγαγων σε εκ χωρασ χαλδαιων ωστε δουναι σοι την γην ταυτην κληρονομησαι⁸ ειπεν δε δεσποτα κυριε κατα τι γνωσομαι οτι κληρονομησω αυτην⁹ ειπεν δε αυτω λαβε μοι δαμαλιν τριετιζουσαν και αιγα τριετιζουσαν και κριον τριετιζοντα και τρυγονα και περιστεραν¹⁰ ελαβεν δε αυτω παντα ταυτα και διειλεν αυτα μεσα και εθηκεν αυτα αντιπροσωπα αλληλοισ τα δε ορνεα ου διειλεν¹¹ κατεβη δε ορνεα επι τα σωματα τα διχοτομηματα αυτων και συνεκαθισεν αυτοισ αβραμ¹² περι δε ηλιου δυσμασ εκστασισ επεπεσεν τω αβραμ και ιδου φοβοσ σκοτεινοσ μεγασ επιπιπτει αυτω¹³ και ερρεθη προς αβραμ γινωσκων γνωση οτι παροικον εσται το σπερμα σου εν γη ουκ ιδια και δουλωσουσιν αυτουσ και κακωσουσιν αυτουσ και ταπεινωσουσιν αυτουσ τετρακοσια ετη¹⁴ το δε εθνοσ ω εαν δουλευσωσιν κρινω εγω μετα δε ταυτα εξελυσονται ωδε μετα απο σκευησ πολλησ¹⁵ συ δε απελευση προς τουσ πατερασ σου μετ' ειρηνησ ταφεισ εν γηρει καλω¹⁶ τεταρτη δε γενεα αποστραφησονται ωδε ουπω γαρ αναπεπληρωνται αι αμαρτια των αμορραιων εωσ του νυν¹⁷ επει δε εγινετο ο ηλιοσ προς δυσμαισ φλοξ εγενετο και ιδου κλιβανοσ καπνιζομενοσ και λαμπαδεσ πυροσ αι διηλθον ανα μεσον των διχοτομηματων τουτων¹⁸ εν τη ημερα εκεινη διεθετο κυριοσ τω αβραμ διαθηκην λεγων τω σπερματι σου δωσω την γην ταυτην απο του ποταμου αιγυπτου εωσ του ποταμου του μεγαλου ποταμου ευφρατου¹⁹ τουσ καιναιουσ και τουσ κενεζαιουσ και τουσ κεδμωναιουσ²⁰ και τουσ χετταιουσ και τουσ φερεζαιουσ και τουσ ραφαι+ν²¹ και τουσ αμορραιουσ και τουσ χαναναιουσ και τουσ ευαιουσ και τουσ γεργεσαιουσ και τουσ ιεβουσαιουσ

Chapter 16

¹σαρα δε η γυνη αβραμ ουκ ετικτεν αυτω ην δε αυτη παιδισκη αιγυπτια η ονομα αγαρ² ειπεν δε σαρα προς αβραμ ιδου συνεκλεισεν με κυριοσ του μη τικτειν εισελθε ουν προς την παιδισκην μου ινα τεκνοποιηση εξ αυτησ υπηκουσεν δε αβραμ της φωνησ σαρασ³ και λαβουσα σαρα η γυνη αβραμ αγαρ την αιγυπτιαν την εαυτησ παιδισκην μετα δεκα ετη του οικησαι αβραμ εν γη χαναν και εδωκεν αυτην αβραμ τω ανδρι αυτησ αυτω γυναικα⁴ και εισηλθεν προς αγαρ και συνελαβεν και ειδεν οτι εν γαστρι εχει και ητιμασθη η κυρια εναντιον αυτησ⁵ ειπεν δε σαρα προς αβραμ αδικουμαι εκ σου εγω δεδωκα την παιδισκην μου εις τον κολπον σου ιδουσα δε οτι εν γαστρι εχει ητιμασθη εναντιον αυτησ κριναι ο θεοσ ανα μεσον εμου και σου⁶ ειπεν δε αβραμ προς σاران ιδου η παιδισκη σου εν ταισ χερσιν σου χρω αυτη ωσ αν σοι αρεστον η και εκακωσεν αυτην σαρα και απεδρα απο προσωπου αυτησ⁷ ευρεν δε αυτην αγγελοσ κυριου επι της πηγησ του υδατοσ εν τη ερημω επι της πηγησ εν τη οδω σου⁸ και ειπεν αυτη ο αγγελοσ κυριου αγαρ παιδισκη σαρασ ποθεν ερχη και που πορευη και ειπεν απο προσωπου σαρασ της κυριασ μου εγω αποδιδρασκω⁹ ειπεν δε αυτη ο αγγελοσ κυριου αποστραφητι προς την κυριαν σου και ταπεινωθητι υπο τασ χειρασ αυτησ¹⁰ και ειπεν αυτη ο αγγελοσ κυριου πληθυνων πληθυνω το σπερμα σου και ουκ αριθμηθησεται απο του πληθουσ¹¹ και ειπεν αυτη ο αγγελοσ κυριου ιδου συ εν γαστρι εχεισ και τεξη υιον και καλεσεισ το ονομα αυτου ισμαηλ οτι επηκουσεν κυριοσ τη ταπεινω

σει σου¹² ουτος εσται αγροικος ανθρωπος αι χειρες αυτου επι παντας και αι χειρες παντων επ' αυτο ν και κατα προσωπον παντων των αδελφων αυτου κατοικησει¹³ και εκαλεσεν αγαρ το ονομα κυριου του λαλουντος προς αυτην συ ο θεος ο επιδων με οτι ειπεν και γαρ ενωπιον ειδον οφθεντα μοι¹⁴ ενεκεν τουτου εκαλεσεν το φρεαρ φρεαρ ου ενωπιον ειδον ιδου ανα μεσον καδησ και ανα μεσον βαραδ¹⁵ και ετεκεν αγαρ τω αβραμ υιον και εκαλεσεν αβραμ το ονομα του υιου αυτου ον ετεκεν αυτω αγαρ ισμαη λ¹⁶ αβραμ δε ην ογδοηκοντα εξ ετων ηνικα ετεκεν αγαρ τον ισμαηλ τω αβραμ

Chapter 17

¹εγενετο δε αβραμ ετων ενενηκοντα εννεα και ωφθη κυριος τω αβραμ και ειπεν αυτω εγω ειμι ο θεος σου ευαρεστει εναντιον εμου και γινου αμεμπτος² και θησομαι την διαθηκην μου ανα μεσον εμου και ανα μεσον σου και πληθυνω σε σφοδρα³ και επεσεν αβραμ επι προσωπον αυτου και ελαλησεν αυτω ο θεος λεγων⁴ και εγω ιδου η διαθηκη μου μετα σου και εση πατηρ πληθους εθνων⁵ και ου κληθησεται ε τι το ονομα σου αβραμ αλλ' εσται το ονομα σου αβρααμ οτι πατερα πολλων εθνων τεθεικα σε⁶ και αυ ξανω σε σφοδρα σφοδρα και θησω σε εις εθνη και βασιλεις εκ σου εξελευσονται⁷ και στησω την διαθηκην μου ανα μεσον εμου και ανα μεσον σου και ανα μεσον του σπερματος σου μετα σε εις γενεασ αυτων εις διαθηκην αιωνιον ειναι σου θεος και του σπερματος σου μετα σε⁸ και δωσω σοι και τω σπερματι σου μετα σε την γην ην παροικεις πασαν την γην χανααν εις κατασχεσιν αιωνιον και εσομαι αυτοις θεος⁹ και ειπεν ο θεος προς αβρααμ συ δε την διαθηκην μου διατηρησεις συ και το σπερμα σου μετα σε εις τας γενεασ αυτων¹⁰ και αυτη η διαθηκη ην διατηρησεις ανα μεσον εμου και υμων και ανα μεσον του σπερματος σου μετα σε εις τας γενεασ αυτων περιτμηθησεται υμων παν αρσενικον¹¹ και περιτμηθησεσθε την σαρκα της ακροβυστιας υμων και εσται εν σημειω διαθηκης ανα μεσον εμου και υμων¹² και παιδιον οκτω ημερων περιτμηθησεται υμιν παν αρσενικον εις τας γενεασ υμων ο οικο γενησ της οικιας σου και ο αργυρωνητος απο παντος υιου αλλοτριου ος ουκ εστιν εκ του σπερματος σου¹³ περιτομη περιτμηθησεται ο οικογενησ της οικιας σου και ο αργυρωνητος και εσται η διαθηκη μου επι της σαρκος υμων εις διαθηκην αιωνιον¹⁴ και απεριτμητος αρσην ος ου περιτμηθησεται την σαρκα της ακροβυστιας αυτου τη ημερα τη ογδοη εξολεθρευθησεται η ψυχη εκεινη εκ του γενουσ αυτης οτι την διαθηκην μου διεσκεδασεν¹⁵ ειπεν δε ο θεος τω αβρααμ σαρα η γυνη σου ου κληθησεται το ονομα αυτης σαρα αλλα σαρρα εσται το ονομα αυτης¹⁶ ευλογησω δε αυτην και δωσω σοι εξ αυτης τεκνον και ευλογησω αυτον και εσται εις εθνη και βασιλεις εθνων εξ αυτου εσονται¹⁷ και επεσεν αβρααμ επι προσωπον και εγελασεν και ειπεν εν τη διανοια αυτου λεγων ει τω εκατονταετει γενησεται και ει σαρρα ενενηκοντα ετων ουσα τεξεται¹⁸ ειπεν δε αβρααμ προς τον θεον ισμαηλ ουτος ζητω εν αντιον σου¹⁹ ειπεν δε ο θεος τω αβρααμ ναι ιδου σαρρα η γυνη σου τεξεται σοι υιον και καλεσεις το ονομα αυτου ισαακ και στησω την διαθηκην μου προς αυτον εις διαθηκην αιωνιον και τω σπερματι αυτου μετ' αυτον²⁰ περι δε ισμαηλ ιδου επηκουσα σου ιδου ευλογησα αυτον και αυξανω αυτον και πληθυνω αυτον σφοδρα δωδεκα εθνη γεννησει και δωσω αυτον εις εθνος μεγα²¹ την δε διαθηκην μου στησω προς ισαακ ον τεξεται σοι σαρρα εις τον καιρον τουτου εν τω ενιαυτω τω ετερω²² συνετελεσεν δε λαλων προς αυτον και ανεβη ο θεος απο αβρααμ²³ και ελαβεν αβρααμ ισμαηλ τον υιον αυτου και παντας τους οικογενεις αυτου και παντας τους αργυρωνητους και παν αρσεν των ανδρων των εν τω οικω αβρααμ και περιετεμεν τας ακροβυστιας αυτων εν τω καιρω της ημερας εκεινης καθα ελαλησεν εν αυτω ο θεος²⁴ αβρααμ δε ην ενενηκοντα εννεα ετων ηνικα περιετεμεν την σαρκα της ακροβυστιας αυτου²⁵ ισμαηλ δε ο υιος αυτου ετων δεκα τριων ην ηνικα περιετμηθη την σαρκα της ακροβυστιας αυτου²⁶ εν τω καιρω της ημερας εκεινης περιετμηθη αβρααμ και ισμαηλ ο υιος αυτου²⁷ και παντες οι ανδρες του οικου αυτου και οι οικογενεις και οι αργυρωνητοι εξ αλλογενων εθνων περιετεμεν αυτου σ

Chapter 18

¹ωφθη δε αυτω ο θεος προς τη δρυι τη μαμβρη καθημενου αυτου επι της θυρας της σκηνης αυτου μεσημβριας² αναβλεψας δε τοις οφθαλμοις αυτου ειδεν και ιδου τρεις ανδρες ειστηκεισαν επανω αυτου και ιδων προσεδραμεν εις συναντησιν αυτοις απο της θυρας της σκηνης αυτου και προσεκυνησεν επι την γην³ και ειπεν κυριε ει αρα ευρον χαριν εναντιον σου μη παρελθης τον παιδα σου⁴ λημψθητω δη υδωρ και νιψατωσαν τους ποδας υμων και καταψυξατε υπο το δενδρον⁵ και λημψομαι αρτον και φαγεσθε και μετα τουτου παρελευσεσθε εις την οδον υμων ου εινεκεν εξεκλινατε προς τον παιδα υμων και ειπαν ουτως ποιησον καθωσ ειρηκασ⁶ και εσπευσεν αβρααμ επι την σκηνην προς σαρραν και ειπεν αυτη σπευσον και φυρασον τρια μετρα σεμιδαλεωσ και ποιησον εγκρυφιας⁷ και εις τας βοας εδραμεν αβρααμ και ελαβεν μοσχαριον απαλον και καλον και εδωκεν τω παιδι και εταχυνεν του ποιησαι αυτο⁸ ελαβεν δε βουτυρον και γαλα και το μοσχαριον ο εποηισεν και παρεθηκεν αυτοις και εφαγοσαν αυτοσ δε παρειστηκε αυτοις υπο το δενδρον⁹ ειπεν δε προς αυτον που σαρρα η γυνη σου ο δε αποκριθεις ειπεν ιδου εν τη σκηνη¹⁰ ειπεν δε επαναστρεφων ηξω προς σε κατα τον καιρον τουτου εις ωρασ

και εξει υιον σαρρα η γυνη σου σαρρα δε ηκουσεν προς τη θυρα της σκηνης ουσα οπισθεν αυτου¹¹ αβρααμ δε και σαρρα πρεσβυτεροι προβεβηκοτες ημερων εξελιπεν δε σαρρα γινεσθαι τα γυναικεια¹² γελασεν δε σαρρα εν εαυτη λεγουσα ουπω μεν μοι γεγονεν εως του νυν ο δε κυριος μου πρεσβυτερος¹³ και ειπεν κυριος προς αβρααμ τι οτι εγελασεν σαρρα εν εαυτη λεγουσα αρα γε αληθως τεξομαι εγω δε γεγηρακα¹⁴ μη αδυνατει παρα τω θεω ρημα εις τον καιρον τουτον αναστρεψω προς σε εις ωρας και ι εσται τη σαρρα υιος¹⁵ ηρνησατο δε σαρρα λεγουσα ουκ εγελασα εφοβηθη γαρ και ειπεν ουχι αλλα ε γελασασ¹⁶ εξανασταντες δε εκειθεν οι ανδρες κατεβλεψαν επι προσωπον σοδομων και γομορρας αβρααμ δε συνεπορευετο μετ' αυτων συμπροπεμπων αυτους¹⁷ ο δε κυριος ειπεν μη κρυψω εγω απο αβρααμ του παιδος μου α εγω ποιω¹⁸ αβρααμ δε γινομενος εσται εις εθνος μεγα και πολυ και ενευλογηθησονται εν αυτω παντα τα εθνη της γης¹⁹ ηδειν γαρ οτι συνταξει τοις υιοις αυτου και τω οικω αυτου μετ' αυτον και φυλαξουσιν τας οδους κυριου ποιειν δικαιοσυνην και κρισιν οπως αν επαγαγη κυριος επι αβρααμ παντα οσα ελαλησεν προς αυτον²⁰ ειπεν δε κυριος κραυγη σοδομων και γομορρας πεπληθυνται και αι αμαρτιαι αυτων μεγαλαι σφοδρα²¹ καταβασουν ονομαι ει κατα την κραυγην αυτων την ερχομενην προς με συντελουνται ει δε μη ινα γνω²² και αποστρεψαντες εκειθεν οι ανδρες ηλθον εις σοδομα αβρααμ δε ην εστηκωσ εναντιον κυριου²³ και εγγισας αβρααμ ειπεν μη συναπολεσησ δικαιον μετα ασεβους και εσται ο δικαιος ως ο ασεβησ²⁴ εαν ωσιν πεντηκοντα δικαιοι εν τη πολει απολεισ αυτους ουκ ανησεις παντα τον τοπον ενεκεν των πεντηκοντα δικαιων εαν ωσιν εν αυτη²⁵ μηδαμωσ συ ποιησεις ως το ρημα τουτο του αποκτειναι δικαιον μετα ασεβους και εσται ο δικαιος ως ο ασεβησ μηδαμωσ ο κρινων πασαν την γην ου ποιησεις κρισιν²⁶ ειπεν δε κυριος εαν ευρω εν σοδομοις πεντηκοντα δικαιους εν τη πολει αφησω παντα τον τοπον δι' αυτους²⁷ και αποκριθεις αβρααμ ειπεν νυν ηρξαμην λαλησαι προς τον κυριον εγω δε ειμι γη και σποδος²⁸ εαν δε ελαττωνωθωσιν οι πεντηκοντα δικαιοι πεντε²⁹ και προσεθηκεν επι λαλησαι προς αυτον και ειπεν ου μη απολεσω εαν ευρω εκει τεσσαρακοντα και επεν ου μη απολεσω ενεκεν των τεσσαρακοντα³⁰ και ειπεν μη τι κυριε εαν λαλησω εαν δε ευρεθωσιν εκει τριακοντα και ειπεν ου μη απολεσω εαν ευρω εκει τριακοντα³¹ και ειπεν επειδη εχω λαλησαι προς τον κυριον εαν δε ευρεθωσιν εκει εικοσι και ειπεν ου μη απολεσω ενεκεν των εικοσι³² και ειπεν μη τι κυριε εαν λαλησω επι απαξ εαν δε ευρεθωσιν εκει δεκα και ειπεν ου μη απολεσω ενεκεν των δεκα³³ απηλθεν δε κυριος ως επαυσατο λαλων τω αβρααμ και αβρααμ απεστρεψεν εις τον τοπον αυτου

Chapter 19

¹ηλθον δε οι δυο αγγελοι εις σοδομα εσπερας λωτ δε εκαθητο παρα την πυλην σοδομων ιδων δε λωτ εξανεστη εις συναντησιν αυτοις και προσεκυνησεν τω προσωπω επι την γην² και ειπεν ιδου κυριοι εκκλινατε εις τον οικον του παιδος υμων και καταλυσατε και νιψασθε τους ποδας υμων και ορθρισαντες απελευσεσθε εις την οδον υμων ειπαν δε ουχι αλλ' εν τη πλατεια καταλυσομεν³ και κατεβιαζετο αυτους και εξεκλιναν προς αυτον και εισηλθον εις την οικιαν αυτου και εποιησεν αυτοις ποτον και αζυμους επεψεν αυτοις και εφαγον⁴ προ του κοιμηθηναι και οι ανδρες της πολεως οι σοδομιται περιεκυκλωσαν την οικιαν απο νεανισκου εως πρεσβυτερου απασ ο λαος αμα⁵ και εξεκαλουντο τον λωτ και ελεγον προς αυτον που εισιν οι ανδρες οι εισελθοντες προς σε την νυκτα εξαγαγε αυτους προς ημας ινα συγγενωμεθα αυτοις⁶ εξηλθεν δε λωτ προς αυτους προς το προθυρον την δε θυραν προσεωξεν οπισω αυτου⁷ ειπεν δε προς αυτους μηδαμωσ αδελφοι μη πονηρευσησθε⁸ εισιν δε μοι δυο θυγατερες αι ουκ εγνωσαν ανδρα εξαξω αυτας προς υμας και χρησασθε αυταις καθα αν αρεσκη υμιν μονον εις τους ανδρας τουτους μη ποιησητε μηδεν αδικον ου εινεκεν εισηλθον υπο την σκεπη των δοκων μου⁹ επαν δε αποστα εκει εις ηλθεσ παροικειν μη και κρισιν κρινειν νυν ουν σε κακωσομεν μαλλον η εκεινους και παρεβιαζοντο τον ανδρα τον λωτ σφοδρα και ηγγισαν συντριψαι την θυραν¹⁰ εκτειναντες δε οι ανδρες τας χειρας εισεσπασαντο τον λωτ προς εαυτους εις τον οικον και την θυραν του οικου απεκλεισαν¹¹ τους δε ανδρας τους οντας επι της θυρας του οικου επαταξαν αορασια απο μικρου εως μεγαλου και παρελυθησαν ζητουντες την θυραν¹² ειπαν δε οι ανδρες προς λωτ εστιν τις σοι ωδε γαμβρο ι η υιοι η θυγατερες η ει τις σοι αλλος εστιν εν τη πολει εξαγαγε εκ του τοπου τουτου¹³ οτι απολλυμεν ημεις τον τοπον τουτον οτι υψωθη η κραυγη αυτων εναντιον κυριου και απεστειλεν ημας κυριος εκτριψαι αυτην¹⁴ εξηλθεν δε λωτ και ελαλησεν προς τους γαμβρους αυτου τους ειληφοτας τας θυγατερας αυτου και ειπεν αναστητε και εξελθατε εκ του τοπου τουτου οτι εκτριβει κυριος την πολιν εδοξεν δε γελοιαζειν εναντιον των γαμβρων αυτου¹⁵ ηνικα δε ορθρος εγινετο επεσπουδαζον οι αγγελοι τον λωτ λεγοντες αναστας λαβε την γυναικα σου και τας δυο θυγατερας σου ασ εχεις και εξελθε ινα μη συναποληταις ανομiais της πολεως¹⁶ και εταραχθησαν και εκρατησαν οι αγγελοι της χειρος αυτου και της χειρος της γυναικος αυτου και των χειρων των δυο θυγατερων αυτου εν τω φεισασθαι κυριον αυτου¹⁷ και εγενετο ηνικα εξηγαγον αυτους εξω και ειπαν σωζων σωζε την σεαυτου ψυχην μη περιβληψησ εισ τα οπισω μηδε στησ εν παση τη περιχωρω εις το ορος σωζου μηποτε συμπαραλημφθης¹⁸ ειπεν δε λωτ προς αυτους δεομαι κυριε¹⁹ επειδη ευρεν ο παις σου ελεος εναντιον σου και εμεγαλυνασ τη

ν δικαιοσύνην σου ο ποιεις επ' εμε του ζην την ψυχην μου εγω δε ου δυνησομαι διασωθηναι εις το ορος μη καταλαβη με τα κακα και αποθανω²⁰ ιδου η πολις αυτη εγγυσ του καταφυγειν με εκει η εστιν μικρα εκει σωθησομαι ου μικρα εστιν και ζησεται η ψυχη μου²¹ και ειπεν αυτω ιδου εθαυμασα σου το προσωπον και επι τω ρηματι τουτω του μη καταστρεψαι την πολιν περι ησ ελαλησασ²² σπευσον ουν του σωθηναι εκει ου γαρ δυνησομαι ποιησαι πραγμα εως του σε εισελθειν εκει δια τουτο εκαλεσεν το ονομα της πολεως εκεινης σηγωρ²³ ο ηλιος εξηλθεν επι την γην και λωτ εισηλθεν εις σηγωρ²⁴ και κυριος εβρεξεν επι σοδομα και γομορρα θειον και πυρ παρα κυριου εκ του ουρανου²⁵ και κατεστρεψεν τας πολεις ταυτας και πασαν την περιοικον και παντας τους κατοικουντας εν ταις πολεσιν και παντα τα ανατελλοντα εκ της γης²⁶ και επεβλεψεν η γυνη αυτου εις τα οπισω και εγενετο στηλη αλοσ²⁷ ωρ θρισεν δε αβρααμ το πρωι εις τον τοπον ου εισηκει εναντιον κυριου²⁸ και επεβλεψεν επι προσωπον σοδομων και γομορρας και επι προσωπον της γης της περιχωρου και ειδεν και ιδου ανεβαινεν φλοξ της γης ωσει ατμισ καμινου²⁹ και εγενετο εν τω εκτριψαι κυριον πασας τας πολεις της περιοικου εμνησθη ο θεος του αβρααμ και εξαπεστειλεν τον λωτ εκ μεσου της καταστροφης εν τω καταστρεψαι κυριον τας πολεις εν αις κατοκει εν αυταις λωτ³⁰ ανεβη δε λωτ εκ σηγωρ και εκαθητο εν τω ορει και αι δυο θυγατερες αυτου μετ' αυτου εφοβηθη γαρ κατοικησαι εν σηγωρ και ωκησεν εν τω σπηλαιω αυτοσ και αι δυο θυγατερες αυτου μετ' αυτου³¹ ειπεν δε η πρεσβυτερα προς την νεωτεραν ο πατηρ ημων πρεσβυτερος και ουδεις εστιν επι της γης ος εισελυσεται προς ημας ως καθηκει παση τη γη³² δευρο και ποτισωμεν τον πατερα ημων οινον και κοιμηθωμεν μετ' αυτου και εξαναστησωμεν εκ του πατροσ ημων σπερμα³³ εποτισαν δε τον πατερα αυτων οινον εν τη νυκτι ταυτη και εισελθουσα η πρεσβυτερα εκοιμηθη μετα του πατροσ αυτησ την νυκτα εκεινην και ουκ ηδει εν τω κοιμηθηναι αυτην και αναστηναι³⁴ εγενετο δε τη επαυριον και ειπεν η πρεσβυτερα προς την νεωτεραν ιδου εκοιμηθην εχθες μετα του πατροσ ημων ποτισωμεν αυτον οινον και την νυκτα ταυτην και εισελθουσα κοιμηθητι μετ' αυτου και εξαναστησωμεν εκ του πατροσ ημων σπερμα³⁵ εποτισαν δε και εν τη νυκτι εκεινη τον πατερα αυτων οινον και εισελθουσα η νεωτερα εκοιμηθη μετα του πατροσ αυτησ και ουκ ηδει εν τω κοιμηθηναι αυτην και αναστηναι³⁶ και συνελαβον αι δυο θυγατερες λωτ εκ του πατροσ αυτων³⁷ και ετεκεν η πρεσβυτερα υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου μωαβ λεγουσα εκ του πατροσ μου ουτοσ πατηρ μωαβιτων εωσ της σημερον ημερασ³⁸ ετεκεν δε και η νεωτερα υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου αμμαν υιοσ του γενουσ μου ουτοσ πατηρ αμμανιτων εωσ της σημερον ημερασ

Chapter 20

¹ και εκινησεν εκειθεν αβρααμ εις γην προς λιβα και ωκησεν ανα μεσον καδησ και ανα μεσον σουρ και παρωκησεν εν γεραροισ² ειπεν δε αβρααμ περι σαρρασ της γυναικοσ αυτου οτι αδελφη μου εστιν εφοβηθη γαρ ειπειν οτι γυνη μου εστιν μηποτε αποκτεινωσιν αυτον οι ανδρες της πολεως δι' αυτην απεστειλεν δε αβιμελεχ βασιλευσ γεραρων και ελαβεν την σαρραν³ και εισηλθεν ο θεοσ προς αβιμελεχ εν υπνω την νυκτα και ειπεν ιδου συ αποθησκεισ περι της γυναικοσ ησ ελαβες αυτη δε εστιν συνωκηκυια ανδρι⁴ αβιμελεχ δε ουχ ηψατο αυτησ και ειπεν κυριε εθνοσ αγνοουσ και δικαιοσ απολεισ⁵ ουκ αυτοσ μοι ειπεν αδελφη μου εστιν και αυτη μοι ειπεν αδελφοσ μου εστιν εν καθαρα καρδια και εν δικαιοσυνη χειρων εποησα τουτο⁶ ειπεν δε αυτω ο θεοσ καθ' υπνον καγω εγνωσ οτι εν καθαρα καρδια εποησασ τουτο και εφεισαμην εγω σου του μη αμαρτειν σε εις εμε ενεκεν τουτου ουκ αφηκα σε αψασθαι αυτησ⁷ νυν δε αποδοσ την γυναικα τω ανθρωπω οτι προφητησ εστιν και προσευζεται περι σου και ζηση ει δε μη αποδιδωσ γνωθι οτι αποθανη συ και παντα τα σα⁸ και ωρθρισεν αβιμελεχ το πρωι και εκαλεσεν παντας τους παιδασ αυτου και ελαλησεν παντα τα ρηματα ταυτα εις τα ωτα αυτων εφοβηθησαν δε παντες οι ανθρωποι σφοδρα⁹ και εκαλεσεν αβιμελεχ τον αβρααμ και ειπεν αυτω τι τουτο εποησασ ημιν μη τι ημαρτομεν εις σε οτι επηγαγεσ επ' εμε και επι την βασιλειαν μου αμαρτιαν μεγαλην εργον ο ουδεις ποιησει πεποιηκασ μοι¹⁰ ειπεν δε αβιμελεχ τω αβρααμ τι ενιδων εποησασ τουτο¹¹ ειπεν δε αβρααμ ειπα γαρ αρα ουκ εστιν θεοσεβεια εν τω τοπω τουτω εμε τε αποκτεινουσιν ενεκεν της γυναικοσ μου¹² και γαρ αληθωσ αδελφη μου εστιν εκ πατροσ αλλ' ουκ εκ μητροσ εγενηθη δε μοι εις γυναικα¹³ εγενετο δε ηνικα εξηγαγεν με ο θεοσ εκ του οικου του πατροσ μου και ειπα αυτη ταυτην την δικαιοσυνην ποιησεισ επ' εμε εις παντα τοπον ου εαν εισελθωμεν εκει ειπον εμε οτι αδελφοσ μου εστιν¹⁴ ελαβεν δε αβιμελεχ χιλια διδραχμα προβατα και μοσχουσ και παιδασ και παιδισκασ και εδωκεν τω αβρααμ και απεδωκεν αυτω σαρραν την γυναικα αυτου¹⁵ και ειπεν αβιμελεχ τω αβρααμ ιδου η γη μου εναντιον σου ου εαν σοι αρεσκη κατοικει¹⁶ τη δε σαρρα ειπεν ιδου δεδωκα χιλια διδραχμα τω αδελφω σου ταυτα εσται σοι εις τιμην του προσωπου σου και πασαισ ταισ μετα σου και παντα αληθευσον¹⁷ προσηυξατο δε αβρααμ προς τον θεον και ιασατο ο θεοσ τον αβιμελεχ και την γυναικα αυτου και τασ παιδισκασ αυτου και ετεκεν¹⁸ οτι συγκλειων συνεκλεισεν κυριος εξωθεν πασαν μητραν εν τω οικω του αβιμελεχ ενεκεν σαρρασ της γυναικοσ αβρααμ

Chapter 21

¹και κυριος επεσκεψατο την σαρραν καθα ειπεν και εποιησεν κυριος τη σαρρα καθα ελαλησεν²και σ υλλαβουσα ετεκεν σαρρα τω αβρααμ υιον εισ το γηρασ εισ τον καιρον καθα ελαλησεν αυτω κυριος³ και εκαλεσεν αβρααμ το ονομα του υιου αυτου του γενομενου αυτω ον ετεκεν αυτω σαρρα ισαακ⁴πε ριετεμεν δε αβρααμ τον ισαακ τη ογδοη ημερα καθα ενετειλατο αυτω ο θεος⁵αβρααμ δε ην εκατον ετ ων ηνικα εγενετο αυτω ισαακ ο υιος αυτου⁶ειπεν δε σαρρα γελωτα μοι εποιησεν κυριος ος γαρ αν ακ ουση συγχαρειται μοι⁷και ειπεν τις αναγγειλι τω αβρααμ οτι θηλαζει παιδιον σαρρα οτι ετεκον υιον εν τω γηρει μου⁸και ηυξηθη το παιδιον και απεγαλακτισθη και εποιησεν αβρααμ δοχην μεγαλην η ημ ερα απεγαλακτισθη ισαακ ο υιος αυτου⁹ιδουσα δε σαρρα τον υιον αγαρ της αιγυπτιασ ος εγενετο τω αβρααμ παιζοντα μετα ισαακ του υιου αυτης¹⁰και ειπεν τω αβρααμ εκβαλε την παιδισκην ταυτην κ αι τον υιον αυτης ου γαρ κληρονομησει ο υιος της παιδισκης ταυτης μετα του υιου μου ισαακ¹¹σκλη ρον δε εφανη το ρημα σφοδρα εναντιον αβρααμ περι του υιου αυτου¹²ειπεν δε ο θεος τω αβρααμ μη σκληρον εστω το ρημα εναντιον σου περι του παιδιου και περι της παιδισκης παντα οσα εαν ειπη σο ι σαρρα ακουε της φωνης αυτης οτι εν ισαακ κληθησεται σοι σπερμα¹³και τον υιον δε της παιδισκης σ ταυτης εισ εθνος μεγα ποιησω αυτον οτι σπερμα σον εστιν¹⁴ανεστη δε αβρααμ το πρωι και ελαβεν αρτους και ασκον υδατος και εδωκεν αγαρ και επεθηκεν επι τον ωμον και το παιδιον και απεστειλεν αυτην απελθουσα δε επλανατο την ερημον κατα το φρεαρ του ορκου¹⁵εξελιπεν δε το υδωρ εκ του ασκ ου και ερριπεν το παιδιον υποκατω μιας ελατης¹⁶απελθουσα δε εκαθητο απεναντι αυτου μακροθεν ωσει τοξου βολην ειπεν γαρ ου μη ιδω τον θανατον του παιδιου μου και εκαθητο απεναντι αυτου αν αβοησαν δε το παιδιον εκλαυσεν¹⁷εισηκουσεν δε ο θεος της φωνης του παιδιου εκ του τοπου ου ην κ αι εκαλεσεν αγγελος του θεου την αγαρ εκ του ουρανου και ειπεν αυτη τι εστιν αγαρ μη φοβου επακη κοεν γαρ ο θεος της φωνης του παιδιου σου εκ του τοπου ου εστιν¹⁸αναστηθι λαβε το παιδιον και κρ ατησον τη χειρι σου αυτο εισ γαρ εθνος μεγα ποιησω αυτον¹⁹και ανεωξεν ο θεος τους οφθαλμους αυ της και ειδεν φρεαρ υδατος ζωντος και επορευθη και επλησεν τον ασκον υδατος και εποτισεν το παι διον²⁰και ην ο θεος μετα του παιδιου και ηυξηθη και κατωκησεν εν τη ερημω εγενετο δε τοξοτης²¹και κατωκησεν εν τη ερημω τη φαραν και ελαβεν αυτω η μητηρ γυναικα εκ γης αιγυπτου²²εγενετο δε εν τ ω καιρω εκεινω και ειπεν αβιμελεχ και οχοζαθ ο νυμφαγωγος αυτου και φικολ ο αρχιστρατηγος της δυναμεως αυτου προς αβρααμ λεγων ο θεος μετα σου εν πασιν οισ εαν ποιησ²³νυν ουν ομοσον μοι τ ον θεον μη αδικησειν με μηδε το σπερμα μου μηδε το ονομα μου αλλα κατα την δικαιοσυνην ην εποι ησα μετα σου ποιησεις μετ' εμου και τη γη η συ παρωκησας εν αυτη²⁴και ειπεν αβρααμ εγω ομουμαι²⁵και ηλεγξεν αβρααμ τον αβιμελεχ περι των φρεατων του υδατος ων αφειλαντο οι παιδες του αβιμελε χ²⁶και ειπεν αυτω αβιμελεχ ουκ εγνων τις εποιησεν το πραγμα τουτο ουδε συ μοι απηγγειλασ ουδε εγω ηκουσα αλλ' η σημερον²⁷και ελαβεν αβρααμ προβατα και μοσχους και εδωκεν τω αβιμελεχ και διεθ εντο αμφοτεροι διαθηκην²⁸και εστησεν αβρααμ επτα αμναδας προβατων μονασ²⁹και ειπεν αβιμελεχ τ ω αβρααμ τι εισιν αι επτα αμναδες των προβατων τουτων ασ εστησας μονασ³⁰και ειπεν αβρααμ οτι τ ασ επτα αμναδας ταυτας λημψη παρ' εμου ινα ωσιν μοι εισ μαρτυριον οτι εγω ωρυξα το φρεαρ τουτο³¹δια τουτο επωνομασεν το ονομα του τοπου εκεινου φρεαρ ορκισμου οτι εκει ωμοσαν αμφοτεροι³²και διεθεντο διαθηκην εν τω φρεατι του ορκου ανεστη δε αβιμελεχ και οχοζαθ ο νυμφαγωγος αυτου και φικολ ο αρχιστρατηγος της δυναμεως αυτου και επεστρεψαν εισ την γην των φυλιστιμ³³και εφυτευσ εν αβρααμ αρουραν επι τω φρεατι του ορκου και επεκαλεσατο εκει το ονομα κυριου θεος αιωνιος³⁴π αρωκησεν δε αβρααμ εν τη γη των φυλιστιμ ημερας πολλας

Chapter 22

¹και εγενετο μετα τα ρηματα ταυτα ο θεος επειραζεν τον αβρααμ και ειπεν προς αυτον αβρααμ αβρα αμ ο δε ειπεν ιδου εγω²και ειπεν λαβε τον υιον σου τον αγαπητον ον ηγαπησας τον ισαακ και πορευθ ητι εισ την γην την υψηλην και ανενεγκον αυτον εκει εισ ολοκαρπωσιν εφ' εν των ορειων ων αν σοι ει πω³αναστας δε αβρααμ το πρωι επεσαξεν την ονον αυτου παρελαβεν δε μεθ' εαυτου δυο παιδασ και ι σαακ τον υιον αυτου και σχισας ξυλα εισ ολοκαρπωσιν αναστας επορευθη και ηλθεν επι τον τοπον ον ειπεν αυτω ο θεος⁴τη ημερα τη τριτη και αναβλεψας αβρααμ τοις οφθαλμοις ειδεν τον τοπον μακ ροθεν⁵και ειπεν αβρααμ τοις παισιν αυτου καθισατε αυτου μετα της ονου εγω δε και το παιδαριον δι ελευσομεθα εως ωδε και προσκυνησαντες αναστρεψωμεν προς υμας⁶ελαβεν δε αβρααμ τα ξυλα της ολοκαρπωσεως και επεθηκεν ισαακ τω υιω αυτου ελαβεν δε και το πυρ μετα χειρα και την μαχαιραν και επορευθησαν οι δυο αμα⁷ειπεν δε ισαακ προς αβρααμ τον πατερα αυτου ειπας πατερ ο δε ειπεν τ ι εστιν τεκνον λεγων ιδου το πυρ και τα ξυλα που εστιν το προβατον το εισ ολοκαρπωσιν⁸ειπεν δε αβρ ααμ ο θεος οψεται εαυτω προβατον εισ ολοκαρπωσιν τεκνον πορευθεντες δε αμφοτεροι αμα⁹ηλθον ε πι τον τοπον ον ειπεν αυτω ο θεος και ωκοδομησεν εκει αβρααμ θυσιαστηριον και επεθηκεν τα ξυλα και συμποδισας ισαακ τον υιον αυτου επεθηκεν αυτον επι το θυσιαστηριον επανω των ξυλων¹⁰και εξ ετεινεν αβρααμ την χειρα αυτου λαβειν την μαχαιραν σφαξει τον υιον αυτου¹¹και εκαλεσεν αυτον α γγελος κυριου εκ του ουρανου και ειπεν αυτω αβρααμ αβρααμ ο δε ειπεν ιδου εγω¹²και ειπεν μη επιβ

αλῆς τὴν χεῖρα σου ἐπὶ τὸ παιδάριον μὴδε ποιήσῃς αὐτῷ μὴδὲν νῦν γὰρ ἐγὼν ὅτι φόβη τὸν θεὸν σὺ καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμε¹³ καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἶδεν καὶ ἰδοὺ κρῖος εἰς κατεχομένον ἐν φυτῷ σαβέκ τῶν κερατῶν καὶ ἐπορευθῆ ἀβραὰμ καὶ ἔλαβεν τὸν κρῖον καὶ ἀνηνεγκέν αὐτὸν εἰς ὀλοκαρπῶσιν ἀντὶ ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ¹⁴ καὶ ἐκάλεσεν ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τοποῦ ἐκεῖνου κύριος εἶδεν ἵνα εἰπῶσιν σημεῖον ἐν τῷ ὄρει κύριος ὠφθῆ¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν ἀγγελοῦ κυρίου τὸν ἀβραὰμ δευτέρον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ¹⁶ λέγων κατ' ἐμαυτοῦ ὡμοσα λέγει κύριος οὐ εἰνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμε¹⁷ ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογησῶ σε καὶ πληθύνων πληθύνω τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν πᾶρα τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντιῶν¹⁸ καὶ ἐνευλογηθῆσονται ἐν τῷ σπέρματι σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς¹⁹ ἀπεστράφη δὲ ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ ἀναστάντες ἐπορευθῆσαν ἀμὰ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου καὶ κατώκησεν ἀβραὰμ ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὄρκου²⁰ ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἀνηγγέλθη τῷ ἀβραὰμ λέγοντες ἰδοὺ τέτοκεν μελῆα καὶ αὕτη υἱοὺς ναχωρ τῷ ἀδελφῷ σου²¹ τὸν ὡξ πρωτοτόκον καὶ τὸν βαυζ ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὸν καμουηλ πατέρα συρῶν²² καὶ τὸν χασαδ καὶ τὸν ἀζαυ καὶ τὸν φάλδασ καὶ τὸν ἰεδλαφ καὶ τὸν βαθουηλ²³ καὶ βαθουηλ ἐγεννήσεν τὴν ρεβεκκὰν οὐτοὶ υἱοὶ οὐσ ἐτεκεν μελῆα τῷ ναχωρ τῷ ἀδελφῷ ἀβραὰμ²⁴ καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ὄνομα ρεῖμα ἐτεκεν καὶ αὕτη τὸν ταβὲκ καὶ τὸν γαὰμ καὶ τὸν τοχὸς καὶ τὸν μωχὰ

Chapter 23

¹ἐγένετο δὲ ἡ ζῶη σαρρὰς ἐτὴ ἑκατὸν εἰκοσὶ ἐπτὰ² καὶ ἀπεθάνεν σαρρὰ ἐν πόλει ἀρβὸκ ἡ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλώματι αὕτη ἐστὶν χεβρῶν ἐν γῆ χαναάν ἤλθεν δὲ ἀβραὰμ κοψασθαι σαρρὰν καὶ πενθησαι³ καὶ ἀνέστη ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς χετ λέγων⁴ παροϊκὸς καὶ παρεπιδήμος ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν δοτε οὖν μοι κτήσιν ταφῷ μεθ' ὑμῶν καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἀπ' ἐμοῦ⁵ ἀπεκριθῆσαν δὲ οἱ υἱοὶ χετ πρὸς ἀβραὰμ λέγοντες⁶ μή κυριε ἀκούσον δε ἡμῶν βασιλεὺς παρὰ θεοῦ εἰ σὺ ἐν ἡμῖν ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημειοῖς ἡμῶν θάψον τὸν νεκρὸν σου οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν τὸ μνημεῖον αὐτοῦ κώλυσει ἀπὸ σοῦ τοῦ θάψαι τὸν νεκρὸν σου ἐκεῖ⁷ ἀναστὰς δὲ ἀβραὰμ προσεκύνησεν τῷ λαῷ τῆς γῆς τοῖς υἱοῖς χετ⁸ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς ἀβραὰμ λέγων εἰ ἔχετε τὴν ψυχὴν ὑμῶν ὥστε θάψαι τὸν νεκρὸν μου ἀπὸ προσώπου μου ἀκούσατε μου καὶ ἀλαήσατε περὶ ἐμοῦ ἐφρῶν τῷ τοῦ σαρρ⁹ καὶ δοτῶ μοι τὸ σπηλαῖον τὸ διπλὸν ὃ ἐστὶν αὐτῷ τὸ ἐν ἐν μερεὶ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δοτῶ μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτήσιν μνημείου¹⁰ ἐφρῶν δὲ ἐκάθητο ἐν μεσῷ τῶν υἱῶν χετ ἀποκριθεὶς δὲ ἐφρῶν ὁ χετταῖος πρὸς ἀβραὰμ εἶπεν ἀκουόντων τῶν υἱῶν χετ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν λέγων¹¹ παρ' ἐμοὶ γενοῦ κυριε καὶ ἀκούσον μου τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπηλαῖον τὸ ἐν αὐτῷ σοὶ δίδωμι ἐναντιὸν πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκα σοὶ θάψον τὸν νεκρὸν σου¹² καὶ προσεκύνησεν ἀβραὰμ ἐναντιὸν τοῦ λαοῦ τῆς γῆς¹³ καὶ εἶπεν τῷ ἐφρῶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ἐπειδὴ πρὸς ἐμοὶ εἰ ἀκούσον μου τὸ ἀργυρίον τὸ ὑ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ καὶ θάψω τὸν νεκρὸν μου ἐκεῖ¹⁴ ἀπεκριθῆ δὲ ἐφρῶν τῷ ἀβραὰμ λέγων¹⁵ οὐχὶ κυριε ἀκήκοα γῆ τετρακοσίων διδραχμῶν ἀργυρίου ἀνα μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ τί ἀν εἶη τοῦτο σὺ δὲ τὸν νεκρὸν σου θάψον¹⁶ καὶ ἠκούσεν ἀβραὰμ τοῦ ἐφρῶν καὶ ἀπεκατέστησεν ἀβραὰμ τῷ ἐφρῶν τὸ ἀργυρίον ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν χετ τετρακοσία διδραχμὰ ἀργυρίου δοκιμοῦ ἐμποροῖς¹⁷ καὶ ἐστὴ ὁ ἀγρὸς ἐφρῶν ὅς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ ὅς ἐστὶν κατὰ προσώπον μαμβρῆ ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπηλαῖον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ καὶ πᾶν δένδρον ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ ὃ ἐστὶν ἐν τοῖς ὄρεισι αὐτοῦ κυκλῶ¹⁸ τῷ ἀβραὰμ εἰς κτήσιν ἐναντιὸν τῶν υἱῶν χετ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν¹⁹ μετὰ ταῦτα ἐθάψεν ἀβραὰμ σαρρὰν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ ὃ ἐστὶν ἀπεναντι μαμβρῆ αὕτη ἐστὶν χεβρῶν ἐν τῇ γῆ χαναάν²⁰ καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπηλαῖον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ ἀβραὰμ εἰς κτήσιν ταφῷ παρὰ τῶν υἱῶν χετ

Chapter 24

¹καὶ ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν καὶ κύριος εὐλόγησεν τὸν ἀβραὰμ κατὰ πάντα² καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τῷ παιδί αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἀρχόντι πάντων τῶν αὐτοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα σου ὑπὸ τὸν μῆρον μου³ καὶ ἐξορκίω σε κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χαναανίων μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς⁴ ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου οὐ ἐγενομένη πορευθῆ καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου καὶ λημψῆ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἐκεῖθεν⁵ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς μήποτε οὐ βουλεταὶ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν ταυτὴν ἀποστρεψῶ τὸν υἱὸν σου εἰς τὴν γῆν ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν⁶ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ἀβραὰμ προσέχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρεψῆς τὸν υἱὸν μου ἐκεῖ⁷ κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς ὅς ἔλαβεν με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγενήθην ὅς ἐλάλησεν μοι καὶ ὡμοσεν μοι λέγων σοὶ δώσω τὴν γῆν ταυτὴν καὶ τὸ σπέρματι σου αὐτοῖς ἀποστελεῖ τὸν ἀγγελοῦ αὐτοῦ ἐμπρὸσθεν σου καὶ λημψῆ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ ἐκεῖθεν⁸ ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σου εἰς τὴν γῆν ταυτὴν καθάρσῃ ἀπὸ τοῦ ὄρκου τοῦτου μόνον τὸν υἱὸν μου μὴ ἀποστρεψῆς ἐκεῖ⁹ καὶ

εθηκεν ο παις την χειρα αυτου υπο τον μηρον αβρααμ του κυριου αυτου και ωμοσεν αυτω περι του ρηματος τουτου¹⁰ και ελαβεν ο παις δεκα καμηλους απο των καμηλων του κυριου αυτου και απο παντων των αγαθων του κυριου αυτου μεθ' εαυτου και αναστας επορευθη εις την μεσοποταμιαν εις την πολιν ναχωρ¹¹ και εκοιμισεν τας καμηλους εξω της πολεως παρα το φρεαρ του υδατος το προς οψη ηνικα εκπορευονται αι υδρευομεναι¹² και ειπεν κυριε ο θεος του κυριου μου αβρααμ ευοδωσον εναντιον εμου σημερον και ποιησον ελεος μετα του κυριου μου αβρααμ¹³ ιδου εγω εστηκα επι της πηγης του υδατος αι δε θυγατερες των οικουντων την πολιν εκπορευονται αντλησαι υδωρ¹⁴ και εσται η παρθενος η αν εγω ειπω επικλινον την υδριαν σου ινα πιω και ειπη μοι πε και τας καμηλους σου ποτιω εωσ αν παυσωνται πινουσαι ταυτην ητοιμασας τω παιδι σου ισαακ και εν τουτω γνωσομαι οτι εποιησας ελεος τω κυριω μου αβρααμ¹⁵ και εγενετο προ του συντελεσαι αυτον λαλουντα εν τη διανοια και ιδου ρεβεκκα εξεπορευετο η τεχθεισα βαθουηλ υιω μελχασ της γυναικος ναχωρ αδελφου δε αβρααμ εχουσα την υδριαν επι των ωμων αυτης¹⁶ η δε παρθενος ην καλη τη οψει σφοδρα παρθενος ην ανηρου κ εγνω αυτην καταβασα δε επι την πηγην επλησεν την υδριαν και ανεβη¹⁷ επεδραμεν δε ο παις εις συναντησιν αυτης και ειπεν ποτισον με μικρον υδωρ εκ της υδριας σου¹⁸ η δε ειπεν πε κυριε και εσπευσεν και καθειλεν την υδριαν επι τον βραχιονα αυτης και εποτισεν αυτον¹⁹ εως επαυσατο πινων και ειπεν και ταις καμηλοις σου υδρευσομαι εωσ αν πασαι πιωσιν²⁰ και εσπευσεν και εξεκενωσεν την υδριαν εις το ποτιστηριον και εδραμεν επι επι το φρεαρ αντλησαι και υδρευσατο πασαις ταις καμηλοις²¹ ο δε ανθρωπος κατεμανθανεν αυτην και παρεσιωπα του γνωναι ει ευοδωκεν κυριος την οδον αυτου η ου²² εγενετο δε ηνικα επαυσαντο πασαι αι καμηλοι πινουσαι ελαβεν ο ανθρωπος ενωτια χρυσα αναδραχημη ολκης και δυο ψελια επι τας χειρας αυτης δεκα χρυσων ολκη αυτων²³ και επηρωτησεν αυτην και ειπεν θυγατηρ τινοσ ει αναγγειλον μοι ει εστιν παρα τω πατρι σου τοποσ ημιν καταλυσαι²⁴ και ειπεν αυτω θυγατηρ βαθουηλ ειμι εγω του μελχασ ον ετεκεν τω ναχωρ²⁵ και ειπεν αυτω και αχυρα και χορτασματα πολλα παρ' ημιν και τοποσ του καταλυσαι²⁶ και ευδοκησας ο ανθρωπος προσεκυνησεν κυριω²⁷ και ειπεν ευλογητος κυριος ο θεος του κυριου μου αβρααμ ος ουκ εγκατελιπεν την δικαιοσυνην αυτου και την αληθειαν απο του κυριου μου εμε ευοδωκεν κυριος εις οικον του αδελφου του κυριου μου²⁸ και δραμουσα η παις απηγγειλεν εις τον οικον της μητροσ αυτης κατα τα ρηματα ταυτα²⁹ η δε ρεβεκκα αδελφος ην ω ονομα λαβαν και εδραμεν λαβαν προσ τον ανθρωπον εξω επι την πηγην³⁰ και εγενετο ηνικα ειδεν τα ενωτια και τα ψελια επι τας χειρας της αδελφισ αυτου και οτε ηκουσεν τα ρηματα ρεβεκκασ της αδελφισ αυτου λεγουσης ουτως λελαληκεν μοι ο ανθρωπος και ηλθεν προσ τον ανθρωπον εστηκοτος αυτου επι των καμηλων επι της πηγης³¹ και ειπεν αυτω δευρο εισελθε ευλογητος κυριος ινα τι εστηκασ εξω εγω δε ητοιμακα την οικιαν και τοπον ταις καμηλοις³² εισηλθεν δε ο ανθρωπος εις την οικιαν και απεσαξεν τας καμηλους και εδωκεν αχυρα και χορτασματα ταις καμηλοις και υδωρ νιψασθαι τοισ ποσιν αυτου και τοισ ποσιν των ανδρων των μετ' αυτου³³ και παρεθηκεν αυτοισ αρτους φαγειν και ειπεν ου μη φαγω εωσ του λαλησαι με τα ρηματα μου και ειπαν λαλησον³⁴ και ειπεν παις αβρααμ εγω ειμι³⁵ κυριος δε ευλογησεν τον κυριον μου σφοδρα και υψωθη και εδωκεν αυτω προβατα και μοσχους αργυριον και χρυσιον παιδασ και παιδισκασ καμηλους και ονουσ³⁶ και ετεκεν σαρρα η γυνη του κυριου μου υιον ενα τω κυριω μου μετα το γηρασαι αυτον και εδωκεν αυτω οσα ην αυτω³⁷ και ωρκισεν με ο κυριος μου λεγων ου λημψη γυναικα τω υιω μου απο των θυγατερων των χαναναιων εν οισ εγω παροικω εν τη γη αυτων³⁸ αλλ' η εις τον οικον του πατροσ μου πορευση και εις την φυλην μου και λημψη γυναικα τω υιω μου εκειθεν³⁹ ειπα δε τω κυριω μου μηποτε ου πορευσεται η γυνη μετ' εμου⁴⁰ και ειπεν μοι κυριος ω ευηρεστησα εναντιον αυτου αυτοσ αποστελει τον αγγελον αυτου μετα σου και ευοδωσει την οδον σου και λημψη γυναικα τω υιω μου εκ της φυλης μου και εκ του οικου του πατροσ μου⁴¹ τοτε αθωοσ εση απο της αρας μου ηνικα γαρ εαν ελθησ εις την εμην φυλην και μη σοι δωσιν και εση αθωοσ απο του ορκισμου μου⁴² και ελθων σημερον επι την πηγην ειπα κυριε ο θεος του κυριου μου αβρααμ ει συ ευοδοισ την οδον μου ην νυν εγω πορευομαι επ' αυτην⁴³ ιδου υ εγω εφεστηκα επι της πηγης του υδατος και αι θυγατερες των ανθρωπων της πολεως εξελευσονται υδρευσασθαι υδωρ και εσται η παρθενος η αν εγω ειπω ποτισον με μικρον υδωρ εκ της υδριας σου⁴⁴ και ειπη μοι και συ πε και ταις καμηλοις σου υδρευσομαι αυτη η γυνη ην ητοιμασεν κυριος τω εαυτου θεραποντι ισαακ και εν τουτω γνωσομαι οτι πεποιηκασ ελεος τω κυριω μου αβρααμ⁴⁵ και εγενετο προ του συντελεσαι με λαλουντα εν τη διανοια ευθυσ ρεβεκκα εξεπορευετο εχουσα την υδριαν επι των ωμων και κατεβη επι την πηγην και υδρευσατο ειπα δε αυτη ποτισον με⁴⁶ και σπευσασα καθειλεν την υδριαν αυτης αφ' εαυτης και ειπεν πε συ και τας καμηλους σου ποτιω και επιον και τας καμηλους μου εποτισεν⁴⁷ και ηρωτησα αυτην και ειπα τινοσ ει θυγατηρ η δε εφη θυγατηρ βαθουηλ ειμι του υιου ναχωρ ον ετεκεν αυτω μελχα και περιεθηκα αυτη τα ενωτια και τα ψελια περι τας χειρας αυτης⁴⁸ και ευδοκησας προσεκυνησα κυριω και ευλογησα κυριον τον θεον του κυριου μου αβρααμ ος ευοδωσεν μοι εν οδω αληθειασ λαβειν την θυγατερα του αδελφου του κυριου μου τω υιω αυτου⁴⁹ ει ουν ποιειτε υμεις ελεος και δικαιοσυνην προσ τον κυριον μου απαγγειλατε μοι ει δε μη απαγγειλατε μοι ινα επιστρεψω εις δεξιαν η εις αριστεραν⁵⁰ αποκριθεισ δε λαβαν και βαθουηλ ειπαν παρα κυριου εξηλθε

ν το προσταγμα τουτου ου δυνησομεθα ουν σοι αντειπειν κακον καλω⁵¹ιδου ρεβεκκα ενωπιον σου λαβων αποτρεχε και εστω γυνη τω υιω του κυριου σου καθα ελαλησεν κυριος⁵²εγενετο δε εν τω ακουσαι τον παιδα τον αβρααμ των ρηματων τουτων προσεκυνησεν επι την γην κυριω⁵³και εξενεγκασ ο παις σκευη αργυρα και χρυσα και ιματισμον εδωκεν ρεβεκκα και δωρα εδωκεν τω αδελφω αυτης και τη μητρι αυτης⁵⁴και εφαγον και επιον αυτοσ και οι ανδρες οι μετ' αυτου οντες και εκοιμηθησαν και αναστας πρωι ειπεν εκπεμψατε με ινα απελθω προσ τον κυριον μου⁵⁵ειπαν δε οι αδελφοι αυτης και η μητηρ μεινατω η παρθενος μεθ' ημων ημερας ωσει δεκα και μετα ταυτα απελευσεται⁵⁶ο δε ειπεν προσ αυτους μη κατεχετε με και κυριος ευοδωσεν την οδον μου εκπεμψατε με ινα απελθω προσ τον κυριον μου⁵⁷οι δε ειπαν καλεσωμεν την παιδα και ερωτησωμεν το στομα αυτης⁵⁸και εκαλεσαν ρεβεκκαν και ειπαν αυτη πορευση μετα του ανθρωπου τουτου η δε ειπεν πορευσομαι⁵⁹και εξεπεμψαν ρεβεκκαν την αδελφην αυτων και τα υπαρχοντα αυτης και τον παιδα τον αβρααμ και τους μετ' αυτου⁶⁰και ευλογησαν ρεβεκκαν την αδελφην αυτων και ειπαν αυτη αδελφη ημων ει γινου εισ χιλιαδας μυριαδων και κληρονομησατω το σπερμα σου τας πολεις των υπεναντιων⁶¹αναστασα δε ρεβεκκα και αι αβραι αυτησ επεβησαν επι τας καμηλους και επορευθησαν μετα του ανθρωπου και αναλαβων ο παις την ρεβεκκαν απηλθεν⁶²ισαακ δε επορευετο δια της ερημου κατα το φρεαρ της ορασεως αυτοσ δε κατωκει εν τη γη τη προσ λιβα⁶³και εξηλθεν ισαακ αδολεσχησαι εισ το πεδιον το προσ δειλησ και αναβλεψασ τοις οφθαλμοις ειδεν καμηλους ερχομενας⁶⁴και αναβλεψασα ρεβεκκα τοις οφθαλμοις ειδεν τον ισαακ και κατεπηδησεν απο της καμηλου⁶⁵και ειπεν τω παιδι τις εστιν ο ανθρωπος εκεινος ο πορευομενος εν τω πεδιω εισ συναντησιν ημιν ειπεν δε ο παις ουτος εστιν ο κυριος μου η δε λαβουσα το θεριστρον περιεβαλετο⁶⁶και διηγησατο ο παις τω ισαακ παντα τα ρηματα α εποιησεν⁶⁷εισηλθεν δε ισαακ εισ τον οικον της μητροσ αυτου και ελαβεν την ρεβεκκαν και εγενετο αυτου γυνη και ηγαπησεν αυτην και παρεκληθη ισαακ περι σαρρασ της μητροσ αυτου

Chapter 25

¹προσθεμενος δε αβρααμ ελαβεν γυναικα η ονομα χεττουρα²ετεκεν δε αυτω τον ζεμραν και τον ιεξαν και τον μαδαν και τον μαδιαμ και τον ιεσβοκ και τον σωε³ιεξαν δε εγεννησεν τον σαβα και τον θαιμαν και τον δαιδαν υιοι δε δαιδαν εγενοντο ραγουηλ και ναβδεηλ και ασσουριμ και λατουσιμ και λοωμιμ⁴υιοι δε μαδιαμ γαιφα και αφερ και ενωχ και αβιρα και ελραγα παντες ουτοι ησαν υιοι χεττουρασ⁵εδωκεν δε αβρααμ παντα τα υπαρχοντα αυτου ισαακ τω υιω αυτου⁶και τοις υιοις των παλλακων αυτου εδωκεν αβρααμ δοματα και εξαπεστειλεν αυτους απο ισαακ του υιου αυτου ετι ζωντος αυτου προσ ανατολασ εισ γην ανατολων⁷ταυτα δε τα ετη ημερων ζωης αβρααμ οσα εξησεν εκατον εβδομη κοντα πεντε ετη⁸και εκλιπων απεθανεν αβρααμ εν γηρει καλω πρεσβυτης και πληρης ημερων και προσετεθη προσ τον λαον αυτου⁹και εθαψαν αυτον ισαακ και ισμαηλ οι υιοι αυτου εισ το σπηλαιον το διπλουν εισ τον αγρον εφρων του σααρ του χετταιου ο εστιν απεναντι μαμβρη¹⁰τον αγρον και το σπηλαιον ο εκτησατο αβρααμ παρα των υιων χετ εκει εθαψαν αβρααμ και σαρραν την γυναικα αυτου¹¹εγενετο δε μετα το αποθανειν αβρααμ ευλογησεν ο θεος ισαακ τον υιον αυτου και κατωκησεν ισαακ παρα το φρεαρ της ορασεως¹²αυται δε αι γενεσεις ισμαηλ του υιου αβρααμ ον ετεκεν αγαρ η παιδισκη σαρρασ τω αβρααμ¹³και ταυτα τα ονοματα των υιων ισμαηλ κατ' ονομα των γενεων αυτου πρωτοτοκος ισμαηλ ναβαιωθ και κηδαρ και ναβδεηλ και μασσαμ¹⁴και μασμα και ιδουμα και μασση¹⁵και χοδδαδ και θαιμαν και ιετουρ και ναφες και κεδμα¹⁶ουτοι εισιν οι υιοι ισμαηλ και ταυτα τα ονοματα αυτων εν ταις σκηναισ αυτων και εν ταις επαυλεσιν αυτων δωδεκα αρχοντες κατα εθνη αυτων¹⁷και ταυτα τα ετη της ζωης ισμαηλ εκατον τριακοντα επτα ετη και εκλιπων απεθανεν και προσετεθη προσ το γενοσ αυτου¹⁸κατωκησεν δε απο ευιλατ εωσ σουρ η εστιν κατα προσωπον αιγυπτου εωσ ελθειν προσ ασσυριουσ κατα προσωπον παντων των αδελφων αυτου κατωκησεν¹⁹και αυται αι γενεσεις ισαακ του υιου αβρααμ αβρααμ εγεννησεν τον ισαακ²⁰ην δε ισαακ ετων τεσσαρακοντα οτε ελαβεν την ρεβεκκαν θυγατερα βαθουηλ του συρου εκ της μεσοποταμιασ αδελφην λαβαν του συρου εαυτω γυναικα²¹εδει το δε ισαακ κυριου περι ρεβεκκασ της γυναικος αυτου οτι στεира ην επηκουσεν δε αυτου ο θεος και ελαβεν εν γαστρι ρεβεκκα η γυνη αυτου²²εσκιρτων δε τα παιδια εν αυτη ειπεν δε ει ουτως μοι μελλει γινεσθαι ινα τι μοι τουτο επορευθη δε πυθεσθαι παρα κυριου²³και ειπεν κυριος αυτη δυο εθνη εν τη γαστρι σου εισιν και δυο λαοι εκ της κοιλιασ σου διασταλησονται και λαοσ λαου υπερεξει και ο μειζων δουλευσει τω ελασσονι²⁴και πληρωθησαν αι ημεραι του τεκειν αυτην και τηδε ην διδυμα εν τη κοιλια αυτης²⁵εξηλθεν δε ο υιος ο πρωτοτοκος πυρρακησ ολος ωσει δορα δαυσοσ επωνομασεν δε το ονομα αυτου ησαυ²⁶και μετα τουτο εξηλθεν ο αδελφος αυτου και η χειρ αυτου επειλημμενη της πτερνης ησαυ και εκαλεσεν το ονομα αυτου ιακωβ ισαακ δε ην ετων εξηκοντα οτε ετεκεν αυτους ρεβεκκα²⁷η υξηθησαν δε οι νεανισκοι και ην ησαυ ανθρωποσ ειδωσ κυνηγειν αγροικος ιακωβ δε ην ανθρωποσ απλαστοσ οικων οικιαν²⁸ηγαπησεν δε ισαακ τον ησαυ οτι η θηρα αυτου βρωσισ αυτω ρεβεκκα δε ηγαπα τον ιακωβ²⁹ηψησεν δε ιακωβ εψημα ηλθεν δε ησαυ εκ του πεδιου εκλειπων³⁰και ειπεν ησαυ τω ιακωβ γευσον με απο του εψηματος του πυρρου τουτου οτι εκλειπω δια τουτο εκληθη το ονομα αυτου εδω

μ³¹ειπεν δε ιακωβ τω ησαυ αποδου μοι σημερον τα πρωτοτοκια σου εμοι³²ειπεν δε ησαυ ιδου εγω πορευομαι τελευταν και ινα τι μοι ταυτα τα πρωτοτοκια³³και ειπεν αυτω ιακωβ ομοσον μοι σημερον και ωμοσεν αυτω απεδото δε ησαυ τα πρωτοτοκια τω ιακωβ³⁴ιακωβ δε εδωκεν τω ησαυ αρτον και εψεμα φακου και εφαγεν και επιεν και αναστας ωχετο και εφαιλισεν ησαυ τα πρωτοτοκια

Chapter 26

¹εγενετο δε λιμος επι της γησ χωρισ του λιμου του προτερον ος εγενετο εν τω χρονω τω αβρααμ επορευθη δε ισαακ προς αβιμελεχ βασιλευα φυλιστιμ εις γεραρα²ωφθη δε αυτω κυριος και ειπεν μη καταβησ εις αιγυπτον κατοικησον δε εν τη γη η αν σοι ειπω³και παροικει εν τη γη ταυτη και εσομαι μετα σου και ευλογησω σε σοι γαρ και τω σπερματι σου δωσω πασαν την γην ταυτην και στησω τον ορκον μου ον ωμοσα αβρααμ τω πατρι σου⁴και πληθυνω το σπερμα σου ως τουσ αστερας του ουρανου και δωσω τω σπερματι σου πασαν την γην ταυτην και ενευλογηθησονται εν τω σπερματι σου παντα τα εθνη της γησ⁵ανθ'ων υπηκουσεν αβρααμ ο πατηρ σου της εμης φωνησ και εφυλαξεν τα προσταγματα μου και τασ εντολασ μου και τα δικαιωματα μου και τα νομιμα μου⁶και κατωκησεν ισαακ εν γεραροι⁷επηρωτησαν δε οι ανδρες του τοπου περι ρεβεκκασ της γυναικοσ αυτου και ειπεν αδελφη μου εστιν εφοβηθη γαρ ειπειν οτι γυνη μου εστιν μηποτε αποκτεινωσιν αυτον οι ανδρες του τοπου περι ρεβεκκασ οτι ωραια τη οψει ην⁸εγενετο δε πολυχρονιοσ εκει παρακυψασ δε αβιμελεχ ο βασιλευσ γεραρων δια της θυριδοσ ειδεν τον ισαακ παιζοντα μετα ρεβεκκασ της γυναικοσ αυτου⁹εκαλεσεν δε αβιμελεχ τον ισαακ και ειπεν αυτω αρα γε γυνη σου εστιν τι οτι ειπασ αδελφη μου εστιν ειπεν δε αυτω ισαακ ειπα γαρ μηποτε αποθανω δι' αυτην¹⁰ειπεν δε αυτω αβιμελεχ τι τουτο εποιησασ ημιν μικρου εκοιμηθη τισ του γενουσ μου μετα της γυναικοσ σου και επηγαγεσ εφ' ημασ αγνοιαν¹¹συνεταξεν δε αβιμελεχ παντι τω λαω αυτου λεγων πασ ο απομενοσ του ανθρωπου τουτου η της γυναικοσ αυτου θανατου ενοχοσ εσται¹²εσπειρεν δε ισαακ εν τη γη εκεινη και ευρεν εν τω ενιαυτω εκεινω εκατοστευουσαν κριθην ευλογησεν δε αυτον κυριοσ¹³και υψωθη ο ανθρωποσ και προβαινων μειζων εγινετο εωσ ου μεγασ εγενετο σφοδρα¹⁴εγενετο δε αυτω κτηνη προβατων και κτηνη βοων και γεωργια πολλα εξηλωσαν δε αυτον οι φυλιστιμ¹⁵και παντα τα φρεατα α ωρυξαν οι παιδεσ του πατροσ αυτου εν τω χρονω του πατροσ αυτου ενεφραξαν αυτα οι φυλιστιμ και επλησαν αυτα γησ¹⁶ειπεν δε αβιμελεχ προς ισαακ απελθε αφ' ημων οτι δυνατωτεροσ ημων εγενου σφοδρα¹⁷και απηλθεν εκειθεν ισαακ και κατελυσεν εν τη φαραγγι γεραρων και κατωκησεν εκει¹⁸και παλιν ισαακ ωρυξεν τα φρεατα του υδατοσ α ωρυξαν οι παιδεσ αβρααμ του πατροσ αυτου και ενεφραξαν αυτα οι φυλιστιμ μετα το αποθανειν αβρααμ τον πατερα αυτου και επωνομασεν αυτοισ ονοματα κατα τα ονοματα α επωνομασεν αβρααμ ο πατηρ αυτου¹⁹και ωρυξαν οι παιδεσ ισαακ εν τη φαραγγι γεραρων και ευρον εκει φρεαρ υδατοσ ζωντοσ²⁰και εμαχεσαντο οι ποιμενεσ γεραρων μετα των ποιμενων ισαακ φασκοντεσ αυτων ειναι το υδωρ και εκαλεσεν το ονομα του φρεατοσ αδικια ηδικησαν γαρ αυτον²¹απαρασ δε ισαακ εκειθεν ωρυξεν φρεαρ ετερον εκρινοντο δε και περι εκεινου και επωνομασεν το ονομα αυτου εχθρια²²απαρασ δε εκειθεν ωρυξεν φρεαρ ετερον και ουκ εμαχεσαντο περι αυτου και επωνομασεν το ονομα αυτου ευρυχωρια λεγων διοτι νυν επλατυνεν κυριοσ ημιν και ηυξησεν ημασ επι της γησ²³ανεβη δε εκειθεν επι το φρεαρ του ορκου²⁴και ωφθη αυτω κυριοσ εν τη νυκτι εκεινη και ειπεν εγω ειμι ο θεοσ αβρααμ του πατροσ σου μη φοβου μετα σου γαρ ειμι και ηυλογηκα σε και πληθυνω το σπερμα σου δια αβρααμ τον πατερα σου²⁵και ωκοδομησεν εκει θυσιαστηριον και επεκαλεσατο το ονομα κυριου και επηξεν εκει την σκηνην αυτου ωρυξαν δε εκει οι παιδεσ ισαακ φρεαρ²⁶και αβιμελεχ επορευθη προς αυτον απο γεραρων και οχοζαθ ο νυμφαγωγοσ αυτου και φικολ ο αρχιστρατηγοσ της δυναμειωσ αυτου²⁷και ειπεν αυτοισ ισαακ ινα τι ηλθατε προς με υμεισ δε εμισησατε με και απεστειλατε με αφ' υμων²⁸και ειπαν ιδοντεσ εωρακαμεν οτι ην κυριοσ μετα σου και ειπαμεν γενεσθω αρα ανα μεσον ημων και ανα μεσον σου και διαθησομεθα μετα σου διαθηκην²⁹μη ποιησειν μεθ' ημων κακον καθοτι ημεισ σε ουκ εβδελυξαμεθα και ον τροπον εχρησαμεθα σοι καλωσ και εξαπεστειλαμεν σε μετ' ειρηνησ και νυν συ ευλογητοσ υπο κυριου³⁰και εποιησεν αυτοισ δοχην και εφαγον και επιον³¹και ανασταντεσ το πρωι ωμοσαν ανθρωποσ τω πλησιον αυτου και εξ απεστειλεν αυτουσ ισαακ και απωχοντο απ' αυτου μετα σωτηριασ³²εγενετο δε εν τη ημερα εκεινη και παραγενομενοι οι παιδεσ ισαακ απηγγειλαν αυτω περι του φρεατοσ ου ωρυξαν και ειπαν ουχ ευρομεν υδωρ³³και εκαλεσεν αυτο ορκοσ δια τουτο ονομα τη πολει φρεαρ ορκου εωσ της σημερον ημερασ³⁴ην δε ησαυ ετων τεσσαρακοντα και ελαβεν γυναικα ιουδιην την θυγατερα βεηρ του χετταιου και την βασημαθ θυγατερα αιλων του ευαιου³⁵και ησαν εριζουσαι τω ισαακ και τη ρεβεκκα

Chapter 27

¹εγενετο δε μετα το γηρασαι ισαακ και ημβλυθησαν οι οφθαλμοι αυτου του οραν και εκαλεσεν ησαυ τον υιον αυτου τον πρεσβυτερον και ειπεν αυτω υιε μου και ειπεν ιδου εγω²και ειπεν ιδου γεγηρακα και ου γινωσκω την ημεραν της τελευτησ μου³νυν ουν λαβε το σκευοσ σου την τε φαρετραν και το τοξον και εξελθε εις το πεδιον και θηρευσον μοι θηραν⁴και ποιησον μοι εδεσματα ως φιλω εγω και ενεγκ

ε μοι ινα φαγω οπως ευλογηση σε η ψυχη μου πριν αποθανειν με⁵ ρεβεκκα δε ηκουσεν λαλουντος ισαακ προς ησαυ τον υιον αυτου επορευθη δε ησαυ εις το πεδιον θηρευσαι θηραν τω πατρι αυτου⁶ ρεβεκκα δε ειπεν προς ιακωβ τον υιον αυτησ τον ελασσω ιδε εγω ηκουσα του πατροσ σου λαλουντος προς ησαυ τον αδελφον σου λεγοντος⁷ ενεγκον μοι θηραν και ποιησον μοι εδεσματα και φαγων ευλογησω σε εναντιον κυριου προ του αποθανειν με⁸ νυν ουν υιε ακουσον μου καθα εγω σοι εντελλομαι⁹ και πορευθεισ εις τα προβατα λαβε μοι εκειθεν δυο εριφουσ απαλους και καλους και ποιησω αυτουσ εδεσματα τω πατρι σου ωσ φιλει¹⁰ και εισοισεις τω πατρι σου και φαγεται οπως ευλογηση σε ο πατηρ σου προ του αποθανειν αυτον¹¹ ειπεν δε ιακωβ προς ρεβεκκαν την μητερα αυτου εστιν ησαυ ο αδελφοσ μου ανηρ δασυσ εγω δε ανηρ λειοσ¹² μηποτε ψηλαφηση με ο πατηρ μου και εσομαι εναντιον αυτου ωσ καταφρονων και επαξω επ' εμαυτον καταραν και ουκ ευλογιαν¹³ ειπεν δε αυτω η μητηρ επ' εμε η καταρα σου τεκνον μονον υπακουσον τησ φωνησ μου και πορευθεισ ενεγκε μοι¹⁴ πορευθεισ δε ελαβεν και ηνεγκεν τη μητρι και εποιησεν η μητηρ αυτου εδεσματα καθα εφιλει ο πατηρ αυτου¹⁵ και λαβουσα ρεβεκκα την στολην ησαυ του υιου αυτησ του πρεσβυτερου την καλην η ην παρ' αυτη εν τω οικω ενεδυσεν ιακωβ τον υιον αυτησ τον νεωτερον¹⁶ και τα δερματα των εριφων περιεθηκεν επι τουσ βραχιονασ αυτου και επι τα γυμνα του τραχηλου αυτου¹⁷ και εδωκεν τα εδεσματα και τουσ αρτουσ ουσ εποιησεν εις τασ χειρασ ιακωβ του υιου αυτησ¹⁸ και εισηνεγκεν τω πατρι αυτου ειπεν δε πατερ ο δε ειπεν ιδου εγω τισ ει συ τεκνον¹⁹ και ειπεν ιακωβ τω πατρι αυτου εγω ησαυ ο πρωτοτοκοσ σου εποιησα καθα ελαλησασ μοι αναστασ καθισον και φαγε τησ θηρασ μου οπως ευλογηση με η ψυχη σου²⁰ ειπεν δε ισαακ τω υιω αυτου τι τουτο ο ταχυ ευρεσ ω τεκνον ο δε ειπεν ο παρεδωκεν κυριοσ ο θεοσ σου εναντιον μου²¹ ειπεν δε ισαακ τω ιακωβ εγγισον μοι και ψηλαφησω σε τεκνον ει συ ει ο υιοσ μου ησαυ η ου²² ηγγισεν δε ιακωβ προς ισαακ τον πατερα αυτου και εψηλαφησεν αυτον και ειπεν η μεν φωνη φωνη ιακωβ αι δε χειρεσ χειρεσ ησαυ²³ και ουκ επεγνω αυτον ησαν γαρ αι χειρεσ αυτου ωσ αι χειρεσ ησαυ του αδελφου αυτου δασειαι και ηυλογησεν αυτον²⁴ και ειπεν συ ει ο υιοσ μου ησαυ ο δε ειπεν εγω²⁵ και ειπεν προς αγαγε μοι και φαγομαι απο τησ θηρασ σου τεκνον ινα ευλογηση σε η ψυχη μου και προσηγαγεν αυτω και εφαγεν και εισηνεγκεν αυτω οινον και επιεν²⁶ και ειπεν αυτω ισαακ ο πατηρ αυτου εγγισον μοι και φιλησον με τεκνον²⁷ και εγγισασ εφιλησεν αυτον και ωσφρανθη την οσμην των ιματιων αυτου και ηυλογησεν αυτον και ειπεν ιδου οσμη του υιου μου ωσ οσμη αγρου πληρουσ ον ηυλογησεν κυριοσ²⁸ και δωη σοι ο θεοσ απο τησ δροσου του ουρανου και απο τησ πιωτητοσ τησ γησ και πληθοσ σιτου και οινου²⁹ και δουλευσατωσαν σοι εθνη και προσκυνησουσιν σοι αρχοντεσ και γινου κυριοσ του αδελφου σου και προσκυνησουσιν σοι οι υιοι του πατροσ σου ο καταρωμενοσ σε επικαταρατοσ ο δε ευλογων σε ευλογημενοσ³⁰ και εγενετο μετα το παυσασθαι ισαακ ευλογουντα ιακωβ τον υιον αυτου και εγενετο ωσ εξηλθεν ιακωβ απο προσωπου ισαακ του πατροσ αυτου και ησαυ ο αδελφοσ αυτου ηλθεν απο τησ θηρασ³¹ και εποιησεν και αυτοσ εδεσματα και προσηνεγκεν τω πατρι αυτου και ειπεν τω πατρι αναστητω ο πατηρ μου και φαγετω τησ θηρασ του υιου αυτου οπως ευλογηση με η ψυχη σου³² και ειπεν αυτω ισαακ ο πατηρ αυτου τισ ει συ ο δε ειπεν εγω ειμι ο υιοσ σου ο πρωτοτοκοσ ησαυ³³ εξεστη δε ισαακ εκστασιν μεγαλην σφοδρα και ειπεν τισ ουν ο θηρευσασ μοι θηραν και εισενεγκασ μοι και εφαγον απο παντων προ του σε ελθειν και ηυλογησα αυτον και ευλογημενοσ εστω³⁴ εγενετο δε ηνικα ηκουσεν ησαυ τα ρηματα ισαακ του πατροσ αυτου ανεβησεν φωνην μεγαλην και πικραν σφοδρα και ειπεν ευλογησον δη καμε πατερ³⁵ ειπεν δε αυτω ελθων ο αδελφοσ σου μετα δολου ελαβεν την ευλογιαν σου³⁶ και ειπεν δικαιοσ εκληθη το ονομα αυτου ιακωβ επτερνικεν γαρ με ηδη δευτερον τουτο τα τε πρωτοτοκια μου ειληφεν και νυν ειληφεν την ευλογιαν μου και ειπεν ησαυ τω πατρι αυτου ουχ υπελιπω μοι ευλογιαν πατερ³⁷ αποκριθεισ δε ισαακ ειπεν τω ησαυ ει κυριον αυτον εποιησα σου και παντασ τουσ αδελφουσ αυτου εποιησα αυτου οικετασ σιτω και οινω εστηρισα αυτον σοι δε τι ποιησω τεκνον³⁸ ειπεν δε ησαυ προς τον πατερα αυτου μη ευλογια μια σοι εστιν πατερ ευλογησον δη καμε πατερ κατανουχθεντοσ δε ισαακ ανεβησεν φωνην ησαυ και εκλαυσεν³⁹ αποκριθεισ δε ισαακ ο πατηρ αυτου ειπεν αυτω ιδου απο τησ πιωτητοσ τησ γησ εσται η κατοικησισ σου και απο τησ δροσου του ουρανου ανωθεν⁴⁰ και επι τη μαχαιρη σου ζηση και τω αδελφω σου δουλευσεισ εσται δε ηνικα εαν καθελησ και εκλυσεισ τον ζυγον αυτου απο του τραχηλου σου⁴¹ και ενεκοτει ησαυ τω ιακωβ περι τησ ευλογιασ ησ ευλογησεν αυτον ο πατηρ αυτου ειπεν δε ησαυ εν τη διανοια εγγισατωσαν αι ημεραι του πενθουσ του πατροσ μου ινα αποκτεινω ιακωβ τον αδελφον μου⁴² απηγγελη δε ρεβεκκα τα ρηματα ησαυ του υιου αυτησ του πρεσβυτερου και πεμψασα εκαλεσεν ιακωβ τον υιον αυτησ τον νεωτερον και ειπεν αυτω ιδου ησαυ ο αδελφοσ σου απειλει σοι του αποκτειναι σε⁴³ νυν ουν τεκνον ακουσον μου τησ φωνησ και αναστασ αποδραθι εις την μεσοποταμιαν προς λαβαν τον αδελφον μου εις χαρραν⁴⁴ και οικησον μετ' αυτου ημερασ τινασ εωσ του αποστρεψαι τον θυμον⁴⁵ και την οργην του αδελφου σου απο σου και επιλαθηται α πεποιηκασ αυτω και αποστειλασα μεταπεμψομαι σε εκειθεν μηποτε ατεκνωθω απο των δυο υμων εν ημερα μια⁴⁶ ειπεν δε ρεβεκκα προς ισαακ προσωχθικα τη ζωη μου δια τασ θυγατερασ των υιων χετει λημμεται ιακωβ γυναικα απο των θυγατερων τησ γησ ταυτησ ινα τι μοι ζην

Chapter 28

¹προσκαλεσαμενος δε ισαακ τον ιακωβ ευλογησεν αυτον και εντειλατο αυτω λεγων ου λημψη γυναικα εκ των θυγατερων χανααν² αναστας αποδραθι εισ την μεσοποταμιαν εισ τον οικον βαθουηλ του πατρος της μητρος σου και λαβε σεαυτω εκειθεν γυναικα εκ των θυγατερων λαβαν του αδελφου της μητρος σου³ ο δε θεος μου ευλογησαι σε και αυξησαι σε και πληθυναι σε και εση εισ συναγωγασ εθνω⁴ και δωη σοι την ευλογιαν αβρααμ του πατρος μου σοι και τω σπερματι σου μετα σε κληρονομησαι την γην της παροικησεως σου ην εδωκεν ο θεος τω αβρααμ⁵ και απεστειλεν ισαακ τον ιακωβ και επορευθη εισ την μεσοποταμιαν προσ λαβαν τον υιον βαθουηλ του συρου αδελφον δε ρεβεκκας της μητρος ιακωβ και ησαυ⁶ ειδεν δε ησαυ οτι ευλογησεν ισαακ τον ιακωβ και απωχετο εισ την μεσοποταμιαν συριας λαβειν εαυτω εκειθεν γυναικα εν τω ευλογειν αυτον και εντειλατο αυτω λεγων ου λημψη γυναικα απο των θυγατερων χανααν⁷ και ηκουσεν ιακωβ του πατρος και της μητρος αυτου και επορευθη εισ την μεσοποταμιαν συριας⁸ και ειδεν ησαυ οτι πονηραι εισιν αι θυγατερες χανααν εναντιον ισαακ του πατρος αυτου⁹ και επορευθη ησαυ προσ ισμαηλ και ελαβεν την μαελεθ θυγατερα ισμαηλ του υιου αβρααμ αδελφην ναβαιωθ προσ ταις γυναιξιν αυτου γυναικα¹⁰ και εξηλθεν ιακωβ απο του φρεατος του ορκου και επορευθη εισ χαρραν¹¹ και απηνητησεν τοπω και εκοιμηθη εκει εδω γαρ ο ηλιος και ελαβεν απο των λιθων του τοπου και εθηκεν προσ κεφαλησ αυτου και εκοιμηθη εν τω τοπω εκεινω¹² και ενυπνιασθη και ιδου κλιμαξ εστηριγμενη εν τη γη ησ η κεφαλη αφικνειτο εισ τον ουρανον και οι αγγελιοι του θεου ανεβαινον και κατεβαινον επ' αυτησ¹³ ο δε κυριος επεστηρικτο επ' αυτησ και ειπεν εγω κυριος ο θεος αβρααμ του πατρος σου και ο θεος ισαακ μη φοβου η γη εφ' ησ συ καθευδεις επ' αυτησ σοι δωσω αυτην και τω σπερματι σου¹⁴ και εσται το σπερμα σου ως η αμμιος της γησ και πλατυνησεται επι θαλασσαν και επι λιβα και επι βορραν και επ' ανατολασ και ενευλογηθησονται εν σοι πασαι αι φυλαι της γησ και εν τω σπερματι σου¹⁵ και ιδου εγω μετα σου διαφυλασσω σε εν τη οδω παση ου εαν πορευθης και αποστρεψω σε εισ την γην ταυτην οτι ου μη σε εγκαταλιπω εως του ποιησαι με παντα οσα ελαλησα σοι¹⁶ και εξηγεθη ιακωβ απο του υπνου αυτου και ειπεν οτι εστιν κυριος εν τω τοπω τουτω εγω δε ουκ ηδειν¹⁷ και εφοβηθη και ειπεν ως φοβερσ ο τοπος ουτοσ ουκ εστιν τουτω αλλ' η οικος θεου και αυτη η πυλη του ουρανου¹⁸ και ανεστη ιακωβ το πρωι και ελαβεν τον λιθον ον υπεθηκεν εκει προσ κεφαλησ αυτου και εστησεν αυτον στηλην και επεχεεν ελαιον επι το ακρον αυτησ¹⁹ και εκαλεσεν ιακωβ το ονομα του τοπου εκεινου οικος θεου και ουλαμλουσ ην ονομα τη πολει το προστερον²⁰ και ηυξατο ιακωβ ευχην λεγων εαν η κυριος ο θεος μετ' εμου και διαφυλαξη με εν τη οδω ταυτη η εγω πορευομαι και δω μοι αρτον φαγειν και ιματιον περιβαλεσθαι²¹ και αποστρεψη με μετα σωτηριασ εισ τον οικον του πατρος μου και εσται μοι κυριος εισ θεον²² και ο λιθοσ ουτοσ ον εστησα στηλην εσται μοι οικος θεου και παντων ων εαν μοι δωσ δεκατην αποδεκατωσω αυτα σοι .

Chapter 29

¹και εξαρασ ιακωβ τουσ ποδας επορευθη εισ γην ανατολων προσ λαβαν τον υιον βαθουηλ του συρου αδελφον δε ρεβεκκας μητροσ ιακωβ και ησαυ² και ορα και ιδου φρεαρ εν τω πεδιω ησαν δε εκει τρια ποιμνια προβατων αναπαυομενα επ' αυτου εκ γαρ του φρεατος εκεινου εποτιζον τα ποιμνια λιθοσ δε ην μεγασ επι τω στοματι του φρεατος³ και συνηγοντο εκει παντα τα ποιμνια και απεκυλιον τον λιθον απο του στοματος του φρεατος και εποτιζον τα προβατα και απεκαθιστων τον λιθον επι το στομα του φρεατος εισ τον τοπον αυτου⁴ ειπεν δε αυτοισ ιακωβ αδελφοι ποθεν εστε υμεισ οι δε ειπαν εκ χαρραν εσμεν⁵ ειπεν δε αυτοισ γινωσκετε λαβαν τον υιον ναχωρ οι δε ειπαν γινωσκομεν⁶ ειπεν δε αυτοισ υγιαίνει οι δε ειπαν υγαινει και ιδου ραχηλ η θυγατηρ αυτου ηρχετο μετα των προβατων⁷ και ειπεν ιακωβ ετι εστιν ημερα πολλη ουπω ωρα συναχθηναι τα κτηνη ποτισαντες τα προβατα απελθοντες βοσκετε⁸ οι δε ειπαν ου δυνησομεθα εως του συναχθηναι παντασ τουσ ποιμενασ και αποκυλισωσιν τον λιθον απο του στοματος του φρεατος και ποτιουμεν τα προβατα⁹ ετι αυτου λαλουντοσ αυτοισ και ραχηλ η θυγατηρ λαβαν ηρχετο μετα των προβατων του πατροσ αυτησ αυτη γαρ εβοσκεν τα προβατα του πατροσ αυτησ¹⁰ εγενετο δε ως ειδεν ιακωβ την ραχηλ θυγατερα λαβαν αδελφου της μητροσ αυτου και τα προβατα λαβαν αδελφου της μητροσ αυτου και προσελθων ιακωβ απεκυλισεν τον λιθον απο του στοματος του φρεατος και εποτισεν τα προβατα λαβαν του αδελφου της μητροσ αυτου¹¹ και εφιλησεν ιακωβ την ραχηλ και βοησασ τη φωνη αυτου εκλαυσεν¹² και ανηγγειλεν τη ραχηλ οτι αδελφοσ του πατροσ αυτησ εστιν και οτι υιοσ ρεβεκκασ εστιν και δραμουσα απηγγειλεν τω πατρι αυτησ κατα τα ρηματα ταυτα¹³ εγενετο δε ως ηκουσεν λαβαν το ονομα ιακωβ του υιου της αδελφησ αυτου εδραμεν εισ συναντησιν αυτω και περιλαβων αυτον εφιλησεν και εισηγαγεν αυτον εισ τον οικον αυτου και διηγησατο τω λαβαν παντασ τουσ λογουσ τουτουσ¹⁴ και ειπεν αυτω λαβαν εκ των οστων μου και εκ της σαρκος μου ει συ και ην μετ' αυτου μηνα ημερων¹⁵ ειπεν δε λαβαν τω ιακωβ οτι γαρ αδελφοσ μου ει ου δουλευσεισ μοι δωρεαν απαγγειλον μοι τισ ο μισθοσ σου εστιν¹⁶ τω δε λαβαν δυο θυγατερες ονομα τη μειζονι λεια και ονομα τη νεωτερα ραχηλ¹⁷ οι δε οφθαλμοι λειας ασθενεισ ραχηλ δε καλη τω ειδει και ωραιο τη οψει¹⁸ ηγαπησεν δε ιακωβ την ραχηλ και ειπεν δουλευσω σοι επτα ετη περι ραχηλ της θυγατρ

ος σου της νεωτερας¹⁹ ειπεν δε αυτω λαβαν βελτιον δουναι με αυτην σοι η δουναι με αυτην ανδρι ετερω οικησον μετ' εμου²⁰ και εδουλευσεν ιακωβ περι ραχηλ ετη επτα και ησαν εναντιον αυτου ως ημεραι ολιγαι παρα το αγαπαν αυτον αυτην²¹ ειπεν δε ιακωβ προς λαβαν αποδος την γυναικα μου πεπληρωνται γαρ αι ημεραι μου οπως εισελθω προς αυτην²² συνηγαγεν δε λαβαν παντας τους ανδρας του τοπου και εποιησεν γαμον²³ και εγενετο εσπερα και λαβων λαβαν λειαν την θυγατερα αυτου εισηγαγεν αυτην προς ιακωβ και εισηλθεν προς αυτην ιακωβ²⁴ εδωκεν δε λαβαν λεια τη θυγατρι αυτου ζελφαν την παιδισκην αυτου αυτη παιδισκην²⁵ εγενετο δε πρωι και ιδου ην λεια ειπεν δε ιακωβ τω λαβαν τι το υτο εποιησασ μοι ου περι ραχηλ εδουλευσα παρα σοι και ινα τι παρελογισω με²⁶ ειπεν δε λαβαν ουκ εστιν ουτως εν τω τοπω ημων δουναι την νεωτεραν πριν η την πρεσβυτεραν²⁷ συντελεσον ουν τα εβδομα ταυτησ και δωσω σοι και ταυτην αντι της εργασιασ ησ εργα παρ' εμοι ετι επτα ετη ετερα²⁸ εποιησεν δε ιακωβ ουτως και ανεπληρωσεν τα εβδομα ταυτησ και εδωκεν αυτω λαβαν ραχηλ την θυγατερα αυτου αυτω γυναικα²⁹ εδωκεν δε λαβαν ραχηλ τη θυγατρι αυτου βαλλαν την παιδισκην αυτου αυτη παιδισκην³⁰ και εισηλθεν προς ραχηλ ηγαπησεν δε ραχηλ μαλλον η λειαν και εδουλευσεν αυτω επτα ετη ετερα³¹ ιδων δε κυριος οτι μισειται λεια ηνοιξεν την μητραν αυτησ ραχηλ δε ην στειρα³² και συνελαβεν λεια και ετεκεν υιον τω ιακωβ εκαλεσεν δε το ονομα αυτου ρουβην λεγουσα διοτι ειδεν μου κυριοσ την ταπεινωσιν νυν με αγαπησει ο ανηρ μου³³ και συνελαβεν παλιν λεια και ετεκεν υιον δευτερον τω ιακωβ και ειπεν οτι ηκουσεν κυριος οτι μισουμαι και προσεδωκεν μοι και τουτον εκαλεσεν δε το ονομα αυτου συμεων³⁴ και συνελαβεν ετι και ετεκεν υιον και ειπεν εν τω νυν καιρω προς εμου εσται ο ανηρ μου ετεκον γαρ αυτω τρεις υιουσ δια τουτο εκαλεσεν το ονομα αυτου λει³⁵ και συλλαβουσα ετι ετεκεν υιον και ειπεν νυν ετι τουτο εξομολογησομαι κυριω δια τουτο εκαλεσεν το ονομα αυτου ιουδα και εστη του τικτειν

Chapter 30

¹ιδουσα δε ραχηλ οτι ου τετοκεν τω ιακωβ και εξηλωσεν ραχηλ την αδελφην αυτησ και ειπεν τω ιακωβ δοσ μοι τεκνα ει δε μη τελευτησω εγω² εθυμωθη δε ιακωβ τη ραχηλ και ειπεν αυτη μη αντι θεου εγω ειμι οσ εστερησεν σε καρπον κοιλιασ³ ειπεν δε ραχηλ τω ιακωβ ιδου η παιδισκη μου βαλλα εισελθε προς αυτην και τεξεται επι των γονατων μου και τεκνοποιησομαι καγω εξ αυτησ⁴ και εδωκεν αυτω βαλλαν την παιδισκην αυτησ αυτω γυναικα εισηλθεν δε προς αυτην ιακωβ⁵ και συνελαβεν βαλλα η παιδισκη ραχηλ και ετεκεν τω ιακωβ υιον⁶ και ειπεν ραχηλ εκρινεν μοι ο θεος και επηκουσεν της φωνησ μου και εδωκεν μοι υιον δια τουτο εκαλεσεν το ονομα αυτου δαν⁷ και συνελαβεν ετι βαλλα η παιδισκη ραχηλ και ετεκεν υιον δευτερον τω ιακωβ⁸ και ειπεν ραχηλ συνελαβετο μοι ο θεος και συνανεστραφην τη αδελφη μου και ηδυνασθην και εκαλεσεν το ονομα αυτου νεφθαλι⁹ ειδεν δε λεια οτι εστη του τικτειν και ελαβεν ζελφαν την παιδισκην αυτησ και εδωκεν αυτην τω ιακωβ γυναικα¹⁰ εισηλθεν δε προς αυτην ιακωβ και συνελαβεν ζελφα η παιδισκη λειας και ετεκεν τω ιακωβ υιον¹¹ και ειπεν λεια εν τυχη και επωνομασεν το ονομα αυτου γαδ¹² και συνελαβεν ζελφα η παιδισκη λειας και ετεκεν ετι τω ιακωβ υιον δευτερον¹³ και ειπεν λεια μακαρια εγω οτι μακαριζουσιν με αι γυναικες και εκαλεσεν το ονομα αυτου ασηρ¹⁴ επορευθη δε ρουβην εν ημεραισ θερισμου πυρων και ευρεν μηλα μανδραγορου εν τω αγρω και ηνεγκεν αυτα προς λειαν την μητερα αυτου ειπεν δε ραχηλ τη λεια δοσ μοι των μανδραγορων του υιου σου¹⁵ ειπεν δε λεια ουχ ικανον σοι οτι ελαβες τον ανδρα μου μη και τους μανδραγορας του υιου μου λημψη ειπεν δε ραχηλ ουχ ουτως κοιμηθητω μετα σου την νυκτα ταυτην αντι των μανδραγορων του υιου σου¹⁶ εισηλθεν δε ιακωβ εξ αγρου εσπερασ και εξηλθεν λεια εισ συναντησιν αυτω και ειπεν προς με εισελευση σημερον μεμισθωμαι γαρ σε αντι των μανδραγορων του υιου μου και εκοιμηθη μετ' αυτησ την νυκτα εκεινην¹⁷ και επηκουσεν ο θεος λειας και συλλαβουσα ετεκεν τω ιακωβ υιον πεμπτον¹⁸ και ειπεν λεια εδωκεν ο θεος τον μισθον μου ανθ' ου εδωκα την παιδισκην μου τω ανδρι μου και εκαλεσεν το ονομα αυτου ισσαχαρ ο εστιν μισθος¹⁹ και συνελαβεν ετι λεια και ετεκεν υιον εκτον τω ιακωβ²⁰ και ειπεν λεια δεδωρηται μοι ο θεος δωρον καλον εν τω νυν καιρω αιρεται με ο ανηρ μου ετεκον γαρ αυτω υιουσ εξ και εκαλεσεν το ονομα αυτου ζαβουλων²¹ και μετα τουτο ετεκεν θυγατερα και εκαλεσεν το ονομα αυτησ δινα²² εμνησθη δε ο θεος της ραχηλ και επηκουσεν αυτησ ο θεος και ανεωξεν αυτησ την μητραν²³ και συλλαβουσα ετεκεν τω ιακωβ υιον ειπεν δε ραχηλ αφειλεν ο θεος μου το ονειδος²⁴ και εκαλεσεν το ονομα αυτου ιωσηφ λεγουσα προσθετω ο θεος μοι υιον ετερον²⁵ εγενετο δε ως ετεκεν ραχηλ τον ιωσηφ ειπεν ιακωβ τω λαβαν αποστειλον με ινα απελθω εισ τον τοπον μου και εισ την γην μου²⁶ αποδος τας γυναικασ μου και τα παιδια περι των δεδουλευκα σοι ινα απελθω συ γαρ γινωσκεις την δουλειαν ην δεδουλευκα σοι²⁷ ειπεν δε αυτω λαβαν ει ευρον χαριν εναντιον σου οιω νισαμην αν ευλογησεν γαρ με ο θεος τη ση εισοδω²⁸ διαστειλον τον μισθον σου προς με και δωσω²⁹ ειπεν δε αυτω ιακωβ συ γινωσκεις α δεδουλευκα σοι και οσα ην κτηνη σου μετ' εμου³⁰ μικρα γαρ ην οσα σοι ην εναντιον εμου και ηυξηθη εισ πληθος και ηυλογησεν σε κυριος επι τω ποδι μου νυν ουν ποτε ποιησω καγω εμαυτω οικον³¹ και ειπεν αυτω λαβαν τι σοι δωσω ειπεν δε αυτω ιακωβ ου δωσεις μοι ουθεν εαν ποιησθ μοι το ρημα τουτο παλιν ποιμανω τα προβατα σου και φυλαξω³² παρελθατω παντα τ

α προβατα σου σημερον και διαχωρισον εκειθεν παν προβατον φαιον εν τοις αρνασιν και παν διαλευκον και ραντον εν ταις αιξιν εσται μοι μισθος³³ και επακουσεται μοι η δικαιοσυνη μου εν τη ημερα τη αυριον οτι εστιν ο μισθος μου ενωπιον σου παν ο εαν μη η ραντον και διαλευκον εν ταις αιξιν και φαιον εν τοις αρνασιν κεκλεμμενον εσται παρ' εμοι³⁴ ειπεν δε αυτω λαβαν εστω κατα το ρημα σου³⁵ και διεστειλεν εν τη ημερα εκεινη τουσ τραγουσ τουσ ραντουσ και τουσ διαλευκουσ και πασασ τασ αιγασ τασ ραντασ και τασ διαλευκουσ και παν ο ην λευκον εν αυτοις και παν ο ην φαιον εν τοις αρνασιν και εδωκεν δια χειροσ των υιων αυτου³⁶ και απεστησεν οδον τριων ημερων ανα μεσον αυτων και ανα μεσον ιακωβ ιακωβ δε εποιμαινεν τα προβατα λαβαν τα υπολειφθεντα³⁷ ελαβεν δε εαυτω ιακωβ ραβδον στυρακινην χλωραν και καρυινην και πλατανου και ελεπισεν αυτασ ιακωβ λεπισματα λευκα περισυρων το χλωρον εφαινετο δε επι ταισ ραβδοις το λευκον ο ελεπισεν ποικιλον³⁸ και παρεθηκεν τασ ραβδουσ ασ ελεπισεν εν ταισ ληνοις των ποτιστηριων του υδατοσ ινα ωσ αν ελθωσιν τα προβατα πειν ενωπιον των ραβδων ελθοντων αυτων εις το πιειν³⁹ εγκισσησωσιν τα προβατα εις τασ ραβδουσ και ετικτον τα προβατα διαλευκα και ποικιλα και σποδοειδη ραντα⁴⁰ τουσ δε αμνουσ διεστειλεν ιακωβ και εστησεν εναντιον των προβατων κριον διαλευκον και παν ποικιλον εν τοις αμνοις και διεχωρισεν εαυτω ποιμνια καθ' εαυτον και ουκ εμιξεν αυτα εις τα προβατα λαβαν⁴¹ εγενετο δε εν τω καιρω ω εν εκισσησεν τα προβατα εν γαστρι λαμβανοντα εθηκεν ιακωβ τασ ραβδουσ εναντιον των προβατων εν ταις ληνοις του εγκισσησαι αυτα κατα τασ ραβδουσ⁴² ηνικα δ' αν ετεκον τα προβατα ουκ ετιθει εγενετο δε τα ασημα του λαβαν τα δε επισημα του ιακωβ⁴³ και επλουτησεν ο ανθρωποσ σφοδρα σφοδρα και εγενετο αυτω κτηνη πολλα και βοεσ και παιδεσ και παιδισκαι και καμηλοι και ονοι

Chapter 31

¹ηκουσεν δε ιακωβ τα ρηματα των υιων λαβαν λεγοντων ειληφεν ιακωβ παντα τα του πατροσ ημων και εκ των του πατροσ ημων πεποιηκεν πασαν την δοξαν ταυτην² και ειδεν ιακωβ το προσωπον του λαβαν και ιδου ουκ ην προσ αυτον ωσ εχθεσ και τριτην ημεραν³ ειπεν δε κυριοσ προσ ιακωβ αποστρεφου εις την γην του πατροσ σου και εις την γενεαν σου και εσομαι μετα σου⁴ αποστειλασ δε ιακωβ εκαλεσεν ραχηλ και λειαν εις το πεδιον ου τα ποιμνια⁵ και ειπεν αυταισ ορω εγω το προσωπον του πατροσ ημων οτι ουκ εστιν προσ εμου ωσ εχθεσ και τριτην ημεραν ο δε θεοσ του πατροσ μου ην μετ' εμου⁶ και αυται δε οιδατε οτι εν παση τη ισχυι μου δεδουλευκα τω πατρι υμων⁷ ο δε πατηρ υμων παρεκρουσατο με και ηλλαξεν τον μισθον μου των δεκα αμνων και ουκ εδωκεν αυτω ο θεοσ κακοποιησαι με⁸ εαν ου τωσ ειπη τα ποικιλα εσται σου μισθος και τεξεται παντα τα προβατα ποικιλα εαν δε ειπη τα λευκα εσται σου μισθος και τεξεται παντα τα προβατα λευκα⁹ και αφειλατο ο θεοσ παντα τα κτηνη του πατροσ ημων και εδωκεν μοι αυτα¹⁰ και εγενετο ηνικα ενεκισσων τα προβατα και ειδον τοις οφθαλμοις αυτα εν τω υπνω και ιδου οι τραγοι και οι κριοι αναβαινοντεσ ησαν επι τα προβατα και τασ αιγασ διαλευκοι και ποικιλοι και σποδοειδεισ ραντοι¹¹ και ειπεν μοι ο αγγελοσ του θεου καθ' υπνον ιακωβ εγω δε ειπα τι εστιν¹² και ειπεν αναβλεψον τοις οφθαλμοις σου και ιδε τουσ τραγουσ και τουσ κριουσ αναβαινοντασ επι τα προβατα και τασ αιγασ διαλευκουσ και ποικιλουσ και σποδοειδεισ ραντουσ εωρακα γαρ οσα σοι λαβαν ποιει¹³ εγω ειμι ο θεοσ ο οφθεισ σοι εν τοπω θεου ου ηλειψασ μοι εκει στηλην και η υξω μοι εκει ευχην νυν ουν αναστηθι και εξελθε εκ της γησ ταυτησ και απελθε εις την γην της γενεσ εωσ σου και εσομαι μετα σου¹⁴ και αποκριθεισα ραχηλ και λεια ειπαν αυτω μη εστιν ημιν ετι μερισ η κληρονομια εν τω οικω του πατροσ ημων¹⁵ ουχ ωσ αι αλλοτριαι λελογισμεθα αυτω πεπρακεν γαρ ημασ και κατεφαγεν καταβρωσει το αργυριον ημων¹⁶ παντα τον πλουτον και την δοξαν ην αφειλατο ο θεοσ του πατροσ ημων ημιν εσται και τοις τεκνοις ημων νυν ουν οσα ειρηκεν σοι ο θεοσ ποιει¹⁷ αναστασ δε ιακωβ ελαβεν τασ γυναικασ αυτου και τα παιδια αυτου επι τασ καμηλουσ¹⁸ και απηγαγεν παντα τα υπαρχοντα αυτου και πασαν την αποσκευην αυτου ην περιεποιησατο εν τη μεσοποταμια και παντα αυτου απελθειν προσ ισαακ τον πατερα αυτου εις γην χανααν¹⁹ λαβαν δε ωχετο κειραι τα προβατα αυτου εκλεψεν δε ραχηλ τα ειδωλα του πατροσ αυτησ²⁰ εκρυψεν δε ιακωβ λαβαν τον συρον του μη αναγγειλαι αυτω οτι αποδιδρασκει²¹ και απεδρα αυτοσ και παντα τα αυτου και διεβη τον ποταμον και ιωρμησεν εις το οροσ γαλααδ²² ανηγγελη δε λαβαν τω συρω τη τριτη ημερα οτι απεδρα ιακωβ²³ και παραλαβων παντασ τουσ αδελφουσ αυτου μεθ' εαυτου εδιωξεν οπισω αυτου οδον ημερων επτα και κατελαβεν αυτον εν τω ορει τω γαλααδ²⁴ ηλθεν δε ο θεοσ προσ λαβαν τον συρον καθ' υπνον την νυκτα και ειπεν αυτω φυλαξαι σεαυτον μηποτε λαλησησ μετα ιακωβ πονηρα²⁵ και κατελαβεν λαβαν τον ιακωβ ιακωβ δε επηξεν την σκηνην αυτου εν τω ορει λαβαν δε εστησεν τουσ αδελφουσ αυτου εν τω ορει γαλααδ²⁶ ειπεν δε λαβαν τω ιακωβ τι εποηισασ ινα τι κρυψη απεδρασ και εκλοποφορηισασ με και απηγαγεσ τασ θυγατερασ μου ωσ αιχμαλωτιδασ μαχαιρα²⁷ και ει ανηγγειλασ μοι εξαπεστειλα αν σε μετ' ευφροσυνησ και μετα μουσικων τυμπανων και κιθαρασ²⁸ ουκ ηξιωθην καταφιλησαι τα παιδια μου και τασ θυγατερασ μου νυν δε αφρονωσ επραξασ²⁹ και νυν ισχυει η χειρ μου κακοποιησαι σε ο δε θεοσ του πατροσ σου εχθεσ ειπεν προσ με λεγων φυλαξαι σεαυτον μηποτε λαλησησ μετα ιακωβ πονηρα³⁰ νυν ουν πεπορευσαι επιθυμια γαρ επεθυμηισασ απελθειν εις τον οικον του πατροσ σου ινα τι εκλεψασ τουσ

θεους μου³¹ αποκριθεις δε ιακωβ ειπεν τω λαβαν ειπα γαρ μηποτε αφελησ τας θυγατερας σου απ' εμο υ και παντα τα εμα³² επιγνωθι τι εστιν των σων παρ' εμοι και λαβε και ουκ επεγνω παρ' αυτω ουθεν και ειπεν αυτω ιακωβ παρ' ω εαν ευρησ τους θεους σου ου ζησεται εναντιον των αδελφων ημων ουκ ηδ ει δε ιακωβ οτι ραχηλ η γυνη αυτου εκλεψεν αυτους³³ εισελθων δε λαβαν ηρευνησεν εις τον οικον λειασ και ουχ ευρεν και εξελθων εκ του οικου λειασ ηρευνησεν τον οικον ιακωβ και εν τω οικω των δυο παιδισκων και ουχ ευρεν εισηλθεν δε και εις τον οικον ραχηλ³⁴ ραχηλ δε ελαβεν τα ειδωλα και ενεβαλεν αυτα εις τα σαγματα της καμηλου και επεκαθισεν αυτοις³⁵ και ειπεν τω πατρι αυτης μη βαρεωσ φερε κυριε ου δυναμαι αναστηναι ενωπιον σου οτι το κατ' εθισμον των γυναικων μοι εστιν ηρευνησεν δε λαβαν εν ολω τω οικω και ουχ ευρεν τα ειδωλα³⁶ ωργισθη δε ιακωβ και εμαχεσατο τω λαβαν αποκριθεις δε ιακωβ ειπεν τω λαβαν τι το αδικημα μου και τι το αμαρτημα μου οτι κατεδιωξασ οπισω μου³⁷ και οτι ηρευνησασ παντα τα σκευη μου τι ευρεσ απο παντων των σκευων του οικου σου θεσ ωδε εναντιον των αδελφων μου και των αδελφων σου και ελεγξατωσαν ανα μεσον των δυο ημων³⁸ ταυτα μοι εικοσι ετη εγω ειμι μετα σου τα προβατα σου και αι αιγες σου ουκ ητεκνωθησαν κριους των προβατων σου ου κατεφαγον³⁹ θηριαλωτον ουκ ανενηνοχα σοι εγω απετιννυον παρ' εμαυτου κλεμματα ημερας και κλεμματα νυκτος⁴⁰ εγνομηνη της ημερας συγκαιομενος τω καυματι και παγετω της νυκτος και αφιστατο ο υλπος απο των οφθαλμων μου⁴¹ ταυτα μοι εικοσι ετη εγω ειμι εν τη οικια σου εδουλευσα σοι δεκα τεσσαρα ετη αντι των δυο θυγατερων σου και εξ ετη εν τοις προβατοις σου και παρελογισω τον μισθον μου δεκα αμνασιν⁴² ει μη ο θεος του πατροσ μου αβρααμ και ο φοβος ισαακ ην μοι νυν ανκενον με εξαπεστειλασ την ταπεινωσιν μου και τον κοπον των χειρων μου ειδεν ο θεος και ηλεγεξεν σε ε εχθες⁴³ αποκριθεις δε λαβαν ειπεν τω ιακωβ αι θυγατερες θυγατερες μου και οι υιοι υιοι μου και τα κτηνη κτηνη μου και παντα οσα συ ορασ εμα εστιν και των θυγατερων μου τι ποιησω ταυταισ σημερον η τοις τεκνοις αυτων οισ ετεκον⁴⁴ νυν ουν δευρο διαθωμεθα διαθηκη η εγω και συ και εσται εις μαρτυριον ανα μεσον εμου και σου ειπεν δε αυτω ιδου ουθεις μεθ' ημων εστιν ιδε ο θεος μαρτυσ ανα μεσον εμου και σου⁴⁵ λαβων δε ιακωβ λιθον εστησεν αυτον στηλην⁴⁶ ειπεν δε ιακωβ τοις αδελφοις αυτου συλλεγετε λιθουσ και συνελεξαν λιθουσ και εποιησαν βουνον και εφαγον και επιον εκει επι του βουνου και ειπεν αυτω λαβαν ο βουνος ουτος μαρτυρει ανα μεσον εμου και σου σημερον⁴⁷ και εκαλεσεν αυτον λαβαν βουνος της μαρτυριασ ιακωβ δε εκαλεσεν αυτον βουνος μαρτυσ⁴⁸ ειπεν δε λαβαν τω ιακωβ ιδου ο βουνος ουτος και η στηλη αυτη ην εστησα ανα μεσον εμου και σου μαρτυρει ο βουνος ουτος και μαρτυρει η στηλη αυτη δια τουτο εκληθη το ονομα αυτου βουνος μαρτυρει⁴⁹ και η ορασις ην ειπεν επιδοι ο θεος ανα μεσον εμου και σου οτι αποστησομεθα ετερος απο του ετερου⁵⁰ ει ταπεινωσεις τας θυγατερας μου ει λημψη γυναικασ επι ταισ θυγατρασιν μου ορα ουθεις μεθ' ημων εστιν⁵² εαν τ ε γαρ εγω μη διαβω προσ σε μηδε συ διαβησ προσ με τον βουνον τουτον και την στηλην ταυτην επι κ ακια⁵³ ο θεος αβρααμ και ο θεος ναχωρ κρινει ανα μεσον ημων και ωμοσεν ιακωβ κατα του φοβου του υ πατροσ αυτου ισαακ⁵⁴ και εθυσεν ιακωβ θυσιαν εν τω ορει και εκαλεσεν τους αδελφους αυτου και εφαγον και επιον και εκοιμηθησαν εν τω ορει

Chapter 32

¹ αναστας δε λαβαν το πρωι κατεφιλησεν τους υιουσ αυτου και τας θυγατερας αυτου και ευλογησεν αυτους και αποστραφεις λαβαν απηλθεν εις τον τοπον αυτου² και ιακωβ απηλθεν εις την εαυτου οδον και αναβλεψασ ειδεν παρεμβολην θεου παρεμβεβληκυια και συνηνητησαν αυτω οι αγγελοι του θεου³ ειπεν δε ιακωβ ηνικα ειδεν αυτους παρεμβολη θεου αυτη και εκαλεσεν το ονομα του τοπου εκεινου παρεμβολαι⁴ απεστειλεν δε ιακωβ αγγελουσ εμπροσθεν αυτου προσ ησαυ τον αδελφον αυτου εις γην στηρι εις χωραν εδωμ⁵ και ενετειλατο αυτοις λεγων ουτωσ ερειτε τω κυριω μου ησαυ ουτωσ λεγει ο παισ σου ιακωβ μετα λαβαν παρωκησα και εχρονισα εωσ του νυν⁶ και εγενοντο μοι βοεσ και ονοι και προβατα και παιδεσ και παιδισκαι και απεστειλα αναγγειλαι τω κυριω μου ησαυ ινα ευρη ο παισ σου χαριν εναντιον σου⁷ και ανεστρεψαν οι αγγελοι προσ ιακωβ λεγοντες ηλθομεν προσ τον αδελφον σου ησαυ και ιδου αυτοσ ερχεται εις συναντησιν σοι και τετρακοσιοι ανδρες μετ' αυτου⁸ εφοβηθη δε ιακωβ σφοδρα και ηπορειτο και διειλεν τον λαον τον μετ' αυτου και τους βοασ και τα προβατα εις δυο παρεμβολασ⁹ και ειπεν ιακωβ εαν ελθη ησαυ εις παρεμβολην μιαν και εκκοψη αυτην εσται η παρεμβολη η δευτερα εις το σωζεσθαι¹⁰ ειπεν δε ιακωβ ο θεος του πατροσ μου αβρααμ και ο θεος του πατροσ μου ισαακ κυριε ο ειπασ μοι αποτρεχε εις την γην της γενεσεωσ σου και ευ σε ποιησω¹¹ ικανουται μοι απο πασης δικαιουσνησ και απο πασης αληθειασ ησ εποιησασ τω παιδι σου εν γαρ τη ραβδω μου διεβην τον ιορδανην τουτον νυν δε γεγωνα εις δυο παρεμβολασ¹² εξελου με εκ χειροσ του αδελφου μου ησαυ οτι φοβουμαι εγω αυτον μηποτε ελθων παταξη με και μητερα επι τεκνοις¹³ συ δε ειπασ καλωσ ευσε ποιησω και θησω το σπερμα σου ωσ την αμμον της θαλασσης η ουκ αριθμηθησεται απο του πληθουσ¹⁴ και εκοιμηθη εκει την νυκτα εκεινην και ελαβεν ων εφερεν δωρα και εξαπεστειλεν ησαυ τω αδελφω αυτου¹⁵ αιγασ διακοσιασ τραγουσ εικοσι προβατα διακοσια κριουσ εικοσι¹⁶ καμηλουσ θηλαζουσασ και τα παιδια αυτων τριακοντα βοασ τεσσαρακοντα ταυρουσ δεκα ονουσ εικοσι και πωλουσ δεκ

α¹⁷ και εδωκεν δια χειροσ τοισ παισιν αυτου ποιμνιον κατα μονασ ειπεν δε τοισ παισιν αυτου προπορ ευεσθε εμπροσθεν μου και διαστημα ποιειτε ανα μεσον ποιμνησ και ποιμνησ¹⁸ και εντειλατο τω πρωτω λεγων εαν σοι συναντηση ησαυ ο αδελφος μου και ερωτα σε λεγων τινος ει και που πορευη και τινος ταυτα τα προπορευομενα σου¹⁹ ερεις του παιδος σου ιακωβ δωρα απεσταλκεν τω κυριω μου ησαυ και ιδου αυτος οπισω ημων²⁰ και εντειλατο τω πρωτω και τω δευτερω και τω τριτω και πασι τοισ προπορευομενοισ οπισω των ποιμνιων τουτων λεγων κατα το ρημα τουτο λαλησατε ησαυ εν τω ευρειν υμασ αυτον²¹ και ερειτε ιδου ο παισ σου ιακωβ παραγινεται οπισω ημων ειπεν γαρ εξιλασομαι το προσωπον αυτου εν τοισ δωροισ τοισ προπορευομενοισ αυτου και μετα τουτο ονομα το προσωπον αυτου ισως γαρ προσδεξεται το προσωπον μου²² και παρεπορευοντο τα δωρα κατα προσωπον αυτου αυτος δε εκοιμηθη την νυκτα εκεινην εν τη παρεμβολη²³ αναστας δε την νυκτα εκεινην ελαβεν τασ δυο γυναικασ και τασ δυο παιδισκασ και τα ενδεκα παιδια αυτου και διεβη την διαβασιν του ιαβοκ²⁴ και ελαβεν αυτουσ και διεβη τον χειμαρρουν και διεβιβασεν παντα τα αυτου²⁵ υπελειφθη δε ιακωβ μονοσ και επαλαιεν ανθρωποσ μετ' αυτου εωσ πρωι²⁶ ειδεν δε οτι ου δυναται προσ αυτον και ησατο του πλατουσ του μηρου αυτου και εναρκησεν το πλατοσ του μηρου ιακωβ εν τω παλαιειν αυτον μετ' αυτου²⁷ και ειπεν αυτω αποστειλον με ανεβη γαρ ο ορθροσ ο δε ειπεν ου μη σε αποστειλω εαν μη με ευλογησησ²⁸ ειπεν δε αυτω τι το ονομα σου εστιν ο δε ειπεν ιακωβ²⁹ ειπεν δε αυτω ου κληθησεται ετι το ονομα σου ιακωβ αλλα ισραηλ εσται το ονομα σου οτι ενισχυσασ μετα θεου και μετα ανθρωπων δυνατοσ³⁰ ηρωτησεν δε ιακωβ και ειπεν αναγγειλον μοι το ονομα σου και ειπεν ινα τι τουτο ερωτασ το ονομα μου και ηυλογησεν αυτον εκει³¹ και εκαλεσεν ιακωβ το ονομα του τοπου εκεινου ειδοσ θεου ειδον γαρ θεον προσωπον προσ προσωπον και εσωθη μου η ψυχη³² ανετειλεν δε αυτω ο ηλιοσ ηνικα παρηλθεν το ειδοσ του υθου αυτοσ δε επεσκαζεν τω μηρω αυτου³³ ενεκεν τουτου ου μη φαγωσιν οι υιοι ισραηλ το νευρον ο εναρκησεν ο εστιν επι του πλατουσ του μηρου εωσ της ημερασ ταυτησ οτι ησατο του πλατουσ του μηρου ιακωβ του νευρου και εναρκησεν

Chapter 33

¹ αναβλεψασ δε ιακωβ ειδεν και ιδου ησαυ ο αδελφοσ αυτου ερχομενοσ και τετρακοσιοι ανδρεσ μετ' αυτου και επιδιειλεν ιακωβ τα παιδια επι λειαν και ραχηλ και τασ δυο παιδισκασ² και εποιησεν τασ δυο παιδισκασ και τουσ υιοουσ αυτων εν πρωτοισ και λειαν και τα παιδια αυτησ οπισω και ραχηλ και ιωσηφ εσχατουσ³ αυτοσ δε προηλθεν εμπροσθεν αυτων και προσεκυνησεν επι την γην επτακισ εωσ του εγγισαι του αδελφου αυτου⁴ και προσεδραμεν ησαυ εισ συναντησιν αυτω και περιλαβων αυτον εφίλησεν και προσεπεσεν επι τον τραχηλον αυτου και εκλαυσαν αμφοτεροι⁵ και αναβλεψασ ειδεν τασ γυναικασ και τα παιδια και ειπεν τι ταυτα σοι εστιν ο δε ειπεν τα παιδια οισ ηλησεν ο θεοσ τον παιδα σου⁶ και προσηγγισαν αι παιδισκαι και τα τεκνα αυτων και προσεκυνησαν⁷ και προσηγγισεν λεια και τα τεκνα αυτησ και προσεκυνησαν και μετα ταυτα προσηγγισεν ραχηλ και ιωσηφ και προσεκυνησαν⁸ και ειπεν τι ταυτα σοι εστιν πασαι αι παρεμβολαι αυται αισ απηνητηκα ο δε ειπεν ινα ευρη ο παισ σου υχαριν εναντιον σου κυριε⁹ ειπεν δε ησαυ εστιν μοι πολλα αδελφε εστω σοι τα σα¹⁰ ειπεν δε ιακωβ ει ευρηκα χαριν εναντιον σου δεξα τα δωρα δια των εμων χειρων ενεκεν τουτου ειδον το προσωπον σου ωσ αν τισ ιδοι προσωπον θεου και ευδοκησεισ με¹¹ λαβε τασ ευλογιασ μου ασ ηνεγκα σοι οτι ηλησεν με ο θεοσ και εστιν μοι παντα και εβιασατο αυτον και ελαβεν¹² και ειπεν απارانτες πορευσομεθα επ' ευθειαν¹³ ειπεν δε αυτω ο κυριοσ μου γινωσκει οτι τα παιδια απαλωτερα και τα προβατα και αι βοεσ λοχευονται επ' εμε εαν ουν καταδιωξω αυτουσ ημεραν μιαν αποθανουνται παντα τα κτηνη¹⁴ προελθετω ο κυριοσ μου εμπροσθεν του παιδοσ εγω δε ενισχυσω εν τη οδω κατα σχολην της πορευσεωσ της εναντιον μου και κατα ποδα των παιδαριων εωσ του με ελθειν προσ τον κυριον μου εισ σιρι¹⁵ ειπεν δε ησαυ καταλειψω μετα σου απο του λαου του μετ' εμου ο δε ειπεν ινα τι τουτο ικανον οτι ευρον χαριν εναντιον σου κυριε¹⁶ απεστρεψεν δε ησαυ εν τη ημερα εκεινη εισ την οδον αυτου εισ σιρι¹⁷ και ιακωβ απαιρει εισ σκηνασ και εποιησεν εαυτω εκει οικιασ και τοισ κτηνεσιν αυτου εποιησεν σκηνασ δια τουτο εκαλεσεν το ονομα του τοπου εκεινου σκηνα¹⁸ και ηλθεν ιακωβ εισ σαλημ πολιν σικιμων η εστιν εν γη χανααν οτε ηλθεν εκ της μεσοποταμιασ συριασ και παρενεβαλεν κατα προσωπον της πολεωσ¹⁹ και εκτησατο την μεριδα του αγρου ου εστησεν εκει την σκηνην αυτου παρα εμμωρ πατροσ συχεμ εκ ατον αμων²⁰ και εστησεν εκει θυσιαστηριον και επεκαλεσατο τον θεον ισραηλ

Chapter 34

¹ εξηλθεν δε δινα η θυγατηρ λειας ην ετεκεν τω ιακωβ καταμαθειν τασ θυγατερασ των εγχωριων² και ειπεν αυτην συχεμ ο υιοσ εμμωρ ο χορραιοσ ο αρχων της γησ και λαβων αυτην εκοιμηθη μετ' αυτησ και εταπεινωσεν αυτην³ και προσεσχεν τη ψυχη δινασ της θυγατροσ ιακωβ και ηγαπησεν την παρθενον και ελαλησεν κατα την διανοιαν της παρθενου αυτη⁴ ειπεν δε συχεμ προσ εμμωρ τον πατερα αυτου λεγων λαβε μοι την παιδισκην ταυτην εισ γυναικα⁵ ιακωβ δε ηκουσεν οτι εμιανεν ο υιοσ εμμωρ διναν την θυγατερα αυτου οι δε υιοι αυτου ησαν μετα των κτηνων αυτου εν τω πεδιω παρεσιωπησεν δε ιακ

ωβ εως του ελθειν αυτους⁶εξηλθεν δε εμμωρ ο πατηρ συχεμ προς ιακωβ λαλησαι αυτω⁷οι δε υιοι ιακωβ ηλθον εκ του πεδιου ωσ δε ηκουσαν κατενυχησαν οι ανδρες και λυπηρον ην αυτοις σφοδρα οτι ασχημον εποιησεν εν ισραηλ κοιμηθεις μετα της θυγατρος ιακωβ και ουχ ουτως εσται⁸και ελαλησεν εμμωρ αυτοις λεγων συχεμ ο υιοσ μου προειλατο τη ψυχη την θυγατερα υμων δοτε ουν αυτην αυτω γυναικα⁹επιγαμβρευσασθε ημιν τασ θυγατερασ υμων δοτε ημιν και τασ θυγατερασ ημων λαβετε τοις υιοις υμων¹⁰και εν ημιν κατοικειτε και η γη ιδου πλατεια εναντιον υμων κατοικειτε και εμπορευεσθε επ' αυτης και εγκτησασθε εν αυτη¹¹ειπεν δε συχεμ προς τον πατερα αυτης και προς τους αδελφους αυτης ευροιμι χαριν εναντιον υμων και ο εαν ειπητε δωσομεν¹²πληθυνατε την φερνην σφοδρα και δωσω καθοτι αν ειπητε μοι και δωσετε μοι την παιδα ταυτην εις γυναικα¹³απεκριθησαν δε οι υιοι ιακωβ τω συχεμ και εμμωρ τω πατρι αυτου μετα δολου και ελαλησαν αυτοις οτι εμιαναν διναν την αδελφην αυτων¹⁴και ειπαν αυτοις συμεων και λευι οι αδελφοι δινασ υιοι δε λειασ ου δυνησομεθα ποιησαι το ρημα τουτο δουναι την αδελφην ημων ανθρωπω οσ εχει ακροβυστιαν εστιν γαρ ονειδος ημιν¹⁵εν τω ομοιωθησομεθα υμιν και κατοικησομεν εν υμιν εαν γενησθε ωσ ημεις και υμεις εν τω περιτμηθηναι υμων παν αρσενικον¹⁶και δωσομεν τασ θυγατερασ ημων υμιν και απο των θυγατερων υμων λημψομεθα ημιν γυναικασ και οικησομεν παρ' υμιν και εσομεθα ωσ γενοσ εν¹⁷εαν δε μη εισακουσητε ημων του περιτεμνεσθαι λαβοντες τασ θυγατερασ ημων απελευσομεθα¹⁸και ηρεσαν οι λογοι εναντιον εμμωρ και εναντιον συχεμ του υιου εμμωρ¹⁹και ουκ εχρονισεν ο νεανισκοσ του ποιησαι το ρημα τουτο ενεκειτο γαρ τη θυγατρι ιακωβ αυτοσ δε ην ενδοξοτατοσ παντων των εν τω οικω του πατροσ αυτου²⁰ηλθεν δε εμμωρ και συχεμ ο υιοσ αυτου προς την πυλην της πολεωσ αυτων και ελαλησαν προς τους ανδρασ της πολεωσ αυτων λεγοντες²¹οι ανθρωποι ουτοι ειρηνικοι εισιν μεθ' ημων οικειτωσαν επι της γησ και εμπορευεσθωσαν αυτην η δε γη ιδου πλατεια εναντιον αυτων τασ θυγατερασ αυτων λημψομεθα ημιν γυναικασ και τασ θυγατερασ ημων δωσομεν αυτοις²²μονον εν τω ομοιωθησονται ημιν οι ανθρωποι του κατοικειν μεθ' ημων ωστε ειναι λαον ενα εν τω περιτεμνεσθαι ημων παν αρσενικον κ αθα και αυτοι περιτεμνηνται²³και τα κτηνη αυτων και τα υπαρχοντα αυτων και τα τετραποδα ουχ ημων εσται μονον εν τω ομοιωθωμεν αυτοις και οικησουσιν μεθ' ημων²⁴και εισηκουσαν εμμωρ και συχεμ του υιου αυτου παντες οι εκπορευομενοι την πυλην της πολεωσ αυτων και περιετεμοντο την σαρκα της ακροβυστιασ αυτων πασ αρσην²⁵εγενετο δε εν τη ημερα τη τριτη οτε ησαν εν τω πονω ελαβον οι δυο υιοι ιακωβ συμεων και λευι οι αδελφοι δινασ εκαστοσ την μαχαιραν αυτου και εισηλθον εις την πολιν ασφαλωσ και απεκτειναν παν αρσενικον²⁶τον τε εμμωρ και συχεμ τον υιον αυτου απεκτειναν εν στοματι μαχαιρασ και ελαβον την διναν εκ του οικου του συχεμ και εξηλθον²⁷οι δε υιοι ιακωβ εισηλθον επι τους τραυματιασ και διηρπασαν την πολιν εν η εμιαναν διναν την αδελφην αυτων²⁸και τα προβατα αυτων και τους βοασ αυτων και τους ονουσ αυτων οσα τε ην εν τη πολει και οσα ην εν τω πεδιω ελαβον²⁹και παντα τα σωματα αυτων και πασαν την αποσκευην αυτων και τασ γυναικασ αυτων ηγμαλωτευσαν και διηρπασαν οσα τε ην εν τη πολει και οσα ην εν ταισ οικιαισ³⁰ειπεν δε ιακωβ συμεων και λευι μισητον με πεποιηκατε ωστε πονηρον με ειναι πασιν τοις κατοικουσιν την γην εν τωις χαναναιοις και τοις φερεζαιοις εγω δε ολιγοστος ειμι εν αριθμω και συναχθεντες επ' εμε συγκοψουσιν με και εκτριβησομαι εγω και ο οικοσ μου³¹οι δε ειπαν αλλ' ωσει πορνη χρησονται τη αδελφην ημων

Chapter 35

¹ειπεν δε ο θεοσ προς ιακωβ αναστασ αναβηθι εις τον τοπον βαιθηλ και οικει εκει και ποιησον εκει θυσιαστηριον τω θεω τω οφθεντι σοι εν τω αποδιδρασκειν σε απο προσωπου ησαυ του αδελφου σου²ειπεν δε ιακωβ τω οικω αυτου και πασιν τοις μετ' αυτου αρατε τους θεουσ τους αλλοτριουσ τους μεθ' υμων εκ μεσου υμων και καθαρισασθε και αλλαξατε τασ στολασ υμων³και ανασταντες αναβωμεν εις βαιθηλ και ποιησωμεν εκει θυσιαστηριον τω θεω τω επακουσαντι μοι εν ημερα θλιψεωσ οσ ην μετ' εμου και διεσωσεν με εν τη οδω η επορευθη⁴και εδωκαν τω ιακωβ τους θεουσ τους αλλοτριουσ οι ησαν εν ταισ χερσιν αυτων και τα ενωτια τα εν τοις ωσιν αυτων και κατεκρυψεν αυτα ιακωβ υπο την τερεμινθον την εν σικιμοισ και απωλεσεν αυτα εωσ της σημερον ημερασ⁵και εξηρην ισραηλ εκ σικιμων και εγενετο φοβοσ θεου επι τασ πολεισ τασ κυκλω αυτων και ου κατεδιωξαν οπισω των υιων ισραηλ⁶ηλθεν δε ιακωβ εις λουζα η εστιν εν γη χαναν η εστιν βαιθηλ αυτοσ και πασ ο λαοσ οσ ην μετ' αυτου⁷και ωκοδομησεν εκει θυσιαστηριον και εκαλεσεν το ονομα του τοπου βαιθηλ εκει γαρ επεφανη αυτω ο θεοσ εν τω αποδιδρασκειν αυτον απο προσωπου ησαυ του αδελφου αυτου⁸απεθανεν δε δεββωρα η τροφοσ ρεβεκκασ κατωτερον βαιθηλ υπο την βαλανον και εκαλεσεν ιακωβ το ονομα αυτης βαλανοσ πενθουσ⁹ωφθη δε ο θεοσ ιακωβ ετι εν λουζα οτε παρεγενετο εκ μεσοποταμιασ της συριασ και η υλογησεν αυτον ο θεοσ¹⁰και ειπεν αυτω ο θεοσ το ονομα σου ιακωβ ου κληθησεται ετι ιακωβ αλλ' ισραηλ εσται το ονομα σου¹¹ειπεν δε αυτω ο θεοσ εγω ο θεοσ σου αυξανου και πληθυνου εθνη και συναγωγι εθνων εσονται εκ σου και βασιλεις εκ της οσφυοσ σου εξελευσονται¹²και την γην ην δεδωκα αβρααμ και ισαακ σοι δεδωκα αυτην σοι εσται και τω σπερματι σου μετα σε δωσω την γην ταυτην¹³α

νεβη δε ο θεος απ' αυτου εκ του τοπου ου ελαλησεν μετ' αυτου¹⁴ και εστησεν ιακωβ στηλην εν τω τοπω ελαλησεν μετ' αυτου στηλην λιθινην και εσπεισεν επ' αυτην σπονδην και επεχεεν επ' αυτην ελαιον¹⁵ και εκαλεσεν ιακωβ το ονομα του τοπου εν ω ελαλησεν μετ' αυτου εκει ο θεος βαιθηλ¹⁶ απαρασ δε ιακωβ εκ βαιθηλ επηξεν την σκηνην αυτου επεκεινα του πυργου γαδερ εγενετο δε ηνικα ηγγισεν χαβραθα εις γην ελθειν εφραθα ετεκεν ραχηλ και εδυστοκησεν εν τω τοκετω¹⁷ εγενετο δε εν τω σκληρωσ αυτην τικτειν ειπεν αυτη η μαια θαρσει και γαρ ουτος σοι εστιν υιοσ¹⁸ εγενετο δε εν τω αφιεναι αυτην την ψυχην απεθνησκειν γαρ εκαλεσεν το ονομα αυτου υιοσ οδυνησ μου ο δε πατηρ εκαλεσεν αυτον βενιαμιν¹⁹ απεθανεν δε ραχηλ και εταφη εν τη οδω εφραθα αυτη εστιν βηθλεεμ²⁰ και εστησεν ιακωβ στηλην επι του μνημειου αυτησ αυτη εστιν στηλη μνημειου ραχηλ εωσ της σημερον ημερασ²² εγενετο δε ηνικα κατωκησεν ισραηλ εν τη γη εκεινη επορευθη ρουβην και εκοιμηθη μετα βαλλασ της παλλακησ του πατροσ αυτου και ηκουσεν ισραηλ και πονηρον εφανη εναντιον αυτου ησαν δε οι υιοι ιακωβ δωδεκα²³ υιοι λειασ πρωτοτοκοσ ιακωβ ρουβην συμεων λευι ιουδασ ισσαχαρ ζαβουλων²⁴ υιοι δε ραχηλ ιωσηφ και βενιαμιν²⁵ υιοι δε βαλλασ παιδισκησ ραχηλ δαν και νεφθαλι²⁶ υιοι δε ζελφασ παιδισκησ λειασ γαδ και ασηρ ουτοι υιοι ιακωβ οι εγενοντο αυτω εν μεσοποταμια της συριασ²⁷ ηλθεν δε ιακωβ προς ισαακ τον πατερα αυτου εις μαμβρη εις πολιν του πεδιου αυτη εστιν χεβρων εν γη χανααν ου παρωκησεν αβρααμ και ισαακ²⁸ εγενοντο δε αι ημεραι ισαακ ασ εζησεν ετη εκατον ογδοηκοντα²⁹ και εκλιπων απεθανεν και προσετεθη προς το γενοσ αυτου πρεσβυτεροσ και πληρησ ημερων και εθαψαν αυτον ησαυ και ιακωβ οι υιοι αυτου

Chapter 36

¹ αυται δε αι γενεσεισ ησαυ αυτοσ εστιν εδωμ² ησαυ δε ελαβεν γυναικασ εαυτω απο των θυγατερων των χανααναιων την αδα θυγατερα αιλων του χετταιου και την ελιβεμα θυγατερα ανα του υιου σεβεγων του ευαιου³ και την βασεμμαθ θυγατερα ισμαηλ αδελφην ναβαιωθ⁴ ετεκεν δε αδα τω ησαυ τον ελιφασ και βασεμμαθ ετεκεν τον ραγουηλ⁵ και ελιβεμα ετεκεν τον ιεουσ και τον ιεγλομ και τον κορε ουτοι υιοι ησαυ οι εγενοντο αυτω εν γη χανααν⁶ ελαβεν δε ησαυ τασ γυναικασ αυτου και τουσ υιοσ και τασ θυγατερασ και παντα τα σωματα του οικου αυτου και παντα τα υπαρχοντα και παντα τα κτηνη και παντα οσα εκτησατο και οσα περιεποιησατο εν γη χανααν και επορευθη εκ γησ χανααν απο προσωπου ιακωβ του αδελφου αυτου⁷ ην γαρ αυτων τα υπαρχοντα πολλα του οικειν αμα και ουκ εδυνατο η γη της παροικησεωσ αυτων φερειν αυτοσ απο του πληθουσ των υπαρχοντων αυτων⁸ ωκησεν δε ησαυ εν τω ορει σηιρ ησαυ αυτοσ εστιν εδωμ⁹ αυται δε αι γενεσεισ ησαυ πατροσ εδωμ εν τω ορει σηιρ¹⁰ και τα υτα τα ονοματα των υιων ησαυ ελιφασ υιοσ αδασ γυναικοσ ησαυ και ραγουηλ υιοσ βασεμμαθ γυναικοσ ησαυ¹¹ εγενοντο δε υιοι ελιφασ θαιμαν ωμαρ σωφαρ γοθομ και κενεζ¹² θαμνα δε ην παλλακη ελιφασ του υιου ησαυ και ετεκεν τω ελιφασ τον αμαληκ ουτοι υιοι αδασ γυναικοσ ησαυ¹³ ουτοι δε υιοι ραγουηλ ναχοθ ζαρε σομε και μοζε ουτοι ησαν υιοι βασεμμαθ γυναικοσ ησαυ¹⁴ ουτοι δε ησαν υιοι ελιβεμασ θυγατροσ ανα του υιου σεβεγων γυναικοσ ησαυ ετεκεν δε τω ησαυ τον ιεουσ και τον ιεγλομ και τον κορε¹⁵ ουτοι ηγεμονεσ υιοι ησαυ υιοι ελιφασ πρωτοτοκου ησαυ ηγεμων θαιμαν ηγεμων ωμαρ ηγεμων σωφαρ ηγεμων κενεζ¹⁶ ηγεμων κορε ηγεμων γοθομ ηγεμων αμαληκ ουτοι ηγεμονεσ ελιφασ εν γη ιδουμια ουτοι υιοι αδασ¹⁷ και ουτοι υιοι ραγουηλ υιου ησαυ ηγεμων ναχοθ ηγεμων ζαρε ηγεμων σομε ηγεμων μοζε ουτοι ηγεμονεσ ραγουηλ εν γη εδωμ ουτοι υιοι βασεμμαθ γυναικοσ ησαυ¹⁸ ουτοι δε υιοι ελιβεμασ γυναικοσ ησαυ ηγεμων ιεουσ ηγεμων ιεγλομ ηγεμων κορε ουτοι ηγεμονεσ ελιβεμασ¹⁹ ουτοι υιοι ησαυ και ουτοι ηγεμονεσ αυτων ουτοι εισιν υιοι εδωμ²⁰ ουτοι δε υιοι σηιρ του χορραιου του κατοικουντοσ την γην λωταν σωβαλ σεβεγων ανα²¹ και δησων και ασαρ και ρισων ουτοι ηγεμονεσ του χορραιου του υιου σηιρ εν τη γη εδωμ²² εγενοντο δε υιοι λωταν χορρι και αιμαν αδελφη δε λωταν θαμνα²³ ουτοι δε υιοι σωβαλ γωλων και μαναχαθ και γαιβηλ σωφ και ωμαν²⁴ και ουτοι υιοι σεβεγων αιε και ωναν ουτοσ εστιν ο ωνας οσ ευρεν τον ιαμιν εν τη ερημω οτε ενεμεν τα υποζυγια σεβεγων του πατροσ αυτοσ²⁵ ουτοι δε υιοι ανα δησων και ελιβεμα θυγατηρ ανα²⁶ ουτοι δε υιοι δησων αμαδα και ασβαν και ιεθραν και χαρραν²⁷ ουτοι δε υιοι ασαρ βαλααν και ζουκαμ και ιουκαμ και ουκαν²⁸ ουτοι δε υιοι ρισων ωσ και αραμ²⁹ ουτοι ηγεμονεσ χορρι ηγεμων λωταν ηγεμων σωβαλ ηγεμων σεβεγων ηγεμων ανα³⁰ ηγεμων δησων ηγεμων ασαρ ηγεμων ρισων ουτοι ηγεμονεσ χορρι εν ταισ ηγεμονιαισ αυτων εν γη εδωμ³¹ και ουτοι οι βασιλεισ οι βασιλευσαντεσ εν εδωμ προ του βασιλευσαι βασιλεια εν ισραηλ³² και εβασιλευσεν εν εδωμ βαλακ υιοσ του βεωρ και ονομα τη πολει αυτου δενναβα³³ απεθανεν δε βαλακ και εβασιλευσεν αντ' αυτου ιωβαβ υιοσ ζαρα εκ βοσορρασ³⁴ απεθανεν δε ιωβαβ και εβασιλευσεν αντ' αυτου ασομ εκ της γησ θαιμανων³⁵ απεθανεν δε ασομ και εβασιλευσεν αντ' αυτου αδαδ υιοσ βαραδ ο εκκοψασ μαδιαμ εν τω πεδιω μωαβ και ονομα τη πολει αυτου γεθθαιμ³⁶ απεθανεν δε αδαδ και εβασιλευσεν αντ' αυτου σαμαλα εκ μασεκκασ³⁷ απεθανεν δε σαμαλα και εβασιλευσεν αντ' αυτου σαουλ εκ ροωβωθ της παρα ποταμον³⁸ απεθανεν δε σαουλ και εβασιλευσεν αντ' αυτου βαλαεννων υιοσ αχοβωρ³⁹ απεθανεν δε βαλαεννων υιοσ αχοβωρ και εβασιλευσεν αντ' αυτου αραδ υιοσ βαραδ και ονομα τη πολει αυτου φογωρ ονομα δε τη γυναικι αυτου μαιτεβεηλ θυγατηρ ματραιθ υιου μαιζοοβ⁴⁰ ταυτα τα ονοματα των

ηγεμονων ησαν εν ταις φυλαις αυτων κατα τοπον αυτων εν ταις χωραις αυτων και εν τοις εθνεσιν αυτων ηγεμων θαμνα ηγεμων γωλα ηγεμων ιεθερ⁴¹ ηγεμων ελιβεμας ηγεμων ηλας ηγεμων φινων⁴² ηγεμων κενεζ ηγεμων θαιμαν ηγεμων μαζαρ⁴³ ηγεμων μεγεδιηλ ηγεμων ζαφωιμ ουτοι ηγεμονες εδωμ εν ταις κατακοδομημεναις εν τη γη της κτησεως αυτων ουτος ησαν πατηρ εδωμ

Chapter 37

¹κατωκει δε ιακωβ εν τη γη ου παρωκησεν ο πατηρ αυτου εν γη χανααν² αυται δε αι γενεσεις ιακωβ ιωσηφ δεκα επτα ετων ην ποιμαινων μετα των αδελφων αυτου τα προβατα των νεοσ μετα των υιων βαλλασ και μετα των υιων ζελφασ των γυναικων του πατροσ αυτου κατηνεγκεν δε ιωσηφ ψογον πονηρον προς ισραηλ τον πατερα αυτων³ ιακωβ δε ηγαπα τον ιωσηφ παρα παντασ τουσ υιουσ αυτου οτι υιοσ γηρουσ ην αυτω εποησεν δε αυτω χιτωνα ποικιλον⁴ ιδοντες δε οι αδελφοι αυτου οτι αυτον ο πατηρ φιλει εκ παντων των υιων αυτου εμισησαν αυτον και ουκ εδυναντο λαλειν αυτω ουδεν ειρηνικον⁵ ενυπνιασθεις δε ιωσηφ ενυπνιον απηγγειλεν αυτο τοις αδελφοις αυτου⁶ και ειπεν αυτοις ακουσατε του ενυπνιου τουτου ου ενυπνιασθη⁷ ωμην ημασ δεσμευειν δραγματα εν μεσω τω πεδιω και ανεστη το εμον δραγμα και ωρθωθη περιστραφεντα δε τα δραγματα υμων προσεκυνησαν το εμον δραγμα⁸ ειπαν δε αυτω οι αδελφοι μη βασιλευων βασιλευσεις εφ' ημασ η κυριεων κυριευσεις ημων και προσεθεντο ετιμισεν αυτον ενεκεν των ενυπνιων αυτου και ενεκεν των ρηματων αυτου⁹ ειδεν δε ενυπνιον ετερον και διηγησατο αυτο τω πατρι αυτου και τοις αδελφοις αυτου και ειπεν ιδου ενυπνιασαμην ενυπνιον ετερον ωσπερ ο ηλιος και η σεληνη και ενδεκα αστερες προσεκυνουν με¹⁰ και επετιμησεν αυτω ο πατηρ αυτου και ειπεν αυτω τι το ενυπνιον τουτο ο ενυπνιασθησ αρα γε ελθοντες ελευσομεθα εγω τε και η μητηρ σου και οι αδελφοι σου προσκυνησαι σοι επι την γην¹¹ εξηλωσαν δε αυτον οι αδελφοι αυτου ο δε πατηρ αυτου διετηρησεν το ρημα¹² επορευθησαν δε οι αδελφοι αυτου βοσκειν τα προβατα του πατροσ αυτων εις συχεμ¹³ και ειπεν ισραηλ προς ιωσηφ ουχ οι αδελφοι σου ποιμαινουσιν εν συχεμ δευρο αποστειλω σε προς αυτουσ ειπεν δε αυτω ιδου εγω¹⁴ ειπεν δε αυτω ισραηλ πορευθεις ιδε ει υγλαινουσιν οι αδελφοι σου και τα προβατα και αναγγειλον μοι και απεστειλεν αυτον εκ της κοιλαδοσ της χεβρων και ηλθεν εις συχεμ¹⁵ και ευρεν αυτον ανθρωποσ πλανωμενον εν τω πεδιω ηρωτησεν δε αυτον ο ανθρωποσ λεγων τι ζητεισ¹⁶ ο δε ειπεν τουσ αδελφουσ μου ζητω αναγγειλον μοι που βοσκουσιν¹⁷ ειπεν δε αυτω ο ανθρωποσ απηρκασιν εντευθεν ηκουσα γαρ αυτων λεγοντων πορευθωμεν εις δωθαιμ και επορευθη ιωσηφ κατοπισθεν των αδελφων αυτου και ευρεν αυτουσ εν δωθαιμ¹⁸ προειδον δε αυτον μακροθεν προ του εγγισαι αυτον προς αυτουσ και εποιηθησαν αυτοσ αποκειναι αυτον¹⁹ ειπαν δε εκαστοσ προς τον αδελφον αυτου ιδου ο ενυπνιαστησ εκεινοσ ερχεται²⁰ νυν ουν δευτε αποκεινωμεν αυτον και ριψωμεν αυτον εις ενα των λακκων και ερουμεν θηριον πονηρον κατεφαγεν αυτον και οψομεθα τι εσται τα ενυπνια αυτου²¹ ακουσασ δε ρουβην εξειλατο αυτον εκ των χειρων αυτων και ειπεν ου παταξομεν αυτον εις ψυχη²² ειπεν δε αυτοις ρουβην μη εκχεητε αιμα εμβαλετε αυτον εις τον λακκον τουτον τον εν τη ερημω χειρα δε μη επενεγκητε αυτω οπωσ εξεληται αυτον εκ των χειρων αυτων και αποδω αυτον τω πατρι αυτου²³ εγενετο δε ηνικα ηλθεν ιωσηφ προς τουσ αδελφουσ αυτου εξεδυσαν τον ιωσηφ τον χιτωνα τον ποικιλον τον περι αυτον²⁴ και λαβοντες αυτον ερριψαν εις τον λακκον ο δε λακκοσ κενοσ υδωρ ουκ ειχεν²⁵ εκαθισαν δε φαγειν αρτον και αναβλεψαντες τοις οφθαλμοις ειδον και ιδου οδοιποροισμαηλιται ηρχοντο εκ γαλααδ και αι καμηλοι αυτων εγεμον θυμιαματων και ρητινησ και στακτησ επορευοντο δε καταγαγειν εις αιγυπτον²⁶ ειπεν δε ιουδασ προς τουσ αδελφουσ αυτου τι χρησιμοσ εαν αποκεινωμεν τον αδελφον ημων και κρυψωμεν το αιμα αυτου²⁷ δευτε αποδωμεθα αυτον τοις ισμαηλιταισ τουτοισ αι δε χειρεσ ημων μη εστωσαν επ' αυτον οτι αδελφοσ ημων και σαρξ ημων εστιν ηκουσαν δε οι αδελφοι αυτου²⁸ και παρεπορευοντο οι ανθρωποι οι μαδιηναιοι οι εμποροι και εξειλκυσαν και ανεβιβασαν τον ιωσηφ εκ του λακκου και απεδοντο τον ιωσηφ τοις ισμαηλιταισ εικοσι χρυσων και κατηγαγον τον ιωσηφ εις αιγυπτον²⁹ ανεστρεψεν δε ρουβην επι τον λακκον και ουχ ορα τον ιωσηφ εν τω λακκω και διερρηξεν τα ιματια αυτου³⁰ και ανεστρεψεν προς τουσ αδελφουσ αυτου και ειπεν το παιδαριον ουκ εστιν εγω δε που πορευομαι ετι³¹ λαβοντες δε τον χιτωνα του ιωσηφ εσφαξαν εριφον αιγων και εμολυναν τον χιτωνα τω αιματι³² και απεστειλαν τον χιτωνα τον ποικιλον και εισηνεγκαν τω πατρι αυτων και ειπαν τουτον ευρομεν επιγνωθι ει χιτων του υιου σου εστιν η ου³³ και επεγνω αυτον και ειπεν χιτων του υιου μου εστιν θηριον πονηρον κατεφαγεν αυτον θηριον ηρπασεν τον ιωσηφ³⁴ διερρηξεν δε ιακωβ τα ιματια αυτου και επεθετο σακκον επι την οσφυν αυτου και επενθει τον υιον αυτου ημερασ πολλασ³⁵ συνηχθησαν δε παντες οι υιοι αυτου και αι θυγατερεσ και ηλθον παρακαλεσαι αυτον και ουκ ηθελεν παρακαλεισθαι λεγων οτι καταβησομαι προς τον υιον μου πενθων εις αδου και εκλαυσεν αυτον ο πατηρ αυτου³⁶ οι δε μαδιηναιοι απεδοντο τον ιωσηφ εις αιγυπτον τω πετεφρη τω σπαδον τι φαραω αρχιμαγειρω

Chapter 38

¹εγενετο δε εν τω καιρω εκεινω κατεβη ιουδασ απο των αδελφων αυτου και αφικετο εωσ προς ανθρωπ

ον τινα οδολλαμιτην ω ονομα ιρασ² και ειδεν εκει ιουδας θυγατερα ανθρωπου χαναναιου η ονομα σαυα και ελαβεν αυτην και εισηλθεν προς αυτην³ και συλλαβουσα ετεκεν υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου ηρ⁴ και συλλαβουσα ετι ετεκεν υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου αυναν⁵ και προσθεισα ετι ετεκεν υιον και εκαλεσεν το ονομα αυτου σηλωμ αυτη δε ην εν χασβι ηνικα ετεκεν αυτουσ⁶ και ελαβεν ιουδας γυναικα ηρ τω πρωτοτοκω αυτου η ονομα θαμαρ⁷ εγενετο δε ηρ πρωτοτοκος ιουδα πονηρος εν αντιον κυριου και απεκτεινεν αυτον ο θεος⁸ ειπεν δε ιουδας τω αυναν εισελθε προς την γυναικα του αδελφου σου και γαμβρευσαι αυτην και αναστησον σπερμα τω αδελφω σου⁹ γνους δε αυναν οτι ουκ αυτω εσται το σπερμα εγινετο οταν εισηρχετο προς την γυναικα του αδελφου αυτου εξεχεεν επι την γην του μη δουναι σπερμα τω αδελφω αυτου¹⁰ πονηρον δε εφανη εναντιον του θεου οτι εποιησεν τουτο και εθανατωσεν και τουτον¹¹ ειπεν δε ιουδας θαμαρ τη νυμφη αυτου καθου χηρα εν τω οικω του πατροσ σου εωσ μεγασ γενηται σηλωμ ο υιοσ μου ειπεν γαρ μηποτε αποθανη και ουτοσ ωσπερ οι αδελφοι αυτου απελθουσα δε θαμαρ εκαθητο εν τω οικω του πατροσ αυτησ¹² επληθυνθησαν δε αι ημεραι και απεθανεν σαυα η γυνη ιουδα και παρακληθεις ιουδας ανεβη επι τουσ κειροντασ τα προβατα αυτου αυτοσ και ιρασ ο ποιμην αυτου ο οδολλαμιτησ εισ θαμνα¹³ και απηγγελη θαμαρ τη νυμφη αυτου λεγοντεσ ιδου ο πενθεροσ σου αναβαινει εισ θαμνα κειραι τα προβατα αυτου¹⁴ και περιελομενη τα ιματια της χηρευσεωσ αφ' εαυτησ περιεβαλετο θεριστρον και εκαλλωπισατο και εκαθισεν προς ταισ πυλαισ αιναν η εστιν εν παροδω θαμνα ειδεν γαρ οτι μεγασ γεγονεν σηλωμ αυτοσ δε ουκ εδωκεν αυτην αυτω γυναικα¹⁵ και ιδων αυτην ιουδασ εδοξεν αυτην πορνην ειναι κατεκαλυψατο γαρ το προσωπον αυτησ και ουκ επεγνω αυτην¹⁶ εξεκλινεν δε προς αυτην την οδον και ειπεν αυτη εασον με εισελθειν προς σε ου γαρ εγνω οτι η νυμφη αυτου εστιν η δε ειπεν τι μοι δωσεισ εαν εισελθησ προς με¹⁷ ο δε ειπεν εγω σοι αποστελω εριφον αιγων εκ των προβατων η δε ειπεν εαν δωσ αρραβωνα εωσ του αποστειλαι σε¹⁸ ο δε ειπεν τινα τον αρραβωνα σοι δωσω η δε ειπεν τον δακτυλιον σου και τον ορμισκον και την ραβδον την εν τη χειρι σου και εδωκεν αυτη και εισηλθεν προς αυτην και εν γαστρι ελαβεν εξ αυτου¹⁹ και αναστασα απηλθεν και περιελατο το θεριστρον αφ' εαυτησ και ενεδυσατο τα ιματια της χηρευσεωσ αυτησ²⁰ απεστειλεν δε ιουδασ τον εριφον εξ αιγων εν χειρι του ποιμενοσ αυτου του οδολλαμιτου κομισασθαι τον αρραβωνα παρα της γυναικοσ και ουχ ευρεν αυτην²¹ επηρωτησεν δε τουσ ανδρασ τουσ εκ του τοπου που εστιν η πορνη η γενομενη εν αιναν επι της οδου και ειπαν ουκ ην ενταυθα πορνη²² και απεστραφη προς ιουदान και ειπεν ουχ ευρον και οι ανθρωποι οι εκ του τοπου λεγουσιν μη ειναι ωδε πορνην²³ ειπεν δε ιουδασ εχετω αυτα αλλα μηποτε καταγελασθωμεν εγω μεν απεσταλκα τον εριφον τουτον συ δε ουχ ευρηκασ²⁴ εγενετο δε μετα τριμηνον απηγγελη τω ιουδα λεγοντεσ εκπεπορευκεν θαμαρ η νυμφη σου και ιδου εν γαστρι εχει εκ πορνειασ ειπεν δε ιουδασ εξαγαγετε αυτην και κατακαυθητω²⁵ αυτη δε αγομενη απεστειλεν προς τον πενθερον αυτησ λεγουσα εκ του ανθρωπου τινοσ ταυτα εστιν εγω εν γαστρι εχω και ειπεν επιγνωθι τινοσ ο δακτυλιοσ και ο ορμισκοσ και η ραβδοσ αυτη²⁶ επεγνω δε ιουδασ και ειπεν δεδικαιωται θαμαρ η εγω ου εινεκεν ουκ εδωκα αυτην σηλωμ τω υιω μου και ου προσεθετο ετι του γνωναι αυτην²⁷ εγενετο δε ηνικα ετικτεν και τηδε ην διδυμα εν τη γαστρι αυτησ²⁸ εγενετο δε εν τω τικτειν αυτην ο εισ προεξηνεγκεν την χειρα λαβουσα δε η μαια εδησεν επι την χειρα αυτου κοκκινον λεγουσα ουτοσ εξελευσεται προτεροσ²⁹ ωσ δε επισυνηγαγεν την χειρα και ευθυσ εξηλθεν ο αδελφοσ αυτου η δε ειπεν τι διεκοπη δια σε φραγμοσ και εκαλεσεν το ονομα αυτου φαρεσ³⁰ και μετα τουτο εξηλθεν ο αδελφοσ αυτου εφ' ω ην επι τη χειρι αυτου το κοκκινον και εκαλεσεν το ονομα αυτου ζαρα

Chapter 39

¹ιωσηφ δε κατηχθη εισ αιγυπτον και εκτησατο αυτον πετεφρησ ο ευνουχοσ φαραω αρχιμαγειροσ ανηρ αιγυπτιοσ εκ χειροσ ισμαηλιτων οι κατηγαγον αυτον εκει² και ην κυριοσ μετα ιωσηφ και ην ανηρ επι τυγχανων και εγενετο εν τω οικω παρα τω κυριω τω αιγυπτιω³ ηδει δε ο κυριοσ αυτου οτι κυριοσ μετ' αυτου και οσα αν ποιη κυριοσ ευοδοι εν ταισ χερσιν αυτου⁴ και ευρεν ιωσηφ χαριν εναντιον του κυριου αυτου ευηρεστει δε αυτω και κατεστησεν αυτον επι του οικου αυτου και παντα οσα ην αυτω εδωκεν εν δια χειροσ ιωσηφ⁵ εγενετο δε μετα το κατασταθηναι αυτον επι του οικου αυτου και επι παντα οσα ην αυτω και ηυλογησεν κυριοσ τον οικον του αιγυπτιου δια ιωσηφ και εγενηθη ευλογια κυριου εν πασιν τοισ υπαρχουσιν αυτω εν τω οικω και εν τω αγρω⁶ και επετρεψεν παντα οσα ην αυτω εισ χειρασ ιωσηφ και ουκ ηδει των καθ' εαυτον ουδεν πλην του αρτου ου ησθιεν αυτοσ και ην ιωσηφ καλοσ τω ειδει και ωραιοσ τη ωψει σφοδρα⁷ και εγενετο μετα τα ρηματα ταυτα και επεβαλεν η γυνη του κυριου αυτου τουσ οφθαλμουσ αυτησ επι ιωσηφ και ειπεν κοιμηθητι μετ' εμου⁸ ο δε ουκ ηθελεν ειπεν δε τη γυναικι του κυριου αυτου ει ο κυριοσ μου ου γινωσκει δι' εμε ουδεν εν τω οικω αυτου και παντα οσα εστιν αυτω εδωκεν εισ τασ χειρασ μου⁹ και ουχ υπερεχει εν τη οικια ταυτη ουθεν εμου ουδε υπεξηρηται απ' εμου ουδεν πλην σου δια το σε γυναικα αυτου ειναι και πως ποιησω το ρημα το πονηρον τουτο και αμαρτησομαι εναντιον του θεου¹⁰ ηνικα δε ελαλει τω ιωσηφ ημεραν εξ ημερασ και ουχ υπηκουσεν αυτη καθευδειν μετ' αυτησ του συγγενεσθαι αυτη¹¹ εγενετο δε τοιαυτη τις ημερα εισηλθεν ιωσηφ εισ την οικιαν ποιειν τα εργα αυτου και ουθεις ην των εν τη οικια εσω¹² και επεσπασατο αυτον των ιματιω

ν λεγουσα κοιμηθητι μετ' εμου και καταλιπων τα ιματια αυτου εν ταις χερσιν αυτης εφυγεν και εξηλθεν εξω¹³ και εγενετο ωσ ειδεν οτι κατελιπεν τα ιματια αυτου εν ταις χερσιν αυτης και εφυγεν και εξηλθεν εξω¹⁴ και εκαλεσεν τουσ οντας εν τη οικια και ειπεν αυτοις λεγουσα ιδετε εισηγαγεν ημιν παιδα εβραιον εμπαιζειν ημιν εισηλθεν προς με λεγων κοιμηθητι μετ' εμου και εβοησα φωνη μεγαλη¹⁵ εν δε τω ακουσαι αυτον οτι υψωσα την φωνην μου και εβοησα καταλιπων τα ιματια αυτου παρ' εμοι εφυγεν και εξηλθεν εξω¹⁶ και καταλιμπανει τα ιματια παρ' εαυτη εωσ ηλθεν ο κυριος εις τον οικον αυτου¹⁷ και ελαλησεν αυτω κατα τα ρηματα ταυτα λεγουσα εισηλθεν προς με ο παις ο εβραιος ον εισηγαγες προς ημασ εμπαιζαι μοι και ειπεν μοι κοιμηθησομαι μετα σου¹⁸ ωσ δε ηκουσεν οτι υψωσα την φωνην μου και εβοησα κατελιπεν τα ιματια αυτου παρ' εμοι και εφυγεν και εξηλθεν εξω¹⁹ εγενετο δε ωσ ηκουσεν ο κυριος αυτου τα ρηματα της γυναικος αυτου οσα ελαλησεν προς αυτον λεγουσα ουτως εποιησεν μοι ο παις σου και εθυμωθη οργη²⁰ και λαβων ο κυριος ιωσηφ ενεβαλεν αυτον εις το οχυρωμα εις τον τοπον εν ω οι δεσμωται του βασιλεωσ κατεχονται εκει εν τω οχυρωματι²¹ και ην κυριος μετα ιωσηφ και κατεχεεν αυτου ελεος και εδωκεν αυτω χαριν εναντιον του αρχιδεσμοφυλακοσ²² και εδωκεν ο αρχιδεσμοφυλαξ το δεσμωτηριον δια χειροσ ιωσηφ και παντασ τουσ απηγγμενουσ οσοι εν τω δεσμωτηριω και παντα οσα ποιουσιν εκει²³ ουκ ην ο αρχιδεσμοφυλαξ του δεσμωτηριου γινωσκων δι' αυτον ουθ εν παντα γαρ ην δια χειροσ ιωσηφ δια το τον κυριον μετ' αυτου ειναι και οσα αυτοσ εποιει κυριος ευωδου εν ταις χερσιν αυτου

Chapter 40

¹εγενετο δε μετα τα ρηματα ταυτα ημαρτεν ο αρχιοινοχοοσ του βασιλεωσ αιγυπτου και ο αρχισιτοποιοσ τω κυριω αυτων βασιλει αιγυπτου² και ωργισθη φαραω επι τοις δυσιν ευνουχοις αυτου επι τω αρχιοινοχωω και επι τω αρχισιτοποιω³ και εθετο αυτουσ εν φυλακη παρα τω δεσμοφυλακι εις το δεσμωτηριον εις τον τοπον ου ιωσηφ απηκτο εκει⁴ και συνεστησεν ο αρχιδεσμωτησ τω ιωσηφ αυτουσ και παρεστη αυτοις ησαν δε ημερασ εν τη φυλακη⁵ και ειδον αμφοτεροι ενυπνιον εκατεροσ ενυπνιον εν μια νυκτι ορασισ του ενυπνιου αυτου ο αρχιοινοχοοσ και ο αρχισιτοποιοσ οι ησαν τω βασιλει αιγυπτου οι οντεσ εν τω δεσμωτηριω⁶ εισηλθεν δε προς αυτουσ ιωσηφ το πρωι και ειδεν αυτουσ και ησαν τεταραγμενοι⁷ και ηρωτα τουσ ευνουχοουσ φαραω οι ησαν μετ' αυτου εν τη φυλακη παρα τω κυριω αυτου λεγων τι οτι τα προσωπα υμων σκυθρωπα σημερον⁸ οι δε ειπαν αυτω ενυπνιον ειδομεν και ο συγκρινων ουκ εστιν αυτο ειπεν δε αυτοις ιωσηφ ουχι δια του θεου η διασαφησισ αυτων εστιν διηγησασθε ουν μοι⁹ και διηγησατο ο αρχιοινοχοοσ το ενυπνιον αυτου τω ιωσηφ και ειπεν εν τω υπνω μου ην αμπελοσ εναντιον μου¹⁰ εν δε τη αμπελω τρεισ πυθμενεσ και αυτη θαλλουσα ανενηνοχουια βλαστουσ πεπειροι οι βοτρυεσ σταφυλησ¹¹ και το ποτηριον φαραω εν τη χειρι μου και ελαβον την σταφυλην και εξεθλιψα αυτην εις το ποτηριον και εδωκα το ποτηριον εις τασ χειρασ φαραω¹² και ειπεν αυτω ιωσηφ τουτο η συγκρισισ αυτου οι τρεισ πυθμενεσ τρεισ ημεραι εισιν¹³ ετι τρεισ ημεραι και μνησθησεται φαραω της αρχησ σου και αποκαταστησει σε επι την αρχιοινοχοιαν σου και δωσεισ το ποτηριον φαραω εις την χειρα αυτου κατα την αρχην σου την προτεραν ωσ ησθα οιοινοχοων¹⁴ αλλα μνησθητι μοι δια σεαυτου οταν ευ σοι γενηται και ποιησεισ εν εμοι ελεοσ και μνησθηση περι εμου φαραω και εξαξεισ με εκ του οχυρωματοσ τουτου¹⁵ οτι κλοπη εκλαπην εκ γησ εβραιων και ωδε ουκ εποιησα ουδεν αλλ' ενεβαλον με εις τον λακκον τουτου¹⁶ και ειδεν ο αρχισιτοποιοσ οτι ορθωσ συνεκρινεν και ειπεν τω ιωσηφ καγω ειδον ενυπνιον και ωμην τρια κανα χονδριτων αιρειν επι της κεφαλησ μου¹⁷ εν δε τω κανω τω επανω απο παντων των γενων ων ο βασιλευσ φαραω εσθιει εργον σιτοποιοιου και τα πετεινα του ουρανου κατησθιεν αυτα απο του κανου του επανω της κεφαλησ μου¹⁸ αποκριθεισ δε ιωσηφ ειπεν αυτω αυτη η συγκρισισ αυτου τα τρια κανα τρεισ ημεραι εισιν¹⁹ ετι τριων ημερων αφελει φαραω την κεφαλην σου απο σου και κρεμασει σε επι ξυλου και φαγεται τα ορνεα του ουρανου τασ σαρκασ σου απο σου²⁰ εγενετο δε εν τη ημερα τη τριτη ημερα γενεσεωσ ην φαραω και εποιει ποτον πασι τοις παισιν αυτου και εμνησθη της αρχησ του αρχιοινοχοου και της αρχησ του αρχισιτοποιοιου εν μεσω των παιδων αυτου²¹ και απεκατεστησεν τον αρχιοινοχοον επι την αρχην αυτου και εδωκεν το ποτηριον εις την χειρα φαραω²² τον δε αρχισιτοποιοιον εκρεμασεν καθα συνεκρινεν αυτοις ιωσηφ²³ ουκ εμνησθη δε ο αρχιοινοχοοσ του ιωσηφ αλλα επελαθετο αυτου

Chapter 41

¹εγενετο δε μετα δυο ετη ημερων φαραω ειδεν ενυπνιον ωετο εσταναι επι του ποταμου² και ιδου ωσπερ εκ του ποταμου ανεβαινον επτα βοεσ καλαι τω ειδει και εκλεκται ταισ σαρξιν και εβοσκοντο εν τω αχει³ αλλα δε επτα βοεσ ανεβαινον μετα ταυτασ εκ του ποταμου αισχραι τω ειδει και λεπται ταισ σαρξιν και ενεμοντο παρα τασ βοασ παρα το χειλοσ του ποταμου⁴ και κατεφαγον αι επτα βοεσ αι αισχραι και λεπται ταισ σαρξιν τασ επτα βοασ τασ καλασ τω ειδει και τασ εκλεκτασ ηγερεθη δε φαραω⁵ και ενυπνιασθη το δευτερον και ιδου επτα σταχυεσ ανεβαινον εν πυθμενι ενι εκλεκτοι και καλοι⁶ αλλοι δε επτα σταχυεσ λεπτοι και ανεμοφθοροι ανεφυοντο μετ' αυτουσ⁷ και κατεπιον οι επτα σταχυεσ οι λεπτοι

και ανεμοφθοροι τουσ επτα σταχυασ τουσ εκλεκτουσ και τουσ πληρεισ ηγερθη δε φαραω και ην ενυπνιον⁸εγενετο δε πρωι και εταραχθη η ψυχη αυτου και αποστειλασ εκαλεσεν παντασ τουσ εξηγητασ αιγυπτου και παντασ τουσ σοφουσ αυτησ και διηγησατο αυτοισ φαραω το ενυπνιον και ουκ ην ο απαγγελων αυτο τω φαραω⁹και ελαλησεν ο αρχιοινοχοοσ προσ φαραω λεγων την αμαρτιαν μου αναμιμνησκω σημερον¹⁰φαραω ωργισθη τοισ παισιν αυτου και εθετο ημασ εν φυλακη εν τω οικω του αρχιμαγειρου εμε τε και τον αρχισιτοποιον¹¹και ειδομεν ενυπνιον εν νυκτι μια εγω τε και αυτοσ εκαστοσ κατα το αυτου ενυπνιον ειδομεν¹²ην δε εκει μεθ' ημων νεανισκοσ παισ εβραιοσ του αρχιμαγειρου και διηγησαμεθα αυτω και συνεκρινεν ημιν¹³εγενηθη δε καθωσ συνεκρινεν ημιν ουτωσ και συνεβη εμε τε αποκατασταθηναι επι την αρχην μου εκεινον δε κρεμασθηναι¹⁴αποστειλασ δε φαραω εκαλεσεν τον ιωσηφ και εξηγαγον αυτον εκ του οχυρωματοσ και εξυρησαν αυτον και ηλλαξαν την στολην αυτου και ηλθεν προσ φαραω¹⁵ειπεν δε φαραω τω ιωσηφ ενυπνιον εωρακα και ο συγκρινων ουκ εστιν αυτο εγω δε ακηκοα περι σου λεγοντων ακουσαντα σε ενυπνια συγκριναι αυτα¹⁶αποκριθεισ δε ιωσηφ τω φαραω ειπεν ανευ του θεου ουκ αποκριθησεται το σωτηριον φαραω¹⁷ελαλησεν δε φαραω τω ιωσηφ λεγων εν τω υπνω μου ωμην εσταναι παρα το χειλοσ του ποταμου¹⁸και ωσπερ εκ του ποταμου ανεβαινον επτα βοεσ καλαι τω ειδει και εκλεκται ταισ σαρξιν και ενεμοντο εν τω αγχει¹⁹και ιδου επτα βοεσ ετεραι ανεβαινον οπισω αυτων εκ του ποταμου πονηραι και αισυχραι τω ειδει και λεπται ταισ σαρξιν οιασ ουκ ειδον τοιαυτασ εν ολη γη αιγυπτω αισυχροτερασ²⁰και κατεφαγον αι επτα βοεσ αι αισυχραι και λεπται ταισ επτα βοασ ταισ πρωτασ ταισ καλασ και εκλεκτασ²¹και εισηλθον εισ ταισ κοιλιασ αυτων και ου διαδηλοι εγενοντο οτι εισηλθον εισ ταισ κοιλιασ αυτων και αι οψεισ αυτων αισυχραι καθα και την αρχην εξεγερθεισ δε εκοιμηθη²²και ειδον παλιν εν τω υπνω μου και ωσπερ επτα σταχυεσ ανεβαινον εν πυθμενι ενι πληρεισ και καλοι²³αλλοι δε επτα σταχυεσ λεπτοι και ανεμοφθοροι ανεφυοντο εχομενοι αυτων²⁴και κατεπιον οι επτα σταχυεσ οι λεπτοι και ανεμοφθοροι τουσ επτα σταχυασ τουσ καλουσ και τουσ πληρεισ ειπα ουν τοισ εξηγηταισ και ουκ ην ο απαγγελων μοι²⁵και ειπεν ιωσηφ τω φαραω το ενυπνιον φαραω εν εστιν οσα ο θεοσ ποιει εδειξεν τω φαραω²⁶αι επτα βοεσ αι καλαι επτα ετη εστιν και οι επτα σταχυεσ οι καλοι επτα ετη εστιν το ενυπνιον φαραω εν εστιν²⁷και αι επτα βοεσ αι λεπται αι αναβαινουσαι οπισω αυτων επτα ετη εστιν και οι επτα σταχυεσ οι λεπτοι και ανεμοφθοροι εσονται επτα ετη λιμου²⁸το δε ρημα ο ειρηκα φαραω οσα ο θεοσ ποιει εδειξεν τω φαραω²⁹ιδου επτα ετη ερχεται ευθηνια πολλη εν παση γη αιγυπτω³⁰ηξει δε επτα ετη λιμου μετα ταυτα και επιλησονται τησ πλησμονησ εν ολη γη αιγυπτω και αναλωσει ο λιμοσ την γην³¹και ουκ επιγνωσθησεται η ευθηνια επι τησ γησ απο του λιμου του εσομενου μετα ταυτα ισχυροσ γαρ εσται σφοδρα³²περι δε του δευτερωσαι το ενυπνιον φαραω δισ οτι αληθεσ εσται το ρημα το παρα του θεου και ταχυνει ο θεοσ του ποιησαι αυτο³³ουν ουκ σκεψαι ανθρωπον φρονιμον και συνετον και καταστησον αυτον επι γησ αιγυπτου³⁴και ποιησατω φαραω και καταστησατω τοπαρχασ επι τησ γησ και αποπεμπτωσατωσαν παντα τα γεννηματα τησ γησ αιγυπτου των επτα ετων τησ ευθηνιασ³⁵και συναγαγετωσαν παντα τα βρωματα των επτα ετων των ερχομενων των καλων τουτων και συναχθητω ο σιτοσ υπο χειρα φαραω βρωματα εν ταισ πολεσιν φυλαχθητω³⁶και εσται τα βρωματα πεφυλαγμενα τη γη εισ τα επτα ετη του λιμου α εσονται εν γη αιγυπτω και ουκ εκτριβησεται η γη εν τω λιμω³⁷ηρεσεν δε τα ρηματα εναντιον φαραω και εναντιον παντων των παιδων αυτου³⁸και ειπεν φαραω πασιν τοισ παισιν αυτου μη ευρησομεν ανθρωπον τοιουτον οσ εχει πνευμα θεου εν αυτω³⁹ειπεν δε φαραω τω ιωσηφ επειδη εδειξεν ο θεοσ σοι παντα ταυτα ουκ εστιν ανθρωποσ φρονιμωτεροσ και συνετωτεροσ σου⁴⁰συ εση επι τω οικω μου και επι τω στοματι σου υπακουσεται πασ ο λαοσ μου πλην τον θρονον υπερεξω σου εγω⁴¹ειπεν δε φαραω τω ιωσηφ ιδου καθιστημι σε σημερον επι πασησ γησ αιγυπτου⁴²και περιελομενοσ φαραω τον δακτυλιον απο τησ χειροσ αυτου περιεθηκεν αυτον επι την χειρα ιωσηφ και ενεδυσεν αυτον στολην βυσσινην και περιεθηκεν κλοιον χρυσοσ περι τον τραχηλον αυτου⁴³και ανεβιβασεν αυτον επι το αρμα το δευτερον των αυτου και εκηρυξεν εμπροσθεν αυτου κηρυξ και κατεστησεν αυτον εφ' ολησ γησ αιγυπτου⁴⁴ειπεν δε φαραω τω ιωσηφ εγω φαραω ανευ σου ουκ εξαρει ουθεισ την χειρα αυτου επι παση γη αιγυπτου⁴⁵και εκαλεσεν φαραω το ονομα ιωσηφ ψονθομφανηχ και εδωκεν αυτω την ασεννεθ θυγατερα πετεφρη ιερεωσ ηλιου πολεωσ αυτω γυναικα⁴⁶ιωσηφ δε ην ετων τριακοντα οτε εστη εναντιον φαραω βασιλεωσ αιγυπτου εξηλθεν δε ιωσηφ εκ προσωπου φαραω και διηλθεν πασαν γην αιγυπτου⁴⁷και εποιησεν η γη εν τοισ επτα ετεσιν τησ ευθηνιασ δραγματα⁴⁸και συναγαγεν παντα τα βρωματα των επτα ετων εν οισ ην η ευθηνια εν γη αιγυπτου και εθηκεν τα βρωματα εν ταισ πολεσιν βρωματα των πεδιων τησ πολεωσ των κυκλω αυτησ εθηκεν εν αυτη⁴⁹και συναγαγεν ιωσηφ σιτον ωσει την αμμον τησ θαλασσησ πολυν σφοδρα εωσ ουκ ηδυναντο αριθμησαι ου γαρ ην αριθμοσ⁵⁰τω δε ιωσηφ εγενοντο υιοι δυο προ του ελθειν τα επτα ετη του λιμου ουσ εκεν αυτω ασεννεθ θυγατηρ πετεφρη ιερεωσ ηλιου πολεωσ⁵¹εκαλεσεν δε ιωσηφ το ονομα του πρωτοτου κου μανασση οτι επιλαθεσθαι με εποιησεν ο θεοσ παντων των πονων μου και παντων των του πατροσ μου⁵²το δε ονομα του δευτερου εκαλεσεν εφραιμ οτι ηυξησεν με ο θεοσ εν γη ταπεινωσεωσ μου⁵³παρηλθον δε τα επτα ετη τησ ευθηνιασ α εγενοντο εν γη αιγυπτω⁵⁴και ηρξαντο τα επτα ετη του λιμου ερχεσθαι καθα ειπεν ιωσηφ και εγενετο λιμοσ εν παση τη γη εν δε παση γη αιγυπτου ησαν αρτοι⁵⁵και ειπεν

ασεν πασα η γη αιγυπτου εκεκραξεν δε ο λαος προς φαραω περι αρτων ειπεν δε φαραω πασι τοις αιγυπτιοις πορευεσθε προς ιωσηφ και ο εαν ειπη υμιν ποιησατε⁵⁶ και ο λιμος ην επι προσωπου πασης της γης ανεωξεν δε ιωσηφ παντας τους σιτοβολωνας και επωλει πασι τοις αιγυπτιοις⁵⁷ και πασαι αι χωραι ηλθον εις αιγυπτον αγοραζειν προς ιωσηφ επεκρατησεν γαρ ο λιμος εν παση τη γη

Chapter 42

¹ιδων δε ιακωβ οτι εστιν πρασις εν αιγυπτω ειπεν τοις υιοις αυτου ινα τι ραθυμειτε²ιδου ακηκοα οτι εστιν σιτος εν αιγυπτω καταβητε εκει και πριασθε ημιν μικρα βρωματα ινα ζωμεν και μη αποθανωμεν³κατεβησαν δε οι αδελφοι ιωσηφ οι δεκα πριασθαι σιτον εξ αιγυπτου⁴τον δε βενιαμιν τον αδελφον ιωσηφ ουκ απεστειλεν μετα των αδελφων αυτου ειπεν γαρ μηποτε συμβη αυτω μαλακια⁵ηλθον δε οι υιοις ισραηλ αγοραζειν μετα των ερχομενων ην γαρ ο λιμος εν γη χανααν⁶ιωσηφ δε ην αρχων της γης ουτος επωλει παντι τω λαω της γης ελθοντες δε οι αδελφοι ιωσηφ προσεκυνησαν αυτω επι προσωπον επι την γην⁷ιδων δε ιωσηφ τους αδελφους αυτου επεγνω και ηλλοτριουτο απ' αυτων και ελαλησεν αυτοις σκληρα και ειπεν αυτοις ποθεν ηκατε οι δε ειπαν εκ γης χανααν αγορασαι βρωματα⁸επεγνω δε ιωσηφ τους αδελφους αυτου αυτοι δε ουκ επεγνωσαν αυτον⁹και εμνησθη ιωσηφ των ενυπνιων ων ειδεν αυτος και ειπεν αυτοις κατασκοποι εστε κατανοησαι τα ιχνη της χωρας ηκατε¹⁰οι δε ειπαν ουχι κυριε οι παιδες σου ηλθομεν πριασθαι βρωματα¹¹παντες εσμεν υιοι ενος ανθρωπου ειρηνικοι εσμεν ουκ εισιν οι παιδες σου κατασκοποι¹²ειπεν δε αυτοις ουχι αλλα τα ιχνη της γης ηλθατε ιδειν¹³οι δε ειπαν δωδεκα εσμεν οι παιδες σου αδελφοι εν γη χανααν και ιδου ο νεωτερος μετα του πατρος ημων σημερον ο δε ετερος ουχ υπαρχει¹⁴ειπεν δε αυτοις ιωσηφ τουτο εστιν ο ειρηκα υμιν λεγων οτι κατασκοποι εστε¹⁵εν τουτω φανεισθε νη την υγειαν φαραω ου μη εξελθητε εντευθεν εαν μη ο αδελφος υμων ο νεωτερος ελθη ωδε¹⁶αποστειλατε εξ υμων ενα και λαβετε τον αδελφον υμων υμεις δε απαχθητε εως του φανερα γενεσθαι τα ρηματα υμων ει αληθευετε η ου ει δε μη νη την υγειαν φαραω η μην κατασκοποι εστε¹⁷και εθετο αυτους εν φυλακη ημερας τρεις¹⁸ειπεν δε αυτοις τη ημερα τη τριτη τουτο ποιησατε και ζησεσθε τον θεον γαρ εγω φοβουμαι¹⁹ει ειρηνικοι εστε αδελφος υμων εις κατασχεθητω εν τη φυλακη αυτοι δε βαδισατε και απαγαγετε τον αγορασμον της σιτοδοσιας υμων²⁰και τον αδελφον υμων τον νεωτερον αγαγετε προς με και πιστευθησονται τα ρηματα υμων ει δε μη αποθανεισθε εποιησαν δε ουτως²¹και ειπεν εκαστος προς τον αδελφον αυτου ναι εν αμαρτια γαρ εσμεν περι του αδελφου ημων οτι υπερειδομεν την θλιψιν της ψυχης αυτου οτε κατεδεετο ημων και ουκ εισηκουσαμεν αυτου ενεκεν τουτου επηλθεν εφ' ημας η θλιψις αυτη²²αποκριθεις δε ρουβην ειπεν αυτοις ουκ ελαλησα υμιν λεγων μη αδικησητε το παιδαριον και ουκ εισηκουσατε μου και ιδου το αιμα αυτου εκζητειται²³αυτοι δε ουκ ηδεισαν οτι ακουει ιωσηφ ο γαρ ερμηνευτησ ανα μεσον αυτων ην²⁴αποστραφεις δε απ' αυτων εκλυσεν ιωσηφ και παλιν προσηλθεν προς αυτους και ειπεν αυτοις και ελαβεν τον συμεων απ' αυτων και εδησεν αυτον εναντιον αυτων²⁵ενετειλατο δε ιωσηφ εμπλησαι τα αγγεια αυτων σιτου και αποδουναι το αργυριον εκαστου εις τον σακκον αυτου και δουναι αυτοις επισιτισμον εις την οδον και εγενηθη αυτοις ουτως²⁶και επιθεντες τον σιτον επι τους ονους αυτων απηλθον εκειθεν²⁷λυσασ δε εις τον μαρσιππον αυτου δουναι χορτασματα τοις ονοις αυτου ου κατελυσαν ειδεν τον δεσμον του αργυριου αυτου και ην επανω του στοματος του μαρσιππου²⁸και ειπεν τοις αδελφοις αυτου απεδοθη μοι το αργυριον και ιδου τουτο εν τω μαρσιππω μου και εξεστη η καρδια αυτων και εταραχθησαν προς αλληλους λεγοντες τι τουτο εποιησεν ο θεος ημιν²⁹ηλθον δε προς ιακωβ τον πατερα αυτων εις γην χανααν και απηγγειλαν αυτω παντα τα συμβαντα αυτοις λεγοντες³⁰λελαληκεν ο ανθρωπος ο κυριος της γης προς ημας σκληρα και εθετο ημας εν φυλακη ως κατασκοπευοντας την γην³¹ειπαμεν δε αυτω ειρηνικοι εσμεν ουκ εσμεν κατασκοποι³²δωδεκα αδελφοι εσμεν υιοι του πατρος ημων ο εις ουχ υπαρχει ο δε μικροτερος μετα του πατρος ημων σημερον εν γη χανααν³³ειπεν δε ημιν ο ανθρωπος ο κυριος της γης εν τουτω γνωσομαι οτι ειρηνικοι εστε αδελφον ενα αφετε ωδε μετ' εμου τον δε αγορασμον της σιτοδοσιας του οικου υμων λαβοντες απελθατε³⁴και αγαγετε προς με τον αδελφον υμων τον νεωτερον και γνωσομαι οτι ου κατασκοποι εστε αλλ' οτι ειρηνικοι εστε και τον αδελφον υμων αποδωσω υμιν και τη γη εμπορευεσθε³⁵εγενετο δε εν τω κατακενουν αυτους τους σακκους αυτων και ην εκαστου ο δεσμος του αργυριου εν τω σακκω αυτων και ειδον τους δεσμούς του αργυριου αυτων αυτοι και ο πατηρ αυτων και εφοβηθησαν³⁶ειπεν δε αυτοις ιακωβ ο πατηρ αυτων εμε ητεκνωσατε ιωσηφ ουκ εστιν συμεων ουκ εστιν και τον βενιαμιν λημψεσθε επ' εμε εγενετο παντα ταυτα³⁷ειπεν δε ρουβην τω πατρι αυτου λεγων τους δυο υιους μου αποκτεινον εαν μη αγαγω αυτον προς σεδος αυτον εις την χειρα μου καγω αναξω αυτον προς σε³⁸ο δε ειπεν ου καταβησεται ο υιος μου μεθ' υμων οτι ο αδελφος αυτου απεθανεν και αυτος μονος καταλειπεται και συμβησεται αυτον μαλακισθηναι εν τη οδω η αν πορευησθε και καταξετε μου το γηρας μετα λυψης εις αδου

Chapter 43

¹ο δε λιμος ενισχυσεν επι της γης²εγενετο δε ηνικα συνετελεσαν καταφαγειν τον σιτον ον ηνεγκαν εξ

αιγυπτου και ειπεν αυτοις ο πατηρ αυτων παλιν πορευθεντες πριασθε ημιν μικρα βρωματα³ ειπεν δε α υτω ιουδας λεγων διαμαρτυρια διαμεμαρτυρηται ημιν ο ανθρωπος λεγων ουκ οψεσθε το προσωπον μου εαν μη ο αδελφος υμων ο νεωτερος μεθ' υμων η⁴ ει μεν ουν αποστειλεις τον αδελφον ημων μεθ' ημων καταβησομεθα και αγορασωμεν σοι βρωματα⁵ ει δε μη αποστειλεις τον αδελφον ημων μεθ' ημων ο υ πορευσομεθα ο γαρ ανθρωπος ειπεν ημιν λεγων ουκ οψεσθε μου το προσωπον εαν μη ο αδελφος υμων ο νεωτερος μεθ' υμων η⁶ ειπεν δε ισραηλ τι εκακοποιησατε με αναγγειλαντες τω ανθρωπω ει εστιν υμιν αδελφος⁷ οι δε ειπαν ερωτων επηρωτησεν ημας ο ανθρωπος και την γενεαν ημων λεγων ει ετι ο πατηρ υμων ζη ει εστιν υμιν αδελφος και απηγγειλαμεν αυτω κατα την επερωτησιν ταυτην μη ηδειμεν ει ερει ημιν αγαγετε τον αδελφον υμων⁸ ειπεν δε ιουδας προς ισραηλ τον πατερα αυτου αποστειλον το παιδαριον μετ' εμου και ανασταντες πορευσομεθα ινα ζωμεν και μη αποθανωμεν και ημεις και συ και η αποσκευη ημων⁹ εγω δε εκδεχομαι αυτον εκ χειροσ μου ζητησον αυτον εαν μη αγαγω αυτον προσ σε και στησω αυτον εναντιον σου ημαρτηκωσ εσομαι προς σε πασασ τασ ημερας¹⁰ ει μη γαρ εβραδυναμεν ηδη αν υπεστρεψαμεν δις¹¹ ειπεν δε αυτοις ισραηλ ο πατηρ αυτων ει ουτως εστιν τουτο ποιησατε λαβετε απο των καρπων της γησ εν τοις αγγειοις υμων και καταγαγετε τω ανθρωπω δωρα της ρητινης και του μελιτος θυμιαμα και στακτην και τερεμινθον και καρυα¹² και το αργυριον διςσον λαβετε εν ταισ χερσιν υμων το αργυριον το αποστραφεν εν τοις μαρσιπποις υμων αποστρεψατε μεθ' υμων μηποτε αγνοημα εστιν¹³ και τον αδελφον υμων λαβετε και ανασταντες καταβητε προς τον ανθρωπον¹⁴ ο δε θεος μου δωη υμιν χαριν εναντιον του ανθρωπου και αποστειλαι τον αδελφον υμων τον ενα και τον βενιαμιν εγω μεν γαρ καθα ητεκνωμαι ητεκνωμαι¹⁵ λαβοντες δε οι ανδρες τα δωρα ταυτα και το αργυριον διπλουν ελαβον εν ταισ χερσιν αυτων και τον βενιαμιν και ανασταντες κατεβησαν εις αιγυπτον και εστησαν εναντιον ιωσηφ¹⁶ ειδεν δε ιωσηφ αυτους και τον βενιαμιν τον αδελφον αυτου τον ομομητριον και ειπεν τω επι της οικιασ αυτου εισαγαγε τους ανθρωπους εις την οικιαν και σφαζον θυματα και ετοιμασον μετ' εμου γαρ φαγονται οι ανθρωποι αρτους την μεσημβριαν¹⁷ εποιησεν δε ο ανθρωπος καθα ειπεν ιωσηφ και εισηγαγεν τους ανθρωπους εις τον οικον ιωσηφ¹⁸ ιδοντες δε οι ανθρωποι οτι εισηχησαν εις τον οικον ιωσηφ ειπαν δια το αργυριον το αποστραφεν εν τοις μαρσιπποις ημων την αρχην ημεις εισαγομεθα του συκοφαντησαι ημας και επιθεσθαι ημιν του λαβειν ημας εις παιδασ και τους ονουσ ημων¹⁹ προσελθοντες δε προς τον ανθρωπον τον επι του οικου ιωσηφ ελαλησαν αυτω εν τω πυλωνι του οικου²⁰ λεγοντες δεομεθα κυριε κατεβημεν την αρχην πριασθαι βρωματα²¹ εγενετο δε ε ηνικα ηλθομεν εις το καταλυσαι και ηνοιξαμεν τους μαρσιππους ημων και τοδε το αργυριον εκαστου εν τω μαρσιππω αυτου το αργυριον ημων εν σταθμω απεστρεψαμεν νυν εν ταισ χερσιν ημων²² και αργυριον ετερον ηνεγκαμεν μεθ' εαυτων αγορασαι βρωματα ουκ οίδαμεν τις ενεβαλεν το αργυριον εις τους μαρσιππους ημων²³ ειπεν δε αυτοις ιλωσ υμιν μη φοβεισθε ο θεος υμων και ο θεος των πατερων υμων εδωκεν υμιν θησαυρους εν τοις μαρσιπποις υμων το δε αργυριον υμων ευδοκιμουν απεχω και εξηγαγεν προς αυτους τον συμεων²⁴ και ηνεγκεν υδωρ νιψαι τους ποδας αυτων και εδωκεν χορτασματα τοις ονοις αυτων²⁵ ητοιμασαν δε τα δωρα εωσ του ελθειν ιωσηφ μεσημβριασ ηκουσαν γαρ οτι εκει μελλει αρισταν²⁶ εισηλθεν δε ιωσηφ εις την οικιαν και προσηνεγκαν αυτω τα δωρα α ειχον εν ταισ χερσιν αυτων εις τον οικον και προσεκυνησαν αυτω επι προσωπον επι την γην²⁷ ηρωτησεν δε αυτους πως εχετε και ειπεν αυτοις ει υγιαίνει ο πατηρ υμων ο πρεσβυτερος ον ειπατε ετι ζη²⁸ οι δε ειπαν υγιαίνει ο παισ σου ο πατηρ ημων ετι ζη και ειπεν ευλογητος ο ανθρωπος εκεινος τω θεω και κυψαντες προσεκυνησαν αυτω²⁹ αναβλεψασ δε τοις οφθαλμοις ιωσηφ ειδεν βενιαμιν τον αδελφον αυτου τον ομομητριον και ειπεν ουτος ο αδελφος υμων ο νεωτερος ον ειπατε προς με αγαγειν και ειπεν ο θεος ελεησαι σε τεκνον³⁰ εταραχθη δε ιωσηφ συνεστρεφετο γαρ τα εντερα αυτου επι τω αδελφω αυτου και εζητει ι κλαυσαι εισελθων δε εις το ταμειον εκλαυσεν εκει³¹ και νιψαμενος το προσωπον εξελθων ενεκρατε υσατο και ειπεν παραθετε αρτους³² και παρεθηκαν αυτω μονω και αυτοις καθ' εαυτους και τοις αιγυπτιοις τοις συνδειπνουσιν μετ' αυτου καθ' εαυτους ου γαρ εδυναντο οι αιγυπτιοι συνεσθιειν μετα των εβραιων αρτους βδελυγμα γαρ εστιν τοις αιγυπτιοις³³ εκαθισαν δε εναντιον αυτου ο πρωτοτοκος και τα τα πρεσβεια αυτου και ο νεωτερος κατα την νεοτητα αυτου εξισταντο δε οι ανθρωποι εκαστος προς τον αδελφον αυτου³⁴ ηραν δε μεριδας παρ' αυτου προς αυτους εμεγαλυνθη δε η μερις βενιαμιν παρα τασ μεριδας παντων πενταπλασιωσ προς τασ εκεινων επιον δε και εμεθυσθησαν μετ' αυτου

Chapter 44

¹ και ενετειλατο ιωσηφ τω οντι επι της οικιασ αυτου λεγων πλησατε τους μαρσιππους των ανθρωπων βρωματων οσα εαν δυνωνται αραι και εμβαλατε εκαστου το αργυριον επι του στοματος του μαρσιππου² και το κονδυ μου το αργυρουν εμβαλατε εις τον μαρσιππον του νεωτερου και την τιμην του σιτου αυτου εγενηθη δε κατα το ρημα ιωσηφ καθωσ ειπεν³ τρωι διεφασεν και οι ανθρωποι απεσταλησαν αυτοι και οι ονοι αυτων⁴ εξελθοντων δε αυτων την πολιν ουκ απεσχον μακραν και ιωσηφ ειπεν τω επι της οικιασ αυτου αναστας επιδιωξον οπισω των ανθρωπων και καταλημψη αυτους και ερεις αυτοις τι οτι ανταπεδωκατε πονηρα αντι καλων⁵ ινα τι εκλεψατε μου το κονδυ το αργυρουν ου τουτο εστιν

εν ω πίνει ο κυριος μου αυτοσ δε οιωνισμω οιωνιζεται εν αυτω πονηρα συντετελεσθε α πεποιηκατε⁶ εν αυτουσ ειπεν αυτοισ κατα τα ρηματα ταυτα⁷ οι δε ειπον αυτω ινα τι λαλει ο κυριος κατα τα ρηματα ταυτα μη γενοιτο τοισ παισιν σου ποιησαι κατα το ρημα τουτο⁸ ει το μεν αργυριον ο ευρομεν εν τοισ μαρσιπποισ ημων απεστρεψαμεν προς σε εκ γησ χανααν πως αν κλεψαιμεν εκ του οικου του κυριου σου αργυριον η χρυσιον⁹ παρ' ω αν ευρεθη το κονδυ των παιδων σου αποθνησκειω και ημεις δε εσομεθα παιδες τω κυριω ημων¹⁰ ο δε ειπεν και νυν ωσ λεγετε ουτως εσται ο ανθρωπος παρ' ω αν ευρεθη το κονδυ αυτοσ εσται μου παισ υμεις δε εσεσθε καθαροι¹¹ και εσπευσαν και καθειλαν εκαστος τον μαρσιππον αυτου επι την γην και ηνοιξαν εκαστος τον μαρσιππον αυτου¹² ηρευνα δε απο του πρ εσβυτερου αρξαμενος εωσ ηλθεν επι τον νεωτερον και ευρεν το κονδυ εν τω μαρσιππω τω βενιαμιν¹³ και διερρηξαν τα ιματια αυτων και επεθηκαν εκαστος τον μαρσιππον αυτου επι τον ονον αυτου και επεστρεψαν εις την πολιν¹⁴ εισηλθεν δε ιουδασ και οι αδελφοι αυτου προς ιωσηφ ετι αυτου οντοσ εκει και επεσον εναντιον αυτου επι την γην¹⁵ ειπεν δε αυτοισ ιωσηφ τι το πραγμα τουτο ο εποηισατε ουκ οιδατε οτι οιωνισμω οιωνιζεται ανθρωπος οιοσ εγω¹⁶ ειπεν δε ιουδασ τι αντερουμεν τω κυριω η τι λαλησωμεν η τι δικαιοθωμεν ο δε θεοσ ευρεν την αδικιαν των παιδων σου ιδου εσμεν οικεται τω κυριω ημων και ημεις και παρ' ω ευρεθη το κονδυ¹⁷ ειπεν δε ιωσηφ μη μοι γενοιτο ποιησαι το ρημα τουτο ο ανθρωπος παρ' ω ευρεθη το κονδυ αυτοσ εσται μου παισ υμεις δε αναβητε μετα σωτηριασ προς τον πατερα υμων¹⁸ εγγισασ δε αυτω ιουδασ ειπεν δεομαι κυριε λαλησατω ο παισ σου ρημα εναντιον σου και μη θυμωθισ τω παιδι σου οτι συ ει μετα φαραω¹⁹ κυριε συ ηρωτησασ τουσ παιδασ σου λεγων ει εχετε πατερα η αδελφον²⁰ και ειπαμεν τω κυριω εστιν ημιν πατηρ πρεσβυτεροσ και παιδιον γηρωσ νεωτερον αυτω και ο αδελφοσ αυτου απεθανεν αυτοσ δε μονοσ υπελειφθη τη μητρι αυτου ο δε πατηρ αυτον ηγαπησεν²¹ ειπασ δε τοισ παισιν σου καταγαγετε αυτον προς με και επιμελουμαι αυτου²² και ειπαμεν τω κυριω ου δυνησεται το παιδιον καταλιπειν τον πατερα εαν δε καταλιπη τον πατερα αποθανειται²³ συ δε ειπασ τοισ παισιν σου εαν μη καταβη ο αδελφοσ υμων ο νεωτεροσ μεθ' υμων ου προσθησεσθε ετι ιδειν το προσωπον μου²⁴ εγενετο δε ηνικα ανεβημεν προς τον παιδα σου πατερα δε ημων απηγγειλαμεν αυτω τα ρηματα του κυριου²⁵ ειπεν δε ημιν ο πατηρ ημων βαδισατε παλιν αγορασατε ημιν μικρα βρωματα²⁶ ημεις δε ειπαμεν ου δυνησομεθα καταβηναι αλλ' ει μεν ο αδελφοσ ημων ο νεωτεροσ καταβαινει μεθ' ημων καταβησομεθα ου γαρ δυνησομεθα ιδειν το προσωπον του ανθρωπου του αδελφου του νεωτερου μη οντοσ μεθ' ημων²⁷ ειπεν δε ο παισ σου ο πατηρ ημων προς ημασ υμεις γινωσκετε οτι δυο ετεκεν μοι η γυνη²⁸ και εξηλθεν ο εισ απ' εμου και ειπατε οτι θηριοβρωτοσ γεγονεν και ουκ ειδον αυτον ετι και νυν²⁹ εαν ουν λαβητε και τουτον εκ προσωπου μου και συμβη αυτω μαλακια εν τη οδω και καταξετε μου το γηρασ μετα λυπησ εισ αδου³⁰ νυν ουν εαν εισπορευωμαι προς τον παιδα σου πατερα δε ημων και το παιδαριον μη η μεθ' ημων η δε ψυχη αυτου εκκρεμαται εκ τησ τουτου ψυχησ³¹ και εσται εν τω ιδειν αυτον μη ον το παιδαριον μεθ' ημων τελευτησει και καταξουσιν οι παιδες σου το γηρασ του παιδοσ σου πατροσ δε ημων μετ' οδυνησ εισ αδου³² ο γαρ παισ σου εκδεδεκται το παιδιον παρα του πατροσ λεγων εαν μη αγαγω αυτον προς σε και στησω αυτον εναντιον σου ημαρτηκωσ εσομαι προς τον πατερα πασασ τασ ημερασ³³ νυν ουν παραμενω σοι παισ αντι του παιδιου οικητησ του κυριου το δε παιδιον αναβητω μετα των αδελφων³⁴ πως γαρ αναβησομαι προς τον πατερα του παιδιου μη οντοσ μεθ' ημων ινα μη ιδω τα κακα α ευρησει τον πατερα μου

Chapter 45

¹ και ουκ ηδυνατο ιωσηφ ανεχεσθαι παντων των παρεστηκοτων αυτω αλλ' ειπεν εξαποστειλατε παντασ απ' εμου και ου παρειστηκει ουδεις ετι τω ιωσηφ ηνικα ανεγνωριζετο τοισ αδελφοισ αυτου² και αφηκεν φωνην μετα κλαυθμου ηκουσαν δε παντες οι αιγυπτιοι και ακουστον εγενετο εισ τον οικον φαραω³ ειπεν δε ιωσηφ προς τουσ αδελφουσ αυτου εγω ειμι ιωσηφ ετι ο πατηρ μου ζη και ουκ εδυνατο οι αδελφοι αποκριθηναι αυτω εταραχθησαν γαρ⁴ ειπεν δε ιωσηφ προς τουσ αδελφουσ αυτου εγγισατε προς με και ηγγισαν και ειπεν εγω ειμι ιωσηφ ο αδελφοσ υμων ον απεδοσθε εισ αιγυπτον⁵ νυν ουν μη λυπεισθε μηδε σκληρον υμιν φανητω οτι απεδοσθε με ωδε εισ γαρ ζωνη απεστειλεν με ο θεοσ εμπροσθεν υμων⁶ τουτο γαρ δευτερον ετοσ λιμοσ επι τησ γησ και ετι λοιπα πεντε ετη εν οισ ουκ εσται αροτριασισ ουδε αμητοσ⁷ απεστειλεν γαρ με ο θεοσ εμπροσθεν υμων υπολειπεσθαι υμων καταλειμμα επι τησ γησ και εκθρεψαι υμων καταλειψιν μεγαλην⁸ νυν ουν ουχ υμεις με απεσταλκατε ωδε αλλ' η ο θεοσ και επιοησεν με ωσ πατερα φαραω και κυριον παντοσ του οικου αυτου και αρχοντα πασησ γησ αιγυπτου⁹ σπευσαντες ουν αναβητε προς τον πατερα μου και ειπατε αυτω ταδε λεγει ο υιοσ σου ιωσηφ εποηισεν με ο θεοσ κυριον πασησ γησ αιγυπτου καταβηθι ουν προς με και μη μεινησ¹⁰ και κατοικησεις εν γη γεσεμ αραβιασ και εση εγγυσ μου συ και οι υιοι σου και οι υιοι των υιων σου τα προβατα σου και αι βοεσ σου και οσα σοι εστιν¹¹ και εκθρεψω σε εκει ετι γαρ πεντε ετη λιμοσ ινα μη εκτριβησ συ και οι υιοι σου και παντα τα υπαρχοντα σου¹² ιδου οι οφθαλμοι υμων βλεπουσιν και οι οφθαλμοι βενιαμιν του αδελφου μου οτι το στομα μου το λαλουν προς υμασ¹³ απαγγειλατε ουν τω πατρι μου πασαν την δοξαν μου την εν αιγυπτω και οσα ειδατε και ταχυναντες καταγαγετε τον πατερα μου ωδε¹⁴ και επιπεσων επι

τον τραχηλον βενιαμιν του αδελφου αυτου εκλαυσεν επ' αυτω και βενιαμιν εκλαυσεν επι τω τραχηλω αυτου¹⁵ και καταφιλησας παντας τους αδελφους αυτου εκλαυσεν επ' αυτοις και μετα ταυτα ελαλησαν οι αδελφοι αυτου προς αυτον¹⁶ και διεβηθη η φωνη εις τον οικον φαραω λεγοντες ηκασιν οι αδελφοι ιωσηφ εχαρη δε φαραω και η θεραπεια αυτου¹⁷ ειπεν δε φαραω προς ιωσηφ ειπον τοις αδελφοις σου τουτο ποιησατε γεμισατε τα πορεια υμων και απελθατε εις γην χανααν¹⁸ και παραλαβοντες τον πατερα υμων και τα υπαρχοντα υμων ηκετε προς με και δωσω υμιν παντων των αγαθων αιγυπτου και φαγεσθε τον μυελον της γης¹⁹ συ δε εντειλαι ταυτα λαβειν αυτοις αμαξιασ εκ γης αιγυπτου τοις παιδιοις υμων και ταις γυναιξιν και αναλαβοντες τον πατερα υμων παραγινεσθε²⁰ και μη φεισησθε τοις οφθαλμοις των σκευων υμων τα γαρ παντα αγαθα αιγυπτου υμιν εσται²¹ εποιησαν δε ουτως οι υιοι ισραηλ εδωκεν δε ιωσηφ αυτοις αμαξιασ κατα τα ειρημενα υπο φαραω του βασιλεωσ και εδωκεν αυτοις επισιτισμον εις την οδον²² και πασιν εδωκεν δισσασ στολασ τω δε βενιαμιν εδωκεν τριακοσιους χρυσουσ και πεντε εξαλλασσουσασ στολασ²³ και τω πατρι αυτου απεστειλεν κατα τα αυτα και δεκα ονουσ αιροντας απο παντων των αγαθων αιγυπτου και δεκα ημιονουσ αιρουσασ αρτουσ τω πατρι αυτου εις οδον²⁴ εξαπεστειλεν δε τουσ αδελφουσ αυτου και επορευθησαν και ειπεν αυτοις μη οργιζεσθε εν τη οδω²⁵ και ανεβησαν εξ αιγυπτου και ηλθον εις γην χανααν προς ιακωβ τον πατερα αυτων²⁶ και ανηγγειλαν αυτω λεγοντες οτι ο υιοσ σου ιωσηφ ζη και αυτοσ αρχι πασησ γης αιγυπτου και εξεστη η διανοια ιακωβ ου γαρ επιστευσεν αυτοις²⁷ ελαλησαν δε αυτω παντα τα ρηθεντα υπο ιωσηφ οσα ειπεν αυτοις ιδων δε τασ αμαξιασ απεστειλεν ιωσηφ ωστε αναλαβειν αυτον ανεζωπυρησεν το πνευμα ιακωβ του πατροσ αυτων²⁸ ειπεν δε ισραηλ μεγα μοι εστιν ει επι ιωσηφ ο υιοσ μου ζη πορευθεισ οψομαι αυτον προ του αποθανειν με

Chapter 46

¹απαρασ δε ισραηλ αυτοσ και παντα τα αυτου ηλθεν επι το φρεαρ του ορκου και εθυσεν θυσιαν τω θεω του πατροσ αυτου ισαακ² ειπεν δε ο θεοσ ισραηλ εν οραματι της νυκτοσ ειπασ ιακωβ ιακωβ ο δε ειπεν τι εστιν³ λεγων εγω ειμι ο θεοσ των πατερων σου μη φοβου καταβηναι εις αιγυπτον εις γαρ εθνοσ μεγα ποιησω σε εκει⁴ και εγω καταβησομαι μετα σου εις αιγυπτον και εγω αναβιβασω σε εις τελοσ και ιωσηφ επιβαλει τασ χειρασ επι τουσ οφθαλμουσ σου⁵ ανεστη δε ιακωβ απο του φρεατοσ του ορκου και ανελαβον οι υιοι ισραηλ τον πατερα αυτων και την αποσκευην και τασ γυναικασ αυτων επι τασ αμαξιασ απεστειλεν ιωσηφ αραι αυτον⁶ και αναλαβοντες τα υπαρχοντα αυτων και πασαν την κτησιν ην εκτησαντο εν γη χανααν εισηλθον εις αιγυπτον ιακωβ και παν το σπερμα αυτου μετ' αυτου⁷ υιοι και οι υιοι των υιων αυτου μετ' αυτου θυγατερεσ και θυγατερεσ των υιων αυτου και παν το σπερμα αυτου ηγαγεν εις αιγυπτον⁸ ταυτα δε τα ονοματα των υιων ισραηλ των εισελθοντων εις αιγυπτον ιακωβ και οι υιοι αυτου πρωτοτοκοσ ιακωβ ρουβην⁹ υιοι δε ρουβην ενωχ και φαλλουσ ασρων και χαρμι¹⁰ υιοι δε συμεων ιεμουηλ και ιαμιν και αωδ και ιαχιν και σααρ και σαουλ υιοσ της χανανιτιδοσ¹¹ υιοι δε λευι γηρσων καθ και μεραρι¹² υιοι δε ιουδα ηρ και αυναν και σηλωμ και φαρεσ και ζαρα απεθανεν δε ηρ και αυναν εν γη χανααν εγενοντο δε υιοι φαρεσ ασρων και ιεμουηλ¹³ υιοι δε ισσαχαρ θωλα και φουα και ιασουβ και ζαμβραμ¹⁴ υιοι δε ζαβουλων σερεδ και αλλων και αλοηλ¹⁵ ουτοι υιοι λειασ ουσ ετεκεν τω ιακωβ εν μεσοποταμια της συριασ και διναν την θυγατερα αυτου πασαι αι ψυχαι υιοι και θυγατερεσ τριακοντα τρεισ¹⁶ υιοι δε γαδ σαφων και αγγισ και σαυνισ και θασοβαν και αηδισ και αροη δισ και αροηλισ¹⁷ υιοι δε ασηρ ιεμνα και ιεσουα και ιεουλ και βαρια και σαρα αδελφη αυτων υιοι δε βαρια χοβορ και μελχιηλ¹⁸ ουτοι υιοι ζελφασ ην εδωκεν λαβαν λεια τη θυγατρι αυτου η ετεκεν τουτουσ τω ιακωβ δεκα εξ ψυχασ¹⁹ υιοι δε ραχηλ γυναικοσ ιακωβ ιωσηφ και βενιαμιν²⁰ εγενοντο δε υιοι ιωσηφ εν γη αιγυπτω ουσ ετεκεν αυτω ασεννεθ θυγατηρ πετεφρη ιερεωσ ηλιου πολεωσ τον μανασση και τον εφραιμ εγενοντο δε υιοι μανασση ουσ ετεκεν αυτω η παλλακη η συρα τον μαχιρ μαχιρ δε εγεννησεν τον γαλααδ υιοι δε εφραιμ αδελφου μανασση σουταλααμ και τααμ υιοι δε σουταλααμ εδεμ²¹ υιοι δε βενιαμιν βαλα και χοβορ και ασβηλ εγενοντο δε υιοι βαλα γηρα και νοεμαν και αγγισ και ρωσ και μαμφιν και οφιμιν γηρα δε εγεννησεν τον αραδ²² ουτοι υιοι ραχηλ ουσ ετεκεν τω ιακωβ πασαι ψυχαι δεκα οκτω²³ υιοι δε δαν ασομ²⁴ και υιοι νεφθαλι ασηλ και γουνι και ισσααρ και συλλημ²⁵ ουτοι υιοι βαλλασ ην εδωκεν λαβαν ραχηλ τη θυγατρι αυτου η ετεκεν τουτουσ τω ιακωβ πασαι ψυχαι επτα²⁶ πασαι δε ψυχαι αι εισελθουσαι μετα ιακωβ εις αιγυπτον οι εξελθοντες εκ των μηρων αυτου χωρισ των γυναικων υιων ιακωβ πασαι ψυχαι εξηκοντα εξ²⁷ υιοι δε ιωσηφ οι γενομενοι αυτω εν γη αιγυπτω ψυχαι εννεα πασαι ψυχαι οικου ιακωβ αι εισελθουσαι εις αιγυπτον εβδομηκοντα πεντε²⁸ τον δε ιουδα απεστειλεν εν εμπροσθεν αυτου προς ιωσηφ συναντησαι αυτω καθ' ηρωων πολιν εις γην ραμεσση²⁹ ζευξασ δε ιωσηφ τα αρματα αυτου ανεβη εις συναντησιν ισραηλ τω πατρι αυτου καθ' ηρωων πολιν και οφθεισ αυτω επεπεσεν επι τον τραχηλον αυτου και εκλαυσεν κλαυθμω πλειονι³⁰ και ειπεν ισραηλ προς ιωσηφ αποθανουμαι απο του νυν επει εωρακα το προσωπον σου επι γαρ συ ζησ³¹ ειπεν δε ιωσηφ προς τουσ αδελφουσ αυτου αναβασ απαγγελω τω φαραω και ερω αυτω οι αδελφοι μου και ο οικοσ του πατροσ μου οι ησαν εν γη χανααν ηκασιν προς με³² οι δε ανδρεσ εισιν ποιμενεσ ανδρεσ γαρ κτηνοτροφοι ησαν και

ι τα κτηνη και τους βοας και παντα τα αυτων αγειοχασιν³³εαν ουν καλεση υμας φαραω και ειπη υμιν τι το εργον υμων εστιν³⁴ερειτε ανδρες κτηνοτροφοι εσμεν οι παιδες σου εκ παιδος εως του νυν και ημεις και οι πατερες ημων ινα κατοικησητε εν γη γεσεμ αραβια βδελυγμα γαρ εστιν αιγυπτιοις πασ ποιμην προβατων

Chapter 47

¹ελθων δε ιωσηφ απηγγειλεν τω φαραω λεγων ο πατηρ μου και οι αδελφοι μου και τα κτηνη και οι βοες αυτων και παντα τα αυτων ηλθον εκ γησ χανααν και ιδου εισιν εν γη γεσεμ²απο δε των αδελφων αυτου παρελαβεν πεντε ανδρας και εστησεν αυτους εναντιον φαραω³και ειπεν φαραω τοις αδελφοις ιωσηφ τι το εργον υμων οι δε ειπαν τω φαραω ποιμενες προβατων οι παιδες σου και ημεις και οι πατερες ημων⁴ειπαν δε τω φαραω παροικειν εν τη γη ηκαμεν ου γαρ εστιν νομη τοις κτηνεσιν των παιδων σου ενισχυσεν γαρ ο λιμος εν γη χανααν νυν ουν κατοικησομεν οι παιδες σου εν γη γεσεμ⁵ειπεν δε φαραω τω ιωσηφ κατοικειτωσαν εν γη γεσεμ ει δε επιστη οτι εισιν εν αυτοις ανδρες δυνατοι καταστησον αυτους αρχοντασ των εμων κτηνων ηλθον δε εις αιγυπτον προσ ιωσηφ ιακωβ και οι υιοι αυτου και ηκουσεν φαραω βασιλευσ αιγυπτου και ειπεν φαραω προσ ιωσηφ λεγων ο πατηρ σου και οι αδελφοι σου ηκασι προσ σε⁶ιδου η γη αιγυπτου εναντιον σου εστιν εν τη βελτιστη γη κατοικισον τον πατερα σου και τους αδελφους σου⁷εισηγαγεν δε ιωσηφ ιακωβ τον πατερα αυτου και εστησεν αυτον εναντιον φαραω και ευλογησεν ιακωβ τον φαραω⁸ειπεν δε φαραω τω ιακωβ ποσα ετη ημερων της ζωησ σου⁹και ειπεν ιακωβ τω φαραω αι ημεραι των ετων της ζωησ μου ασ παροικω εκατον τριακοντα ετη μικραι και πονηραι γεγονασιν αι ημεραι των ετων της ζωησ μου ουκ αφικοντο εις τασ ημερασ των ετων της ζωησ των πατερων μου ασ ημερασ παρωκησαν¹⁰και ευλογησασ ιακωβ τον φαραω εξηλθεν απ' αυτου¹¹και κατωκισεν ιωσηφ τον πατερα και τους αδελφους αυτου και εδωκεν αυτοις κατασχεσιν εν γη αιγυπτο εν τη βελτιστη γη εν γη ραμεσση καθα προσεταξεν φαραω¹²και εσιτομετρει ιωσηφ τω πατρι και τοις αδελφοις αυτου και παντι τω οικω του πατροσ αυτου σιτον κατα σωμα¹³σιτος δε ουκ ην εν παση τη γη ενισχυσεν γαρ ο λιμος σφοδρα εξελιπεν δε η γη αιγυπτου και η γη χανααν απο του λιμου¹⁴συνηγαγ εν δε ιωσηφ παν το αργυριον το ευρεθεν εν γη αιγυπτου και εν γη χανααν του σιτου ου ηγοραζον και εσιτομετρει αυτοις και εισηνεγκεν ιωσηφ παν το αργυριον εις τον οικον φαραω¹⁵και εξελιπεν παν το αργυριον εκ γησ αιγυπτου και εκ γησ χανααν ηλθον δε παντες οι αιγυπτιοι προσ ιωσηφ λεγοντες δοσ ημιν αρτους και ινα τι αποθνησκομεν εναντιον σου εκλελοιπεν γαρ το αργυριον ημων¹⁶ειπεν δε αυτοις ιωσηφ φερετε τα κτηνη υμων και δωσω υμιν αρτους αντι των κτηνων υμων ει εκλελοιπεν το αργυριον¹⁷ηγαγον δε τα κτηνη προσ ιωσηφ και εδωκεν αυτοις ιωσηφ αρτους αντι των ιπων και αντι των προβατων και αντι των βοων και αντι των ονων και εξεθρεψεν αυτους εν αρτοις αντι παντων των κτηνων αυτων εν τω ενιαυτω εκεινω¹⁸εξηλθεν δε το ετοσ εκεινο και ηλθον προσ αυτον εν τω ετει τω δευτερω και ειπαν αυτω μηποτε εκτριβωμεν απο του κυριου ημων ει γαρ εκλελοιπεν το αργυριον και τα υπαρχοντα και τα κτηνη προσ σε τον κυριον και ουχ υπολειπεται ημιν εναντιον του κυριου ημων αλλ' η το ιδιον σωμα και η γη ημων¹⁹ινα ουν μη αποθανωμεν εναντιον σου και η γη ερημωθη κτησαι ημασ και την γην ημων αντι αρτων και εσομεθα ημεις και η γη ημων παιδες φαραω δοσ σπερμα ινα σπειρωμεν και ζωμεν και μη αποθανωμεν και η γη ουκ ερημωθησεται²⁰και εκτησατο ιωσηφ πασαν την γην των αιγυπτιων τω φαραω απεδοντο γαρ οι αιγυπτιοι την γην αυτων τω φαραω επεκρατησεν γαρ αυτων ο λιμος και εγενετο η γη φαραω²¹και τον λαον κατεδουλωσατο αυτω εις παιδασ απ' ακρων οριων αιγυπτου εως των ακρων²²χωρισ της γησ των ιερεων μονον ουκ εκτησατο ταυτην ιωσηφ εν δοσει γαρ εδωκεν δομα τοις ιερευσιν φαραω και ησθιον την δοσιν ην εδωκεν αυτοις φαραω δια τουτο ουκ απεδοντο την γην αυτων²³ειπεν δε ιωσηφ πασι τοις αιγυπτιοις ιδου κεκτημαι υμασ και την γην υμων σημερον τω φαραω λαβετε εαυτοις σπερμα και σπειρατε την γην²⁴και εσται τα γενηματα αυτησ δωσετε το πεμπτον μερσ τω φαραω τα δε τεσσαρα μερη εσται υμιν αυτοις εις σπερμα τη γη και εις βρωσιν υμιν και πασιν τοις εν τοις οικοις υμων²⁵και ειπαν σεσωκασ ημασ ευρομεν χαριν εναντιον του κυριου ημων και εσομεθα παιδες φαραω²⁶και εθετο αυτοις ιωσηφ εις προσταγμα εως της ημερασ ταυτησ επι γην αιγυπτου τω φαραω αποπεμπουν χωρισ της γησ των ιερεων μονον ουκ ην τω φαραω²⁷κατωκησεν δε ισραηλ εν γη αιγυπτω επι της γησ γεσεμ και εκληρονομησαν επ' αυτησ και ηυξηθησαν και επληθυνθησαν σφοδρα²⁸επεζησεν δε ιακωβ εν γη αιγυπτω δεκα επτα ετη εγενοντο δε αι ημεραι ιακωβ ενιαυτων της ζωησ αυτου εκατον τεσσαρακοντα επτα ετη²⁹ηγγισαν δε αι ημεραι ισραηλ του αποθανειν και εκαλεσεν τον υιον αυτου ιωσηφ και ειπεν αυτω ει ευρηκα χαριν εναντιον σου υποθεσ την χειρα σου υπο τον μηρον μου και ποιησεις επ' εμε ελεημοσυνην και αληθειαν του μη με θασαι εν αιγυπτω³⁰αλλα κοιμηθησομαι μετα των πατερων μου και αρεις με εξ αιγυπτου και θασεις με εν τω ταφω αυτων ο δε ειπεν εγω ποιησω κατα το ρημα σου³¹ειπεν δε ομοσον μοι και ωμοσεν αυτω και προσεκυνησεν ισραηλ επι το ακρον της ραβδου αυτου

Chapter 48

¹εγενετο δε μετα τα ρηματα ταυτα και απηγγελη τω ιωσηφ οτι ο πατηρ σου ενοχλειται και αναλαβων τους δυο υιους αυτου τον μανασση και τον εφραιμ ηλθεν προς ιακωβ² απηγγελη δε τω ιακωβ λεγοντε σ ιδου ο υιος σου ιωσηφ ερχεται προς σε και ενισχυσασ ισραηλ εκαθισεν επι την κλινην³ και ειπεν ιακωβ τω ιωσηφ ο θεος μου ωφθη μοι εν λουζα εν γη χανααν και ευλογησεν με⁴ και ειπεν μοι ιδου εγω α υξανω σε και πληθυνω σε και ποιησω σε εις συναγωγασ εθνων και δωσω σοι την γην ταυτην και τω σ περματι σου μετα σε εις κατασχεσιν αιωνιον⁵ νυν ουν οι δυο υιοι σου οι γενομενοι σοι εν αιγυπτω προ του με ελθειν προς σε εις αιγυπτον εμοι εισιν εφραιμ και μανασση ωσ ρουβην και συμεων εσονται μοι⁶ τα δε εκγονα α εαν γεννησση μετα ταυτα σοι εσονται επι τω ονοματι των αδελφων αυτων κληθησονται εν τοις εκεινων κληροισ⁷ εγω δε ηνικα ηρχομην εκ μεσοποταμιας της συριασ απεθανεν ραχηλη μητηρ σου εν γη χανααν εγγιζοντοσ μου κατα τον ιπποδρομον χαβραθα της γησ του ελθειν εφραθα και κατωρυξα αυτην εν τη οδω του ιπποδρομου αυτη εστιν βαιθλεεμ⁸ ιδων δε ισραηλ τους υιους ιωσηφ ειπεν τινεσ σοι ουτοι⁹ ειπεν δε ιωσηφ τω πατρι αυτου υιοι μου εισιν ουσ εδωκεν μοι ο θεος ενταυθα και ειπεν ιακωβ προσαγαγε μοι αυτους ινα ευλογησω αυτους¹⁰ οι δε οφθαλμοι ισραηλ εβαρυωπησαν απο του γηρουσ και ουκ ηδυνατο βλεπειν και ηγγισεν αυτους προς αυτον και εφιλησεν αυτους και περιελαβεν αυτους¹¹ και ειπεν ισραηλ προς ιωσηφ ιδου του προσωπου σου ουκ εστερηθην και ιδου εδε ιξεν μοι ο θεος και το σπερμα σου¹² και εξηγαγεν ιωσηφ αυτους απο των γονατων αυτου και προσεκυνησαν αυτω επι προσωπον επι της γησ¹³ λαβων δε ιωσηφ τους δυο υιους αυτου τον τε εφραιμ εν τη δεξια εξ αριστερων δε ισραηλ τον δε μανασση εν τη αριστερα εκ δεξιων δε ισραηλ ηγγισεν αυτους αυτω¹⁴ εκτεινας δε ισραηλ την χειρα την δεξιαν επεβαλεν επι την κεφαλην εφραιμ ουτοσ δε ην ο νεωτεροσ και την αριστεραν επι την κεφαλην μανασση εναλλαξ τασ χειρασ¹⁵ και ηυλογησεν αυτους και ειπεν ο θεοσ ω ευηρεστησαν οι πατερεσ μου εναντιον αυτου αβρααμ και ισαακ ο θεοσ ο τρεφων με εκ νεο τητοσ εωσ της ημερασ ταυτησ¹⁶ ο αγγελοσ ο ρυομενοσ με εκ παντων των κακων ευλογησαι τα παιδια ταυτα και επικληθησεται εν αυτοισ το ονομα μου και το ονομα των πατερων μου αβρααμ και ισαακ και πληθυνθεισασ εις πληθοσ πολυ επι της γησ¹⁷ ιδων δε ιωσηφ οτι επεβαλεν ο πατηρ την δεξιαν αυτου επι την κεφαλην εφραιμ βαρυ αυτω κατεφανη και αντελαβετο ιωσηφ της χειροσ του πατροσ αυτου αφελειν αυτην απο της κεφαλησ εφραιμ επι την κεφαλην μανασση¹⁸ ειπεν δε ιωσηφ τω πατρι αυτου ο υχ ουτωσ πατερ ουτοσ γαρ ο πρωτοτοκοσ επιθεσ την δεξιαν σου επι την κεφαλην αυτου¹⁹ και ουκ ηθελησεν αλλα ειπεν οίδα τεκνον οίδα και ουτοσ εσται εις λαον και ουτοσ υψωθησεται αλλα ο αδελφοσ αυτου ο νεωτεροσ μειζων αυτου εσται και το σπερμα αυτου εσται εις πληθοσ εθνων²⁰ και ευλογησεν αυτους εν τη ημερα εκεινη λεγων εν υμιν ευλογηθησεται ισραηλ λεγοντεσ ποιησαι σε ο θεοσ ωσ εφραιμ και ωσ μανασση και εθηκεν τον εφραιμ εμπροσθεν του μανασση²¹ ειπεν δε ισραηλ τω ιωσηφ ιδου εγω αποθνησκω και εσται ο θεοσ μεθ' υμων και αποστρεψει υμασ εις την γην των πατερων υμων²² εγω δε ε διδωμι σοι σικιμα εξαιρετον υπερ τουσ αδελφουσ σου ην ελαβον εκ χειροσ αμορραιων εν μαχαιρα μου και τοξω

Chapter 49

¹εκαλεσεν δε ιακωβ τους υιους αυτου και ειπεν συναχθητε ινα αναγγειλω υμιν τι απαντησει υμιν επ' εσχατων των ημερων² αθροισθητε και ακουσατε υιοι ιακωβ ακουσατε ισραηλ του πατροσ υμων³ ρουβην πρωτοτοκοσ μου συ ισχυσ μου και αρχη τεκνων μου σκληροσ φερεσθαι και σκληροσ αυθαδησ⁴ εξ υβρισασ ωσ υδωρ μη εκζεσησ ανεβησ γαρ επι την κοιτην του πατροσ σου τοτε εμιανας την στρωμνην ου ανεβησ⁵ συμεων και λευι αδελφοι συνετελεσαν αδικιαν εξ αιρεσεωσ αυτων⁶ εις βουλην αυτων μη ελθοι η ψυχη μου και επι τη συστασει αυτων μη ερεισαι τα ηπατα μου οτι εν τω θυμω αυτων απεκτειναν ανθρωπουσ και εν τη επιθυμια αυτων ενευροκοπησαν ταυρον⁷ επικαταρατοσ ο θυμοσ αυτων οτι αυθαδησ και η μηνισ αυτων οτι εσκληρυνθη διαμεριω αυτους εν ιακωβ και διασπερω αυτους εν ισραηλ⁸ ιουδα σε αινεσαισασ οι αδελφοι σου αι χειρεσ σου επι νωτου των εχθρων σου προσκυνησουσιν σοι οι υιοι του πατροσ σου⁹ σκυμνοσ λεοντοσ ιουδα εκ βλαστου υιε μου ανεβησ αναπεσων εκοιμηθησ ωσ λεων και ωσ σκυμνοσ τισ εγερει αυτον¹⁰ ουκ εκλειψει αρχων εξ ιουδα και ηγουμενοσ εκ των μηρων αυτου εωσ αν ελθη τα αποκειμενα αυτω και αυτοσ προσδοκια εθνων¹¹ δεσμευων προς αμπελον τον πωλον αυτου και τη ελικι τον πωλον της ονου αυτου πλυνει εν οινω την στολην αυτου και εν αιματι σταφυλησ την περιβολην αυτου¹² χαροποι οι οφθαλμοι αυτου απο οινου και λευκοι οι οδοντεσ αυτου η γαλα¹³ ζαβουλων παραλιοσ κατοικησει και αυτοσ παρ' ορμον πλοιων και παρατενει εωσ σιδωνοσ¹⁴ ισσαχαρ το καλον επεθυμησεν αναπαυομενοσ ανα μεσον των κληρων¹⁵ και ιδων την αναπαυσιν οτι καλη και την γην οτι πικων υπεθηκεν τον ωμον αυτου εις το πονειν και εγενηθη ανηρ γεωργοσ¹⁶ δαν κρινει τον εαυτου λαον ωσει και μια φυλη εν ισραηλ¹⁷ και γενηθητω δαν οφισ εφ' οδου εγκαθημενοσ επι τριβου δακνων πτερναν ιππου και πεσειται ο ιππευσ εις τα οπισω¹⁸ την σωτηριαν περιμενω κυριου¹⁹ γαδ πειρατηριον πειρατευσει αυτον αυτοσ δε πειρατευσει αυτων κατα ποδασ²⁰ ασηρ πικων αυτου ο αρτοσ και αυτοσ δωσει τρυφην αρχουσιν²¹ νεφθαλι στελεχοσ ανειμενον επιδιδουσ εν τω γενηματι καλλοσ²² υιοσ ηυξημενοσ ιωσηφ υιοσ ηυξημενοσ ζηλωτοσ υιοσ μου νεωτατοσ προς με αναστρεψον²³ εισ ον δι

αβουλευομενοι ελοιδορουν και ενειχον αυτω κυριοι τοξευματων²⁴ και συνετριβη μετα κρατους τα τοξα αυτων και εξελυθη τα νευρα βραχιονων χειρων αυτων δια χειρα δυναστου ιακωβ εκειθεν ο κατισχυσας ισραηλ²⁵ παρα θεου του πατροσ σου και εβοηθησεν σοι ο θεοσ ο εμοσ και ευλογησεν σε ευλογιαν ουρανου ανωθεν και ευλογιαν γησ εχουσησ παντα ενεκεν ευλογιασ μαστων και μητρασ²⁶ ευλογιασ πατροσ σου και μητροσ σου υπεριχυσεν επ' ευλογιασ ορεων μονιμων και επ' ευλογιασ θινων αενων εσονται επι κεφαλην ιωσηφ και επι κορυφησ ων ηγησατο αδελφων²⁷ βενιαμιν λυκοσ αρπαξ το πρωι νον εδεται ετι και εισ το εσπερασ διαδωσει τροφην²⁸ παντεσ ουτοι υιοι ιακωβ δωδεκα και ταυτα ελαλησεν αυτοισ ο πατηρ αυτων και ευλογησεν αυτοουσ εκαστον κατα την ευλογιαν αυτου ευλογησεν αυτο υσ²⁹ και ειπεν αυτοισ εγω προστιθεμαι προσ τον εμον λαον θαψατε με μετα των πατερων μου εν τω σπηλαιω ο εστιν εν τω αγρω εφρων του χετταιου³⁰ εν τω σπηλαιω τω διπλω τω απεναντι μαμβρη εν τη γη χανααν ο εκτησατο αβρααμ το σπηλαιον παρα εφρων του χετταιου εν κτησει μνημειου³¹ εκει εθαψαν αβρααμ και σαρραν την γυναικα αυτου εκει εθαψαν ισαακ και ρεβεκκαν την γυναικα αυτου και εκει εθαψα λειαν³² εν κτησει του αγρου και του σπηλαιου του οντοσ εν αυτω παρα των υιων χετ³³ και κατεπαυσεν ιακωβ επιτασσων τοισ υιοισ αυτου και εξαρασ τουσ ποδασ αυτου επι την κλινην εξελιπεν και ι προσετεθη προσ τον λαον αυτου

Chapter 50

¹ και επιπεσων ιωσηφ επι το προσωπον του πατροσ αυτου εκλαυσεν επ' αυτον και εφιλησεν αυτον² και προσεταξεν ιωσηφ τοισ παισιν αυτου τοισ ενταφιασταισ ενταφιασαι τον πατερα αυτου και ενεταφιασαν οι ενταφιασται τον ισραηλ³ και επληρωσαν αυτου τεσσαρακοντα ημερασ ουτωσ γαρ καταριθμουνται αι ημεραι της ταφησ και επενθησεν αυτον αιγυπτοσ εβδομηκοντα ημερασ⁴ επειδη δε παρηλθον αι ημεραι του πενθοουσ ελαλησεν ιωσηφ προσ τουσ δυναστας φαραω λεγων ει ευρον χαριν εναντιον υμων λαλησατε περι εμου εισ τα ωτα φαραω λεγοντεσ⁵ ο πατηρ μου ωρκισεν με λεγων εν τω μνημειω ω ωρ υξα εμαυτω εν γη χανααν εκει με θαψεισ νυν ουν αναβασ θαψω τον πατερα μου και επανελευσομαι⁶ και ειπεν φαραω αναβηθι θαψον τον πατερα σου καθαπερ ωρκισεν σε⁷ και ανεβη ιωσηφ θαψαι τον πατερα αυτου και συνανεβησαν μετ' αυτου παντεσ οι παιδεσ φαραω και οι πρεσβυτεροι του οικου αυτου και παντεσ οι πρεσβυτεροι της γησ αιγυπτου⁸ και πασα η πανοικια ιωσηφ και οι αδελφοι αυτου και πασα η οικια η πατρικη αυτου και την συγγειναιαν και τα προβατα και τουσ βοασ υπελιποντο εν γη γεσεμ⁹ και συνανεβησαν μετ' αυτου και αρματα και ιππεισ και εγενετο η παρεμβολη μεγαλη σφοδρα¹⁰ και παρεγενοντο εφ' αλωνα αταδ ο εστιν περαν του ιορδανου και εκοψαντο αυτον κοπετον μεγαν και ι σχυρον σφοδρα και εποιησεν το πενθοσ τω πατρι αυτου επτα ημερασ¹¹ και ειδον οι κατοικοι της γησ χανααν το πενθοσ εν αλωνι αταδ και ειπαν πενθοσ μεγα τουτο εστιν τοισ αιγυπτιοισ δια τουτο εκαλεσεν εν το ονομα αυτου πενθοσ αιγυπτου ο εστιν περαν του ιορδανου¹² και εποιησαν αυτω ουτωσ οι υιοι αυτου και εθαψαν αυτον εκει¹³ και ανελαβον αυτον οι υιοι αυτου εισ γην χανααν και εθαψαν αυτον εισ το σπηλαιον το διπλουν ο εκτησατο αβρααμ το σπηλαιον εν κτησει μνημειου παρα εφρων του χετταιου κατεναντι μαμβρη¹⁴ και απεστρεψεν ιωσηφ εισ αιγυπτον αυτοσ και οι αδελφοι αυτου και οι συναβαντεσ θαψαι τον πατερα αυτου¹⁵ ιδοντεσ δε οι αδελφοι ιωσηφ οτι τεθνηκεν ο πατηρ αυτων ειπαν μηποτε μνησικακηση ημιν ιωσηφ και ανταποδομα ανταποδω ημιν παντα τα κακα α ενεδειξαμεθα αυτω¹⁶ και παρεγενοντο προσ ιωσηφ λεγοντεσ ο πατηρ σου ωρκισεν προ του τελευτησαι αυτον λεγων¹⁷ ουτωσ ειπατε ιωσηφ αφεσ αυτοισ την αδικιαν και την αμαρτιαν αυτων οτι πονηρα σοι ενεδειξαντο και νυν δεξα την αδικιαν των θεραποντων του θεου του πατροσ σου και εκλαυσεν ιωσηφ λαλουντων αυτων προσ αυτον¹⁸ και ελθοντεσ προσ αυτον ειπαν οιδε ημεισ σοι οικεται¹⁹ και ειπεν αυτοισ ιωσηφ μη φοβεισθε του γαρ θεου ειμι εγω²⁰ υμεισ εβουλευσασθε κατ' εμου εισ πονηρα ο δε θεοσ εβουλευσατο περι εμου εισ αγαθα οπωσ αν γενηθη ωσ σημερον ινα διατραφη λαοσ πολυσ²¹ και ειπεν αυτοισ μη φοβεισθε εγω διαθρεψω υμασ και τασ οικιασ υμων και παρεκαλεσεν αυτοουσ και ελαλησεν αυτων εισ την καρδιαν²² και κατωκησεν ιωσηφ εν αιγυπτω αυτοσ και οι αδελφοι αυτου και πασα η πανοικια του πατροσ αυτου και εζησεν ιωσηφ ετη εκατον δεκα²³ και ειδεν ιωσηφ εφραιμ παιδια εωσ τριτησ γενεασ και υιοι μαχιρ του υιου μανασση ετεχθησαν επι μηρων ιωσηφ²⁴ και ειπεν ιωσηφ τοισ αδελφοισ αυτου λεγων εγω αποθνησκω επισκοπη δε επισκευεται υμασ ο θεοσ και αναξει υμασ εκ της γησ ταυτησ εισ την γην ωμοσεν ο θεοσ τοισ πατρασιν ημων αβρααμ και ισαακ και ιακωβ²⁵ και ωρκισεν ιωσηφ τουσ υιοουσ ισραηλ λεγων εν τη επισκοπη η επισκευεται υμασ ο θεοσ και συνανοισετε τα οστα μου εντευθεν μεθ' υμων²⁶ και ετελευτησεν ιωσηφ ετων εκατον δεκα και εθαψαν αυτον και εθηκαν εν τη σορω εν αιγυπτω